Tampella TÄNÄÄN

N:o 5–6 1964

No 5-6

Pellavatuotteiden viimeistelyä ompeluosastolla.

Näkymä pellavatehtaan sisal-osastolta.

KANSIKUVA: "KESÄINEN KUVA TUULINIEMESTÄ" VALOK. ILPO PEUHKURI

Tampella TÄNÄÄN

N:o 5—6 JULKAISIJA: Oy TAMPELLA Ab 1964

TOIMITUSKUNTA: Päätoimittaja: fil.maist. A. TIENARI

PÄÄKONTTORI:	PELLAVATEHDAS:	KONEPAJA:	LAPINNIEMI:	INKEROINEN:	HEINOLA:
konttoripäällikkö B. Enderlein ja neiti Sylvi Solin	dipl.ins. A. Vikkula, työnjoht. O. Heinonen ja neiti Eeva Tarkka	ins. P. Autero, kontt. Helvi Ahonen ja tark. E. Österman	konttoripääll. O. Näsi, ins. E. Pöllänen ja sos.virk. M. Malminen	sosiaalipäällikkö A. V. Videnoja	sosiaalipäällikkö O. Linnakko

Vuosikertomus 1963

YHTIÖN 103. TOIMINTAVUOSI

Yleistä

Kuluneen vuoden suhdannekehitys vaikutti hyvin eri tavalla yhtiön tuotanto-osastoihin. Pääomatavaroiden kysynnän vähenemisen seurauksena konepajan tilauskanta laski huomattavasti verrattuna edelliseen vuoteen. Kärjistynyt tilanne tekstiilimarkkinoilla kuvastui Lapinniemen Puuvillatehtaan pienentyneessä myynnissä.

Toiselta puolen vakiintuivat jossakin määrin kuluneen vuoden aikana puunjalostustuotteiden markkinat, sanomalehtipaperia lukuunottamatta. Fluting-kartongin parantunut menekki ei kuitenkaan täysin korvannut konepajan ja puuvillatehtaan myynnin laskua. Yhtiön kokonaisliikevaihto jäi sen vuoksi jonkin verran pienemmäksi kuin edellisenä vuotena.

Koneitten ostajien vaatimukset konetoimitusten pitkäaikaisista maksuehdoista aiheuttivat uusia rahoitusmenoja. Palkankorotukset ja uudet sosiaaliset rasitukset samoin kuin voimakkaasti kohonneet raakapuun hinnat lisäsivät edelleen tuotantokustannuksia ja vähensivät siten yhtiön mahdollisuuksia uusien investointien omaan rahoitukseen. Inkeroisiin suunnitellun uuden kartonkitehtaan rahoitukseen saatiin huomattavia luottoja Yhdysvalloista.

Kuluneen vuoden aikana konvertoitiin jossain määrin lyhytaikaisia velkoja ottamalla pitempiaikaisia lainoja.

Työntekijäin eläkelain mukaan on työnantajan ennen heinäkuun 1. päivää 1964 järjestettävä eläkesuoja työntekijöille. Yhtiön hallitus on päättänyt turvata nämä lakisääteiset eläkkeet omien eläkesäätiöittensä kautta.

Pellavatehdas

Nettolaskutus nousi edelliseen vuoteen verrattuna kaksi prosenttia ja päätyi 16,62 miljoonaan markkaan. Vienti kehittyi suotuisasti erityisesti Skandinavian maihin ja Yhdysvaltoihin.

Kehräämössä ja kutomossa täydennettiin konekantaa uusilla nykyaikaisilla koneilla, jotka ovat olleet käynnissä osittain kahdessa ja osittain kolmessa vuorossa.

Kehräämön tuotanto aleni kaksi prosenttia, kun taas kutomon ja peiteosaston tuotanto nousi, edellinen 10 % ja jälkimmäinen 14 %. Työntekijämäärä oli vuoden lopussa lähimain sama kuin edellisenä vuotena, nimittäin 758.

Kolmesta huonosta pellavavuodesta johtuen nousivat pellavien ja rohtimien hinnat voimakkaasti saavuttaen tämä nousu huippunsa 40 % vuoden loppuun mennessä. Sitävastoin pysyivät muitten raaka-aineitten hinnat vakaina.

Työvoiman saanti on ollut tyydyttävä ja leimaa antavana työmarkkinoilla on ollut rauha, lukuunottamatta lyhytaikaista, koko maata koskevaa kutomon laitosmiesten lakkoa. Näin ollen on koko tuotantokapasiteettia voitu täysimääräisenä käyttää hyväksi.

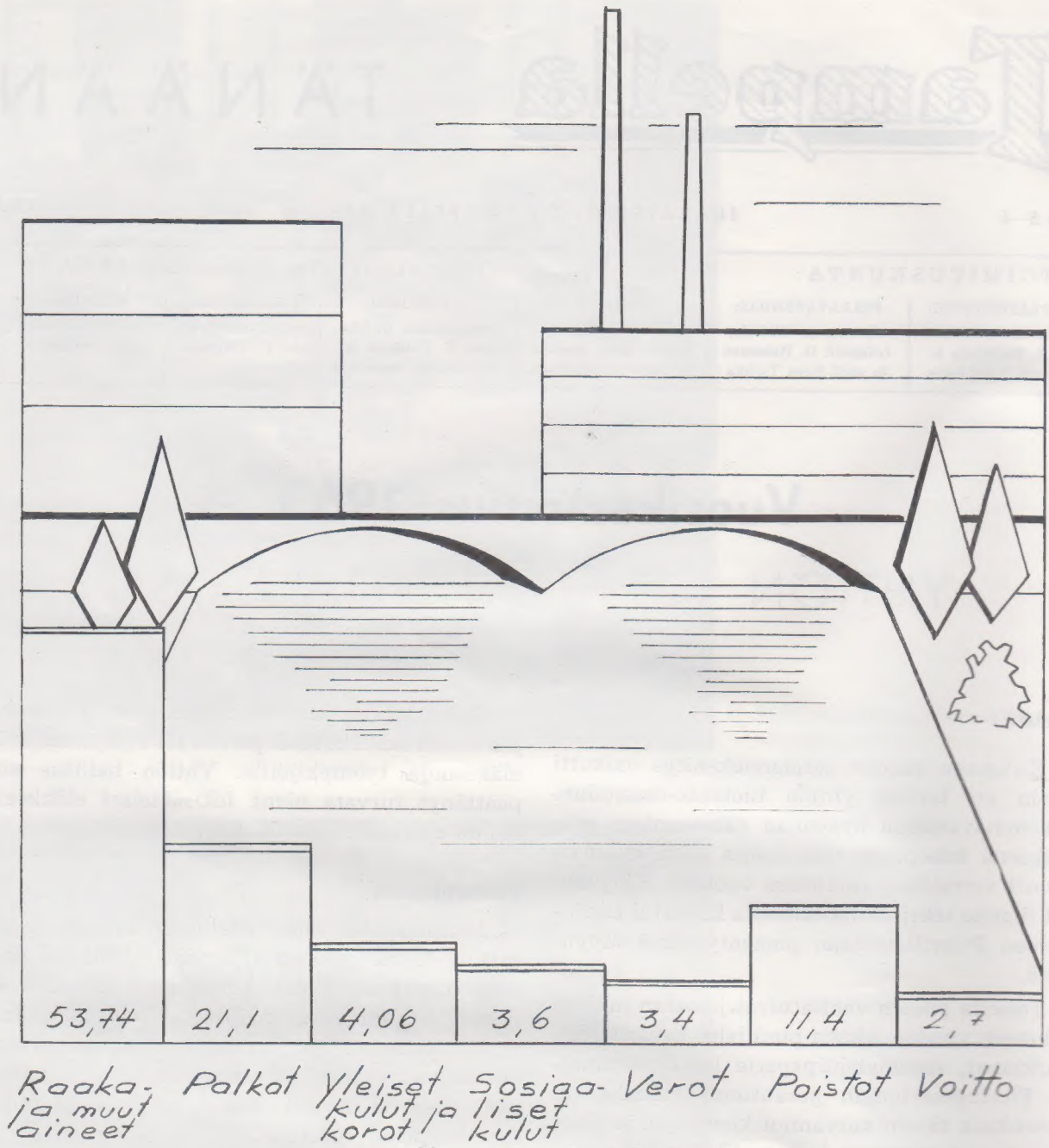

Lapinniemi

Puuvilla- ja raiontuotteiden myynti laski 5 % edellisen vuoden määrästä. Nettolaskutus oli 12,47 miljoonaa markkaa, josta viennin osuus oli 6,5 %.

Puuvillatehdas käytti vuoden aikana 1 711 tonnia raakapuuvillaa ja 343 tonnia raionvillaa.

Ulkomaisten asiantuntijain johtamana kehräämön rationalisointi on suoritettu loppuun hyvin tuloksin. Tehtaan työntekijämäärä väheni 9 % ja se oli vuoden lopussa 783.

Tilausten puutteen vuoksi oli kehräämön ja kutomon pakko ajoittain työskennellä huomattavasti lyhennetyin työviikoin. Erikoisen vaikeata oli työn saanti kapeille kutomakoneille, mutta toisaalta voitiin todeta, että leveiden kankaiden kysyntä lisääntyi melkoisesti.

Konepaja

Suhdanteiden laskusuunta on vaikuttanut tuntuvasti Konepajan tilausten saantiin ja työllisyyteen. Tuotannollisten työtuntien lukumäärä aleni nimittäin 20 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Mihinkään suurempaan työntekijöitten lomauttamiseen ei kuitenkaan ole ryhdytty, mutta ajoittain on ollut pakko työsken-

nellä valimossa sekä malli- ja levyosastoilla lyhennetyin työviikoin.

Vuoden aikana saatiin uusi konttori käyttöön, joten kaikki suunnittelu- ja myyntiosastot on näin saatu saman katon alle. Tämä keskitys on tehnyt suuremman työn rationalisoinnin mahdolliseksi.

Vanhaan konttoriin on keskitetty työnvalmistelu- ja valvontatoimistot.

Uusi mallivarastorakennus on valmistunut ja otettu käyttöön.

Mitään suurempia työriitoja ei vuoden kuluessa ole esiintynyt.

Työntekijöiden lukumäärä oli vuoden lopussa 1 554 ja toimihenkilöitä oli 472.

Vuoden laskutus oli 70,83 miljoonaa markkaa.

Inkeroisten tehtaat

Anjalan Paperitehtaan tuotanto oli 101 915 tonnia edellisen vuoden vastaavan luvun oltua 96 980 tonnia. Huolimatta vuoden ankarammasta myyntirajoituksesta voitiin tuotantoa lisätä toimittamalla erikoislaatuista paperia, jota kiintiöjaottelu ei koskenut.

Kartonkitehdas oli koko vuoden täydessä käynnissä ja tilausten saanti oli hyvä. Tuotannon määrä oli 33 528 tonnia, josta 6 917 tonnia jalostettiin laatikoiksi. Tämä merkitsee koko tuotannon kohdalta 5,5 prosentin lisäystä ja laatikkovalmistuksen osalta 11,4 prosentin lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna. Yhtiö on ryhtynyt rakentamaan uutta kartonkitehdasta Inkeroisiin Kymijoen rannalle vesivoimalaitoksen ja nykyisen kartonkitehtaan alapuolelle. Tehdas suunnitellaan 80 000 tonnin vuosituotannolle parhaita nykyaikaisia kartonkilaatuja jätepaperin ollessa pääasiallisena raaka-aineena. Rakennustyöt aloitettiin syyskuussa ja tehtaan lasketaan olevan käynnissä syksyllä 1965.

Puoliselluloosatehtaan valmistus nousi 11 400 tonniin, josta 4 730 tonnia toimitettiin kartonkitehtaalle ja 6 070 tonnia kamyrimassana Heinolan Flutingtehtaalle.

Sahan vienti oli 3 830 std ja kotimaahan toimitettiin 3 031 std.

Inkeroisten tehtaitten työntekijäin lukumäärä oli vuoden lopussa 1 284 ja kokonaislaskutus oli 53,68 Mmk edellisen vuoden määrän oltua 52,38 Mmk.

Heinolan tehtaat

Flutingtehdas seisoi kaksi viikkoa lakon takia ja kolme viikkoa kesälomien johdosta ja huoltoa varten. Tuotanto oli 96 374 tonnia (87 000 tonnia v. 1962). Tambox aaltopahvikoteloita valmistettiin 7 102 tonnia. Työntekijöitä oli yhteensä 518 henkilöä. Laskutus oli 31,41 Mmk (26,69 Mmk v. 1962).

Metsäosasto

Vuoden aikana hankittiin eri tehtaitten tarpeita varten yhteensä 1 037 523 m^3 pinotavaraa ja 1 624 743 j^3 sahatukkeja.

Voimanhuolto

Edellisen vuoden runsas vedensaanti muuttui 1963 aikana huonoksi vesivuodeksi. Lauhdevoiman kehitys lisääntyi 6 prosenttiin kokonaismäärästä ja vesivoiman osuus laski 76 prosenttiin. Yhtiön sähkötilasto selviää seuraavasta taulukosta.

Kehitetty omaa vesivoimaa	267 419	MWh
„ „ lauhdevoimaa ..	29 786	„
„ „ vastapainevoimaa.	45 166	„
Ostettu voimaa	73 988	„
Yhteensä	416 359	MWh

Käytetty priima voimaa	307 797	MWh
„ voimaa sähkökattiloihin	10 369	„
Myyty voimaa	98 193	„
Yhteensä	416 359	MWh

Priima voiman käyttö jakaantui: Puunjalostus 92 %, tekstiiliteollisuus 4,4 % ja metalliteollisuus 3,6 %.

Tilastotietoja

Yhtiön kaikkien laitosten nettolaskutus oli 190,14 Mmk edellisen vuoden määrän oltua 197,65 Mmk.

Vuonna 1963 maksettiin palkkoina 40,19 Mmk ja edellisenä vuotena 39,17 Mmk.

Yhtiön sosiaalimenot olivat 6,76 Mmk.

Investointien kokonaismäärä nousi 12,96 Mmk:aan.

Vuoden lopussa oli koko yhtiön työntekijäin luku ilman metsätyöläisiä 5 164 ja toimihenkilöitä oli 1 165.

Yhtiökokous ja hallitus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa, joka pidettiin huhtikuun 8 päivänä 1963 käsiteltiin yhtiöjärjestyksessä määrätyt asiat ja myönnettiin vastuuvapaus sekä päätettiin jakaa osinkona 10 mk osakkeelta. Toimiajaksi 1964—1966 valittiin uudelleen hallituksen jäseneksi vuorineuvos

Jarl A. Wasastjerna sekä hallituksen varajäseniksi tilanomistaja Ole Sumelius ja maat. ja metsät. kand. I. F. Hornborg. Tarkastamaan vuoden 1963 tilejä ja hallintoa valittiin herrat Svante Kihlman (KHT), Victor Procopé, Stig Brunow ja C. J. Idman (KHT) sekä heidän varamiehikseen herrat Helge v. Knorring ja Sten Stockmann.

Eroamisvuorossa hallituksesta vuoden 1964 loputtua ovat jäsenet Fredrik Donner ja Åke Kihlman.

Seuraavassa esitetään yhtiön tulos ja omaisuustaseet. Tilinpäätöksessä ovat osingot yhtiön osakeomistuksesta 0,834 Mmk viety rahastoihin ja 3,022 Mmk siirretty toimihenkilöiden eläkesäätiöön.

OMAISUUSTASE 31. 12. 1963

Vastaavaa			1963	1962
Varsinainen omaisuus				
Rahoitusomaisuus				
Kassa ja pankkisaatavat		8 161 223		
Saamavekselit		20 407 623		
Tilisaatavat		98 376 423		
Maksetut ennakot		1 799 698		
Obligatiot ja velkasitoumukset		1 312 122	130 057 089	(112 127 670)
Vaihto-omaisuus				
Valmiit tavarat ja puolivalmisteet		5 113 931		
Raaka- ja tarveaineet		6 071 928	11 185 859	(15 350 210)
Käyttöomaisuus				
Metsäkiinteistöt				
1. 1. 63	2 441 242			
lisäys	126 115			
vähennys	32 644	2 534 713		
Tehdaskiinteistöt ja vesivoima				
1. 1. 63	5 187 811			
lisäys	425 569			
vähennys	79 943			
poisto	16 015	5 517 422		
Rakennukset				
1. 1. 63	39 237 733			
lisäys	4 203 622			
vähennys	291 435			
poisto	1 925 693			
poisto investointirahastoa vastaan	1 402 426	39 821 801		
Koneet ja kalusto				
1. 1. 63	45 055 511			
lisäys	8 565 720			
vähennys	4 125			
poisto	19 821 214	33 795 892	81 669 828	(91 922 290)
Arvonjärjestelyerät				
Lainojen indeksikorotukset			118 827	(58 950)
Ylimääräinen omaisuus				
Osakkeet			20 926 804	(19 929 450)
			243 958 407	(239 388 570)

Vastattavaa			1963	1962
Vieras pääoma				
Velkavekselit		5 676 934		
Tilivelat		52 462 986		
Saadut ennakot		24 944 260		
Nostamattomat osingot		18 309		
Pitkäaikaiset lainat				
Kiinnelainat	23 113 160			
Muut pitkäaikaiset lainat	71 465 258	94 578 418	177 680 907	(174 510 740)
Oma pääoma				
Osakepääoma		27 000 000		
Vararahasto		13 500 000		
Muut rahastot		20 111 160	60 611 160	(59 963 930)
Tulostili				
Voitto edelliseltä vuodelta		1 713 902		
Voitto vuodelta 1963		3 952 438	5 666 340	(4 913 900)
			243 958 407	(239 388 570)

TULOSTASE 31. 12. 63

Kulut	1963	1962
Varsinaiset kulut		
Palkat	40 902 743	(39 174 140)
Vuokrat	1 525 301	
Korkokulut	7 720 134	(5 491 760)
Verot	6 517 355	(6 337 800)
Poistot	21 762 922	(22 934 900)
Muut kulut	10 434 874	(8 911 470)
Vuoden voitto	3 952 438	(3 502 250)
	92 815 767	(86 352 320)

Tuotot	1963	1962
Varsinaiset tuotot		
Tuotot liikkeenharjoittamisesta	89 045 869	(83 200 890)
Korkotulot	2 141 406	(1 225 930)
Muut tuotot	1 628 492	(1 925 500)
	92 815 767	(86 352 320)

Muutoksia Tampellan tekstiilitehtaiden johdossa

Maamme kauppapoliittinen tilanne muuttuu ja on jo viime vuosien aikana oleellisesti muuttunut, kun Suomi on assosioituneena jäsenenä liittynyt Euroopan vapaakauppa-alueeseen. Kun aikaisemmin olimme tottuneet siihen, että teollisuudellamme on 4 miljoonan väkiluvun käsittävät kotimarkkinat, häämöttävät edessä nyt jo 90 miljoonan markkinat niihin liittyvine etuineen ja varjopuolineen. Kun tullimuurit Eftamaiden kesken häviävät, toivomme viennin huomattavasti lisääntyvän. Toisaalta on muistettava, että tuontikin määrätyillä aloilla tulee elpymään. Kilpailu tulee joka tapauksessa tekstiiliteollisuuden alalla kiristymään ja on syytä ajoissa valmistautua siihen. Ainoastaan ne tekstiilitehtaat, jotka pystyvät tuottamaan hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä tuotteita, tulevat edistymään ja kasvamaan. Nämä seikat huomioon ottaen on myöskin Tampellan tekstiilitehtaiden, Pellavatehtaan ja Lapinniemen Puuvillatehtaan, sisäistä organisatiota ryhdytty muuttamaan entistä kiinteämmäksi, jotta tehtaat täysin intekroituina ja yhtenä voimakkaana kokonaisuutena paremmin selviytyisivät tulevaisuuden suurilla markkinoilla. Ensimmäinen askel tähän suuntaan otettiin vuoden alussa, jolloin seuraavat henkilöt nimitettiin uusiin virkoihin.

Dipl.ins. Lauri K i v i r a n t a nimitettiin Lapinniemen Puuvillatehtaan tekniliseksi johtajaksi.

Hänen seuraajakseen viimeistelyn johtajaksi nimitettiin dipl.ins. Sven Ö r n.

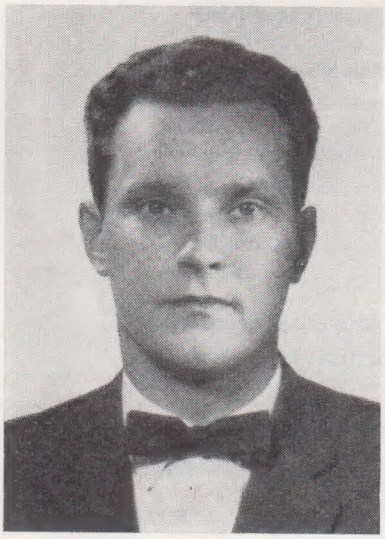

Pellavatehtaan johtaja, diplomi-insinööri Clas-Eric F o r s s nimitettiin Lapinniemen Puuvillatehtaan isännöitsijäksi ja hän toimii siten molempien tekstiilitehtaiden johtajana.

Pellavatehtaan kehräämön johtaja, dipl.ins. Aarne V i k k u l a nimitettiin tämän toimensa lisäksi molempien tehtaiden palkka- ja työsopimusasiain johtajaksi.

TAMMERKOSKEN PARTAALTA

— A-indeksitilit
— Markan jako kotitaloudessa
— Ihanteista
— Meidän lapset ja naapurin kakarat
— Sairaudet ja kansantalous
— Kuntoliikunta ja kuntoravitsemus
— Tapaturma-alttius
— Vuosiloma — terveyden terästäjä

A-indeksitilien verovapaus tuli voimaan kuluvan kuun alusta lukien eduskunnan hyväksyttyä tätä koskeneen lakiesityksen. Verovapauden myöntäminen näille talletuksille, jotka antavat säästäjille mahdollisuuden talletustensa 100-prosenttiseen suojaamiseen inflaatiota vastaan, on luonnollisesti omiaan parantamaan pankkien asemaa siinä kilpailussa, jota käydään yleisön säästövaroista pankkitalletusten ja valtion obligaatioiden kesken. Mutta mitään ratkaisevaa muutosta vallitsevaan rahankireyteen A-indeksitilien verovapaus tuskin tuo tullessaan.

A-indeksitilien vahvimpana kilpailuvalttina, nyt voimaan tulleen verovapauden ohella, on niiden 100-prosenttinen indeksisidonnaisuus, mutta niiden kilpailukykyä heikentävät alhainen korko sekä se, että varat on sidottu tilille vähintään vuoden pituiseksi ajaksi. Valtion tällä hetkellä merkittävinä olevat obligaatiot eivät tarjoa yhtä edullista indeksiehtoa, sillä ne ovat joko 50-prosenttisesti indeksiin sidottuja tai kokonaan vailla indeksiehtoa, mutta tämän vastapainoksi niillä on korkea korko, joka indeksiehtoisissa obligaatioissa ylittää A-indeksitilien talletuksille maksettavan koron 4 %:lla ja on indeksiin sitomattomissa lainoissa yli kolminkertainen A-indeksitilien korkoon verrattuna.

A-indeksitileillä on nykytilanteessa ilmeisesti mahdollisuuksia vetää puoleensa talletuksia, vaikka näille tileille kertyvistä varoista todennäköisesti tuleekin olemaan vain siirtoja muilta tileiltä. Mutta kun A-indekstilien mahdollisuudet toimia säästöjä kartuttavina magneetteina ovat riippuvaiset inflaatiokehityksen voimakkuudesta, niillä ei voi olla pitkällä tähtäyksellä talletustoimintaa elvyttävää vaikutusta.

Kun julkinen sektori on niellyt yhä suuremman osan kansalaisten tuloista ja noudatetun talouspolitiikan seurauksena vallinnut inflaatio on tyrehdyttänyt säästämishalua, pankkien on ollut pakko — pyrkiessään edes jollakin tavoin tyydyttämään talouselämän tarpeet — suunnata talletushankintansa osittain uudella tavalla. Kun varsinaisia säästöjä ei edellä mainituista syistä ole kertynyt tileille riittävästi, on kysymys yleisön käyttövarojen pitämisestä mahdollisimman kauan ja mahdollisimman suuressa määrin pankkitileillä tullut talletustoiminnan kannalta yhä keskeisemmäksi.

* * *

Kotitalouden kulutusmenoja voidaan sanoa varsin säännöllisiksi — niitä ainakin riittää joka päivälle. Rahaa menee ruokaan, vaatteisiin, bussimatkoihin, sähköön, kalusteisiin, parturiin, koulumaksuihin, lahjoihin, lääkkeisiin, huvitteluun... Mikä pahinta, nii-

Dipl.ins. Matti Niemisen nimitettiin molempien tehtaiden rationalisointi- ja laadunvalvontainsinööriksi. Dipl.ins. Niemisen alaisuuteen siirrettiin myös työntutkimustoiminta.

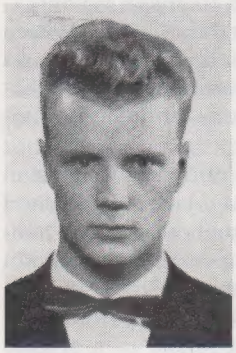

Molempien tehtaiden vientipäälliköksi nimitettiin dipl.ekon. Gustav Söderlund ja hänen apulaisekseen merkon. Juhani Lillia.

Jatkuvasti tehostuva harjoittelu olisi saatava käyntiin. Aluksi on otettava varovasti, kunnes sitä mukaa kuin kunto kohoaa, olisi tiukennettava tahtia. Määrätylle tasolle päästyä on kuntoa jatkuvasti pidettävä yllä. Tuollainen 2—3 kertaa viikossa on minimivaatimus.

* * *

"Leipämoottori" ei halua
liian puhtaita,
yksipuolisia polttoaineita.

Hiihto, kävely, kotivoimistelu ja lukemattomat muut kunnon ylläpitämiskeinot, joihin "istuvan ihmisen" täytyy turvautua, tähtäävät elintoimintojen kannalta kaikki samaan: lisää kierroksia moottoriimme, jotta se ei pikiytyisi, jotta palaminen tapahtuisi täydellisesti ja jotta tehoa olisi tarvittaessa reservissäkin.

Vertaus moottoriin on sikäli osuva, että sydän tosiaan työskentelee yötä päivää ikäänkuin moottorin nelivaiheisessa rytmissä huolehtien polttoaineen ja hengityksessä saadun hapen kuljettamisesta joka hetki joka elimeen ja paluukierrossa "pakokaasujen" tuonnista keuhkoihin ja muun kuonan pumppaamisesta jätevesilaitokseen, munuaisiin. Mutta toisaalta tämä "leipämoottori" poikkeaa monessa suhteessa ratkaisevasti polttomoottorista.

Ennen kaikkea erotuksena on se, ettei "leipämoottorin" kehittämä voima ja lämpö olekaan tavallisen fysikaalisen ja kemiallisen "palamisen" tuotetta, vaan biokemiallista energiaa, joka syntyy elävien solujen ja elinten elintoiminnan kokonaisuuden tuotteena. Kemiallisessa mielessä tämä elintoiminta on n.s. aineenvaihduntaa, joka tapahtuu kussakin solussa — siis jokainen solu on tavallaan pikku moottori. Parhaiten tunnetaan tämän aineenvaihdunnan hajoittava puoli, jonka tuloksena juuri energiaa syntyy. Mutta täsmälleen yhtä tärkeä on **rakentava puoli:** solumoottorin jokainen osa nimittäin uudistuu jatkuvasti. Koko ihmisen keho, luita ja hampaita myöten on siis jatkuvassa hajoamis- ja uudelleenrakentumistapahtumassa. Moottorimme käynnissäpitoon ei siis riitä polttoaine, vaan siihen tarvitaan jatkuvasti, vieläpä eräiden aineosien osalta joka aterialla myös uudistamisaineksia.

Hyvä ruisleipä täydennettynä maidolla ja maitotuotteilla, juureksilla, perunalla, vihanneksilla, marjoilla ja hedelmillä sekä pienillä määrillä särvinruoka-aineita (lihaa, kalaa, sieniä ym.) antaa aineenvaihdunnan rakentavalle puolelle täyden valikoiman solujen uudistumiselle ja elintoiminnalle välttämättömiä n.s. vitaaliaineita: vitamiineja, valkuaisia, kivennäisaineita, tyydyttämättömiä rasvoja ym.

Päivän ruoka kannattaa jakaa kolmeen osaan, jolloin varhaisaamiainen näyttelee lähes ratkaisevaa osaa. Tavallaan yhtä tärkeä on lounaan syöminen, vain siten tehden pystytään selviämään vähäisellä päivällisellä. Vältytään lihomasta, voidaan lähteä työajan jälkeen harjoitukseen tai lenkille. Varhaisaamiaisen — hieman enemmän kuin kahvia ja pullaa — oppiminen on harjoittelua joka kannattaa.

Kun siirrytään urheilijan ravitsemukseen, sillä on entistä suurempi arvonsa. Täydellisimmänkään ravinnon avulla ei huippukunnossa paranneta tuloksia, mutta vajaa-ravitsemuksella saatetaan jopa lyhyessä ajassa niitä huonontaa. Tässä ei tarvitse muistuttaa kuin raudan puutteesta. Meillähän maitovaltaisessa maassa, vaanii se vaara. Jos ruoka on yksipuolista, jos siitä puuttuu esim. rukihinen, on jo vaara tarjolla. Suuret rasitukset vaativat mm. vitamiineja.

Tampellan tempaus Tampere–Turku-kävelyottelussa, yli 800 osanottajaa, Tampellan toimitusjohtaja J. Nykopp suoritti myös osuutensa Tampere–Turku-kävelyottelussa esimerkillisen reippaasti. Toimitusjohtaja tekemässä taivalta seuranaan Tampellan urheilulautakunnan puheenjohtaja.

Niiden saanti täytyy turvata varmimmin monipuolisen ravinnon muodossa. Näyttää siltä, että entistä useampien on syytä tutustua ravintoasioihin ja itselleen selventää, mitkä siitä ovat todella edullisia. Ja kun muistaa, että esi-isien terveyden ja kunnon perusta olivat ruisleipä, piimä, nauris, peruna ja kala, ei tarvitse pelätä ruokapöydän leveyttä. Eikä myöskään hintaa. Sillä tavallisesti pätee sääntö: mitä kalliimpaa sitä hepposempaa.

* * *

Opetusneuvos Antero Rautavaara on Ehkäise-Tapaturmia lehdessä N:o 2/1964 mielenkiintoisella tavalla käsitellyt laatimassaan artikkelissa sopeutumisvaikeuksia ja tapaturma-alttiutta. Rohkenemme lainata eräitä mielenkiintoisimpia kohtia tästä artikkelista, kohtia, joihin varsinkin nuorten työntekijäin tulisi tutustua.

"Muutos voi merkitä joutumista arvoltaan vähäpätöisempään ja taidollisesti helppoon työhön, jossa vaatimukset ovat pienempiä kuin tarjolla oleva kapasiteetti. Voitaisiin tietysti ajatella, että tällöin, jos koskaan, ihminen voi rauhassa miettiä myös niitä vaaroja, jotka sisältyvät työhön ja irroittaa melkoisen osan hermoenergiastaan varovaiseen toimintatapaan. Näin ei kuitenkaan mielestäni tarvitse olla. Sijoitettuna liian helppoon ja vähäpätöiseen työhön ihminen kokee tilanteen eräänlaisena turhautumana, "tyhjiönä" ja ärtyy tästä. Häntä rupeaa suomalaisittain sanoen "korpeamaan". Tällainen vähemmyyden tunne kuluttaa sekin energiaa. Ihminen ehkä suhtautuu täysin mitätöiden ja väheksyen työhönsä ja luultavasti myös sen vaaramomentteihin ja menettää näin osan valppaudestaan.

Erityisesti lienee aihetta pelätä myös sitä, että jos muutosprosessi merkitsee ihmisen sijoittamista täysin uuteen sosiaaliseen ympäristöön, niin tapaturmanvaara kasvaa. Tämähän on tavallaan todistettu sillä, että tapaturmatiheys nuorten aloittelevien työntekijöiden kohdalla on korkea verrattuna tottuneisiin. Nuori ihminen on sinänsä juuri muutostapahtuman kohde, hänet sijoitetaan rutosti kodin ja koulun miljööstä työympäristöön ja myös aivan uuteen sosiaaliseen kenttään.

Mitä tässä uudessa sosiaalisessa ympäristössä sitten tapahtuu? Ensinnäkin on hyvin tavallista, että tulokasta painostetaan ja syrjitään. Hän joutuu ns. nokkimisen kohteeksi. Hänelle opetetaan hyvin haluttomasti työntekoa ja erityisesti ei ilmaista niin sanottuja "kikkoja", joiden hankkimiseen on saatava nähtävästi vuosien kokemus. Ei aina edes varoiteta tavallisista tapaturmavaaroista, mikäli ne eivät ole aivan hengenmenoon johtavia, vaan katsotaan, että on jopa sopivaa ja hyvään ammattitraditioon kuuluvaa, että häneltä menee esimerkiksi sopiva ammatin normeihin kuuluva määrä sormia. Helposti käy sitten niin, että näin syrjitty yksilö varsin yksinäisessä tilanteessa ryhtyy lunastamaan itselleen "pääsylippua" toveripiiriin ja maksaa siitä melkein mitä tahansa. Sodistamme on lukuisia esimerkkejä siitä, miten rintamalle tulleet nuoret täydennysmiehet suorastaan tapattivat itsensä päästäkseen vanhojen tekijöitten "kaartiin" hyväksyttyinä jäseninä. On perusteltua odottaa, että työelämässä käy vastaavasti.

Yleensä tällaiseen uuteen ryhmään joutuminen synnyttää tilanteen, joka ei suosi varovaisuutta, vaan

. . . hyvään ammattitraditioon kuuluu, että menettää sopivan määrän sormia.

paremminkin kehottaa näitä "pääsylipun hankkijoita" esintymään rohkeasti, mikä tavallaan on samaa kuin turvallisuusmääräysten laiminlyönti. Tämä koskee mm. henkilökohtaisia suojaimia. Uusi työntekijä ei uskalla, peläten uuden ympäristön tuomiota, käyttää suojakypärää tai -silmälaseja, koska ne saattavat hänen mielestään aiheuttaa yhä enemmän syrjintää. Siksi juuri huolellinen tulokkaan alkuohjaus, koulutus ja jatkuva informointi ovat aivan ensiluokkaisen tärkeitä taisteltaessa tapaturman vaaroja vastaan.

Me puhumme usein tapaturmien **inhimillisistä syistä,** pyrkien erottamaan ne ns. teknillisistä syistä. Minusta "inhimillinen tekijä" erillisenä ilmaisuna on varsin pyöristetty käsite. Ei ole kysymys nimenomaan tapaturmien inhimillisistä syistä, vaan koko ihmisen olemassaolon draamasta. Eivät ne syyt, jotka aiheuttavat käden menon, ole sen merkillisempiä kuin ne, jotka aiheuttavat muunlaista vahinkoa, esim. vaikkapa henkisiä turhautumia tai sielullisia haavoja.

Edellä lausuttu ajatus, että muutos on aina olemukseltaan sosiaalinen johtaa myös tähän päättelyyn. Me emme saa ruveta pitämään "inhimillistä tekijää" eräänlaisena mekaanisesti tilastoitavana tapaturman syynä. Takana on k o k o ihminen kaikkineen, mitä hän on, miten hän asennoituu. Erityisesti viime aikaiset tapaturmien syitä koskevat tutkimukset ovat valottaneet tätä näkemystä. Niissä kiinnitetään yhä suurempaa huomiota ihmisen y l e i s i i n sopeutumisongelmiin.

Muutostapahtumien joustava ja kannustaviin motiiveihin perustuva toteuttaminen on muuan teollisuuden keskeisimmistä tehtävistä. Siksi voidaankin kaiken edellä sanotun perusteella väittää, että tehokasta tapaturmatorjuntatyötä voidaan tehdä myös puhumatta sanaakaan itse tapaturmista, ts. huolehtimalla muun muassa siitä, että erilaisten muutosprosessien toteuttaminen tapahtuu siten, että subjektiivista ja sosiaalista sopeutumista uusiin olosuhteisiin

TYÖELÄKEKORTTI

Selostimme lehdessämme viime vuonna 1. 7. 1962 voimaan tulleiden eläkelakien piiriin kuuluville jaettavia työeläkekortteja, niiden sisältöä ja jakelua. Kuten silloin mainitsimme, on Helsingissä sijaitseva Eläketurvakeskus toimittanut työeläkekortit suoraan postitse kaikille lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) mukaisesti vakuutetuille, kuten esimerkiksi metsätyömiehille.

Yhtiön tehtäväksi on jäänyt jakaa työntekijäin eläkelain (TEL) mukaisesti vakuutettujen eläkekortit, jotka voitanee jakaa lähiaikoina henkilökunnalle. Vastaisuudessa jaetaan työeläkekortteja vakuutetuille sitä mukaa kuin niitä saapuu yhtiölle.

Kuten työeläkekorttia seuraavassa ohjeessa, joka on syytä lukea erittäin tarkoin, mainitaan, on kortti pyrittävä säilyttämään erittäin huolellisesti ja ilmoittamaan sen katoamisesta tai turmeltumisesta yhtiön nimeämän henkilön tai paikan kautta, niin kauan kuin ollaan yhtiön palveluksessa ja senjälkeen suoraan Eläketurvakeskukselle. Tärkeätä myös on, että tarkistetaan, ovatko kortin sisältämät henkilötiedot oikein. Tämä tarkistus koskee nimeä ja syntymäkuntaa, mutta aivan erikoisesti syntymäaikaa, koska se on työeläkekortin numeroon välittömästi vaikuttava tekijä. Korjaukset on kehoitettu suorittamaan em. tietä käyttäen.

Kertaamme vielä sen, mitä työeläkekortin numero sisältää. Kuusi yhdysviivan vasemmalla puolella olevaa numeroa kertovat syntymäajan päivissä, kuukausissa ja vuosissa, kaksi numeroa kutakin edellä olevaa asiaa osoittaen. Yhdysviivan oikealla puolella olevat kolme ensimmäistä numeroa kertovat sen, kuinka mones samana päivänä syntynyt rekisteriin merkitty henkilö on. Viimeinen näistä kolmesta numerosta ilmaisee samalla sukupuolen, ollen pariton jos on kysymys miehestä ja parillinen jos asianomainen on nainen. Viimeisin numero kortissa on tarkastusmerkki, joka voi olla joko numero tai kirjain. Elektronikoneen sähköaivot suorittavat jokaisen työeläkenumeron kohdalla jakolaskun jakamalla kortin yhdeksän ensimmäisen numeron muodostaman luvun (ei numeroiden muodostamaa summaa) 31:llä. Jakojäännöksen perusteella muodostuu tarkastusmerkki seuraavasti:

Jako-jäännös	Tunnus	Jako-jäännös	Tunnus	Jako-jäännös	Tunnus
0	0	10	A	20	M
1	1	11	B	21	N
2	2	12	C	22	P
3	3	13	D	23	R
4	4	14	E	24	S
5	5	15	F	25	T
6	6	16	H	26	U
7	7	17	J	27	V
8	8	18	K	28	W
9	9	19	L	29	X
				30	Y

Jokaiselle työeläkelakien piiriin kuuluvalle työntekijälle annetaan siis hänen henkilötietonsa sisältävä numeroitu työeläkekortti. Tämä kortti valmistetaan niiden tietojen perusteella, jotka työnantaja eläkelaitoksen kautta toimittaa Eläketurvakeskukselle. Kortti on molempien työeläkelakien piirissä siis sama.

Työeläkekortissa oleva numero seuraa työntekijää hänen koko elämänsä ajan. Tämä numero työntekijän on oman etunsa vuoksi aina syytä pitää tallella.Sen käyttäminen työeläkettä koskevissa tilityksissä ja ilmoituksissa antaa varmuuden siitä, että ansaitut osaeläkkeet tulevat oikean henkilön hyväksi. Numeroa työntekijä tarvitsee myös tiedustellessaan eläkettään koskevia seikkoja eläkelaitoksilta ja Eläketurvakeskukselta. Työeläkekortti on aina uuteen työpaikkaan mentäessä esitettävä työnantajalle.

Jos työeläkekortti kaikesta varovaisuudesta huolimatta katoaa tai turmeltuu, siitä on uuden saamiseksi heti ilmoitettava Eläketurvakeskukselle. Samalla on annettava täydelliset henkilötiedot ja tarkka osoite.

---

autetaan viisain johtamistaidollisin ja henkilöhallinnollisin keinoin.

* * *

Lehtemme ilmestyessä on pääosalla Tampellan väkeä vuosiloma miellyttävästi vielä edessä päin. Lomasuunnitelmat ovat valmiina ja into sen kuin lisääntyy päästä näitä suunnitelmia "soveltamaan käytäntöön". Toivotammekin kaikille tampellalaisille virkistävää lomaa ja parhaita mahdollisia lomailmoja, niin että paluu työhön tapahtuu jälleen reippain mielin ja terästynein voimin.

Koskenlaskija

Vas:lta nti Saima Virtanen, isänn. Forss, rva Selma Moisio, ins. Kiviranta ja etualalla työnjoht. Reino Järvinen.

TYÖ KUNNIAAN

Huhtikuun 4 pnä oli Lapinniemen Puuvillatehtaan pääkonttoriin järjestetty kahvitilaisuus uskollisen ja pitkäaikaisen työn kunnioittamisen merkeissä. Kehrääjä Saima Virtaselle oli tullut 50 palvelusvuotta täyteen 16. 3. 64 ja samaan tavoitteeseen pääsi kutoja Selma Moisio 6. 4. 64.

Tilaisuudessa puhui isännöitsijä C-E. Forss palauttaen mieliin tapahtumia merkkihenkilöiden ansiokkaalta työsaralta ja kiittäen uskollisesta palveluksesta sekä luovutti heille Tampellan kultaiset rintakorut ins., rouva Siro-Reinolan avustama. Läsnä oli myös mm. tekn.joht., dipl.ins. Lauri Kiviranta sekä asianomaisten lähimpiä esimiehiä. Tilaisuus kului mukavasti muistellessa Lapinniemen tapahtumia 50 vuoden ajalta.

Sairauskassatoiminnan uudelleen järjestely Tampellan tekstiilitehtaissa

Vuosi sitten säädetyn sairausvakuutuslain perusteella on Tampellassakin parhaillaan menossa työpaikkakassojen uudelleenjärjestely johtuen siitä, että nämä kassat tulevat liittymään lain mukaiseen sairauskassasysteemiin.

Tämän johdosta yhtiön johto on täkäläisen avustuskassojen johtokuntien esityksestä päättänyt suostua siihen, että se edelleen tukee avustuskassojen toimintaa siinä määrin, että niiden tähänastiset jäsenkunnalleen tarjoamat edut säilyvät entisen suuruisina.

Toukokuun 28. p:nä päätti Tampellan Pellavatehtaan Avustuskassan kassakokous yksimielisesti hyväksyä mainitun sääntöehdotuksen, jonka myös Tampellan johto oli jo varemmin hyväksynyt, ja samalla yksimielisesti päätti liittyä toimimaan sairausvakuutuslain mukaisena työpaikkakassana. Mainitussa kokouksessa hyväksytyt säännöt lähetettiin välittömästi sosiaaliministeriöön Helsinkiin vahvistamista varten. Tärkeintä näissä säännöissä siis on se, että ne perustuvat nykyisin voimassa oleviin sääntöihin ja turvaavat jäsenkunnalle entiset sairaslomaedut. Tarkoitus on, mikäli säännöt tulevat sosiaaliministeriössä, missä ne jo varemmin olivat olleet ennakkotarkastuksessa, vahvistetuiksi ja edelleen kansaneläkelaitoksen hyväksymiksi, että ne astuvat voimaan 1. 9. 1964.

Samassa kokouksessa, missä edellämainitut säännöt hyväksyttiin, päätettiin myös hyväksyä kassan hallituksen allekirjoittama sitoumus, että Pellavatehtaan Avustuskassa ja Lapinniemen Puuvillatehtaan Avustuskassa yhtyvät yhdeksi työpaikkakassaksi, jonka sääntöjen mukaiseksi nimeksi tulee Tampellan Tekstiilitehtaitten Sairauskassa.

Tässä mielessä tämän yhteisen sairauskassan hallitukseen tulivat pellavatehtaalta valituiksi:

Kesän huolettomat ja helppohoitoiset liinavaatteet

Kesämökkiin kannattaa myös hankkia omat liinavaatteet, jotka on syytä valmistaa keveistä ja värikkäistä lakanakankaista. Kun lakanat ovat keveitä, voi ne helposti pestä ja ne kuivuvat tuulessa sileiksi, joten mitään mankeliakaan ei tarvita. Hauskoja ovat esimerkiksi ginghamtyyppiset ruudulliset lakanakankaat. Unikekolakanakankaissa on paljon erilaisia raitakuoseja ja tästä kankaasta on myös edullista valmistaa peitepusseja niille, jotka potkivat päällislakanan yltään unissaan.

Monilla perheenemännillä on kuitenkin juuri keväällä maallemuuton aikaan niin kova kiire, että jos vuodevaatteiden tekeminen on jäänyt sitä ennen, heillä nyt tuskin on aikaa ompelemiseen. Mutta onneksi meillä on saatavana valmiiksi ommeltuja lakanoita ja tyynyliinoja erittäin runsaasti. Kotimaiset puuvillatehtaamme ovat ommelleet valmiiksi monia erityyppisiä ja erihintaisia lakanoita. Edustavimpia näistä ovat valkaistut, värillisellä, kudotulla koristereunuksella somistetut lakanat. Reunuksen värinä on sininen, vaaleanpunainen, vihreä tai keltainen. Pirteä ja huoleton lakana on kirjolakana jota saa ostaa kahden lakanan pakkauksessa. Pakkaus sisältää yksivärisen pastellisävyisen lakanan ja siihen sopivan valko-väriruudullisen. Myöskin raidallisia lakanoita ja tyynyliinoja on valmiina. Niissä on valkoisen lisäksi väreinä keltainen+vaaleanpunainen+sininen tai vaaleansininen+vaaleanpunainen+violetti. Aivan erikoisen sopiva kesämökkilakana on karkeasta valkaisemattomasta kankaasta valmistettu pirttilakana. Sen somisteena oleva kirkas, punainen, puna-sininen tai puna-vihreä koristeommel muistuttaa erehdyttävästi niitä koristeompeleita, joilla jo esiäitimme liinavaatteitaan somistivat. Vielä on saatavana värillisistä säästölakanakankaista ommeltuja lakanoita, pakkaus sisältää yhden koristellun ja yhden koristelemattoman lakanan.

PLP

Jaakko Kulmala	varalle	Eino Lehtiniemi
Hilkka Kapanen	„	Vilho Korvenoja
Timo Vainikainen	„	Helinä Eklund

sekä yhtiön nimeäminä:

fil.maist. Artturi Tienari ja ekon. Oiva Näsi vakinaisiksi ja varalle dipl.ins. Aarne Vikkula ja merk. Mikko Malminen. Lapinniemen kassa puolestaan lähitulevaisuudessa valitsee omat edustajansa hallitukseen, sääntöjen mukaan kolme varsinaista ja kolme varajäsentä. Tampellan Tekstiilitehtaitten Avustuskassan hoitajaksi ovat molemmat edellämainittujen kassojen hallitukset valinneet 1. 6. 64 lukien rva Hillevi Murtoniemen, joka on jo ryhtynyt tätä tehtävää hoitamaan, sillä lakisääteisen työpaikkakassan toiminnan alkaessa 1. 9. täytyy sitä ennen suorittaa huomattava määrä valmistelutöitä. Tästä syystä hän joutui jättämään pois Tampellan Huolto r.y:n sihteerin ja rahastonhoitajan tehtävät, joihin mainittuihin yhdistyksen johtokunta puolestaan valitsi rva Leila Salmen.

Sairausvakuutuslain mukaan toimivat sen alaiset työpaikkakassat suoraan kansaneläkelaitoksen alaisina, mikäli on kysymys mainitun lain edellyttämistä sairauslomaeduista.

Näin ollen kaikki tuntipalkkaa nauttivat työntekijät tulevat tämän lain määräämältä osalta kuulumaan työpaikkakassaan. Sensijaan ns. lisäetujen kohdalta jää edelleen voimaan kuten tähänkin saakka sääntöjen määräämät rajoitukset jäsenyyteen nähden. Eläkevanhusten kohdalla, joiden jäsenyys lain mukaan ei voi olla mahdollinen työpaikkakassassa, saatiin aikaan sellainen myönnytys, että ne Tampellan Eläkesäätiön A-osaston mukaan eläkkeelle jääneet Tampellan työntekijät, jotka jäävät eläkkeelle ennen 31. 12. 66, säilyttävät jäsenyytensä työpaikkakassassa, mutta mainitun päivämäärän jälkeen eläkkeelle siirtyneet eivät enää tätä jäsenyyttään säilytä. Mainittuun myönnytykseen kansaneläkelaitos suostui pitkien neuvottelujen jälkeen ja katsoi kansaneläkelaitos mainitun myönnytyksen mahdolliseksi sen johdosta, että siirtyminen lainmukaiseen sairausvakuutusjärjestelmään päättyy juuri em. ajankohtana.

AJATELMIA

Luoja ei milloinkaan hylkää luotuansa, mutta luotu voi hyljätä Hänet — omaksi vahingokseen.

Jos olemme saaneet osaksemme hengen valoa, niin antakaamme tämän valon säteiden lämmittää myöskin kanssavaeltajiamme.

Luonnon kauneus on Jumalan sanatonta puhetta.

A. M.

Väestönsuojelua tehostetaan Pohjois-Kymenlaaksossa

Teollisuuden vss-johto-organisatioon kuuluvat yhdeksän päivän kurssit Kymintehtailla ajalla 1–9. 4. 1964

Suomen Työnantajain Keskusliiton suojeluasiamies eversti V. Torpo järjesti Kymi Oy:n, Myllykosken Paperitehdas Oy:n ja Oy Tampella Ab:n väestönsuojelun johtohenkilöstölle kurssin Kymi Oy:n Ammattikoulussa, johon osallistui noin 30 insinööriä ja virkailijaa edellä mainituista teollisuuslaitoksista. Lisäksi oli kurssia seuraamassa Kymen läänin vss-tarkastaja, Kouvolan kaupungin ja Kuusankosken kauppalan vss-päälliköt sekä muitakin lähikuntien viranomaisia.

Kurssin avauksen suoritti Sisäasiainministeriön Väestönsuojeluasiain osaston ylitarkastaja Y. Arkiomaa luennoiden samalla väestönsuojelun lainsäädännöstä ja rakenteellisesta suojelusta. Kurssin varsinaisina opettajina toimivat Suomen Väestönsuojelujärjestön pätevät kouluttajat teollisuusosaston johtaja M. Temmes ja kurssin johtajana majuri evp. U. Karhula.

Erittäin antoisa kurssi jakautui tavallaan kolmeen jaksoon nimittäin kolmen päivän teoriaosaan, jota seurasi kolmen päivän kotitehtävävaihe ryhmätyöskentelyn muodossa ja sen jälkeen ryhmätöiden tarkastelu sekä improvisoitu tilanneharjoitus, joka käsitti pommitus- ja atomilaskeuman tilanneselvittelyn.

Kursseilla kouriintuntuvasti todettiin, että teollisuuden samoin kuin kunnallisenkin väestönsuojelun perustana on huolellisesti laadittu väestönsuojelusuunnitelma, jota taloudellisten mahdollisuuksien mukaan vähitellen toteutetaan rakenteellisen suojelun osalta. Jos kriisitilanteeseen joudutaan yllättäen rakenteellisen suojelun puutteellisuuksia voidaan korvata vain tehokkaalla koulutus- ja valistustyöllä.

Teollisuuden vss-johtajakurssi Kymintehtaalla.

Ensinnäkin suuri yleisö on saatava ymmärtämään, että nykyajan väestönsuojelu ei ole mitään sotilaallisen toiminnan valmistelua, vaan puhtaasti sisäasiainministeriön alaista humanitääristä ihmishenkien ja omaisuuden pelastamistyötä, jota täysin voi verrata jokapäiväiseen palosuojelutyöhön. Teollisuuden väestönsuojelua voi myös hyvin verrata normaalioloissa tapahtuvaan työturvallisuustoimintaan, jossa myös on kysymyksessä niin hyvin työntekijöiden kuin työnantajankin etu.

Voimassa olevan väestönsuojelulain mukaan kunta on vastuussa asukkaistaan, teollisuuslaitokset, virasto- ja liikelaitokset myös palveluksessaan olevista ihmisistä.

Teollisuuden virasto- ja liikelaitosten väestönsuojelun perustana on hyvin organisoitu ja etukäteen koulutettu työpaikkasuojelu. Tähän koulutustoimintaan tulisi jokaisen edellämainituissa työpaikoissa työskentelevien oman etunsa vuoksi osallistua. Luonnollisesti koulutus on aina aloitettava johtajakoulutuksella ja siitä vähitellen eteenpäin jokaiseen työntekijään kohdistuvana.

Nyt pidetty teollisuuden vss-kurssi kohdistui väestönsuojelun johtoportaaseen ja tätä koulutusta tullaan edelleen jatkamaan.

Amerikanvieraita paperitehtaalla!

Ryhmä amerikkalaisia suurlehtien teknillisiä johtajia vieraili yhtiön Inkeroisten tehtailla 14. 5. 1964. Vieraat otti vastaan johtaja B. Bygdén. Hänen lisäkseen olivat vierailun aikana suoritetuissa neuvotteluissa ja kiertoajelulla mukana tekn.joht. A. Pohls sekä dipl.ins. K. Lammenranta ja dipl.ins. V. Salonen.

Paperitehtaalla suoritetun tutustumiskäynnin jälkeen keskusteltiin sanomalehtipaperin laatukysymyksistä, jonka jälkeen olivat vuorossa kiertoajelu tehdasalueella ja paikkakunnalla yleensä.

Vieraitten edustamat sanomalehdet, heidän arvonsa ja nimensä ilmenevät seuraavasta luettelosta:

Hearst Enterprises, tekn.joht. D. H. Boyce
San Diego Union Tribune, tekn.joht. Gerry Burke
Philadelphia Bulletin, tekn.joht. Pat Grant
New York Herald Tribune, tekn.joht. Charles Hupp
New York Daily News, tekn.joht. Gerald Larocque
Washington Star, tekn.joht. Willmott Lewis
New York Times, Ted Ruehl
St. Petersburg Times, tekn.joht. Don Shortell
Washington Daily News, tekn.joht. John Waits
The Madden Corporation, tekn.joht. Ray G. Auwarter

Suomen Paperitehtaitten yhdistyksen henkilökohtaisena edustajana seurasi ryhmän mukana joht. Runar Lindroos ja vieraitten tulkkina ekonomi Veikko Nykänen.

Amerikkalaiset vieraat isäntineen virkailijakerhon portailla valokuvattuina.

Vanhan asuintalon tyytyväinen asukas

Eräänä sunnuntaisena päivänä kävimme tutustumassa tehtaamme vanhalle asuntoalueelle parhaillaan kohoaviin uusiin punatiilisiin asuntotaloihin. Niiden vierellä olevan asuntovanhuksen edustalla tapasimme vanhassa asuintalossa asuvan entisen tuttavamme rouva Aili Sipun, jonka kanssa pysähdyimme tarinoimaan asunnoista ja asumisesta yleensä. Pistäydyimme hänen yli 25 m² käsittävään yksiöasuntoonsa, jota esitellessään rouva Sippu kertoi seuraavaa:

"Olen erittäin iloinen tästä asunnostani, kun tämä on näinkin tilava. Olen mielestäni hyvin saanut tähän kaiken järjestettyä. Ei nämä Tampellan vanhojen häviävien talojen yksiöasunnot mitään mahdottomia ole. Hyvähän näissä on asua. Vinttikomerotilat sekä marjakellarit ovat kerrassaan loistavat. Ei sellaisia uusissa kivitaloissa olekaan. Suuria aurinkoisia huoneitahan nämä on. Aivan tarpeeksi lämminkin oli talvella. Tässä rakennuksessa elää vuosisadan romantiikkaa. Tässähän on kaunis, laaja näköala aina kauas Anjalaan saakka. Lähiympäristö on kaunis ja huolellisesti hoidettu. Entä sitten Anjalan koski aivan tuossa alapuolellamme. Olemme kaikki tämän rakennuksen asukkaat oikein tyytyväisiä huoneisiimme. Sehän tosin on ikävää, että tämänkin talon on pian kaaduttava tästä uuden rakennussuunnitelman tieltä. Olen asunut vasta kolme vuotta Tampellan asunnossa. 14 vuotta olen ollut Tampellan palveluksessa. Olen hyvin kiitollinen Tampellan isännistölle tästä ajasta. Kiitän samalla myös sahan työnjohtajia, jotka nyt ovat esimiehiäni."

— Muistaaksemme Te menneinä vuosina olitte innokkaasti mukana Mannerheim-liiton työssä paikkakunnalla?

"Noin 15 vuoden ajan tein aktiivisesti työtä Mannerheim-liiton ja Punaisen Ristin tehtävissä. Nyt viime vuosina olen ollut tosin vain kannatusjäsenenä. Nuorena tein työtä suurissa sairaaloissa hoitajana. Sitten jouduin avioliittoni kautta tänne Inkeroisiin ja samalla taloon emännäksi. Olen koittanut uskollisesti ja huolella tehdä ne tehtävät, jotka minulle täällä Tampellassa on uskottu. Vapaa-ajan, joka minulle jää varsinaisen ansiotyöni ja taloustehtävieni lomasta, vietän käsitöitteni ja kirjojeni parissa. Nuorin tyttäristäni koulusta päästyään palveli myös Tampellaa noin parin vuoden ajan virkailijakerholla, mutta hän joutui avioliittonsa kautta muuttamaan Yhdysvaltoihin jo 19-vuotiaana. He elävät siellä tyytyväisinä ikuisen auringon ja kesän maassa."

Näin haasteli meille vanhan talon tyytyväinen asukas, jonka puhtautta kiiltävä arvokkailla vanhoilla huonekaluilla aistikkaasti kalustettu asunto oli todella paikka, jossa ihminen hyvin viihtyy.

Vanhat arvokkaat huonekalut pukevat vanhan asuintalon tilavaa huonetta.

Rouva Sipun asunnon makuunurkkauksen juhlava liinavaatekaappi on sitten luku erikseen

Yksinäisen emännän talousaskareille samassa huoneessa jää myös hyvät tilat.

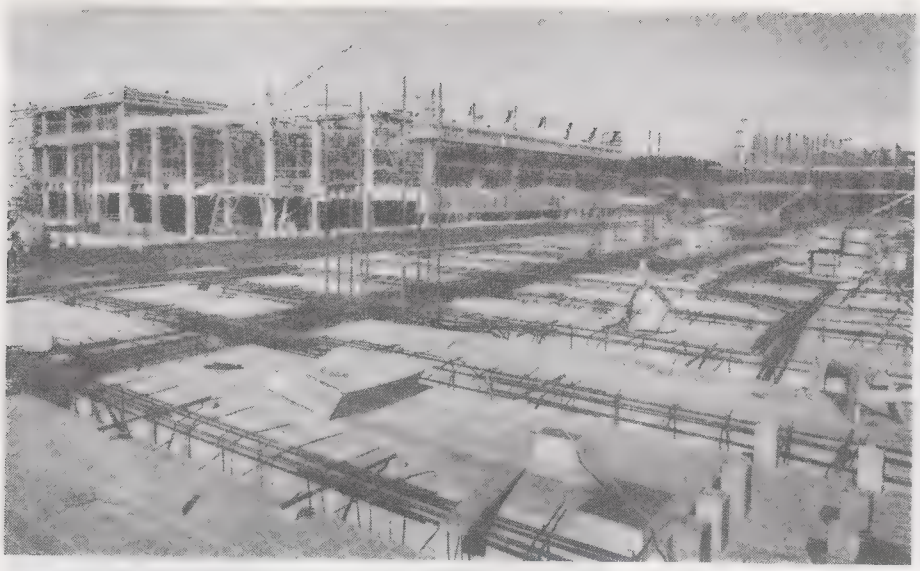

Taustalla näkyvä massaosasto on tällä hetkellä jo vesikattovaiheessa, etualalla olevan kartonkitehdas II valu- ja muuraustyöt ovat parhaimmillaan.

KARTONKITEHDAS II KOHOAA

Viime syksynä aloitetut Kartonkitehdas II rakennustyöt ovat edistyneet suunnitelmien mukaisesti.

Tällä hetkellä ovat tehdaslaitoksen massaosaston työt vesikattovaiheessa. Myös muuraustyöt ovat päässeet alkamaan.

Massaosastolla suoritettavista asennustöistä ovat käynnissä mm. portaiden, kaiteiden, nosturipalkkien ja nosturien asennukset sekä yhdeksän tilavuudeltaan 100 m³ massasäiliön valmistus ja viiden tilavuudeltaan 50 m³ O-vesisäiliön asennukset. Viimeksi mainitut säiliöt valmistetaan tilaustyönä ja niiden asennus käyttökuntoon tapahtuu massaosastolla.

Kartonkitehtaan osalta on noin kolmasosa runkotöistä suoritettu. Samanaikaisesti ovat käynnissä valu-, muuraus- ja asennustyöt.

Elementtirakenteinen tuotevarasto on valmsitumisvaiheessa.

Jätepaperin uuden purkauspaikan rakennustyöt ovat myös hyvällä alulla.

Rinnan mainitun rakennustoiminnan kanssa ovat myös virkailijain asuntorakennustyöt päässeet tammikuussa alkamaan. Rakennustyöt ovat edistyneet suotuisasti ja ensimmäiset asunnot valmisuvat lokakuussa.

Toukokuun lopussa oli tehdasrakennustyömaalla runsaat 500 työntekijää.

Massasäiliöitten valmistus meneillään.

Avustuskassasta sairauskassa

Tampellan Inkeroisten tehtaitten työväestön avustuskassan ylimääräinen kokous oli 5. 5. 1964 Hennalan rakennusosaston ruokailuhuoneessa.

Avaussanoissaan kokouksen puheenjohtaja V. Torniainen selosti niitä vaiheita, jotka olivat edeltäneet ylimääräistä kokousta. Avustuskassan sääntöjä valmistellut toimikunta sekä kassan hallitus olivat suorittaneet runsaasti ennakoivaa työtä kokouksessa käsiteltävien sääntöjen muokkaamiseksi sellaisiksi, että ne mahdollisimman hyvin palvelisivat kassan jäsenistöä.

Erityisesti on valmisteluissa pyritty huolehtimaan siitä, että nykyiset eläkeläiset sekä sääntöjen voimaantulon jälkeen eläkkeelle siirtyvät henkilöt määrätyin rajoituksin voisivat edelleen kuulua kassaan jäseninä.

Kokouksen päätösvaltaisuuden toteamisen jälkeen hyväksyi kokous yksimeilisesti, että avustuskassan toimintaa tullaan 1. 9. 1964 jälkeen jatkamaan sairausvakuutuslain mukaisena työpaikkakassana. Kassan sääntöjen mukaiseen toimintapiiriin tulevat kuulumaan Tampellan Inkeroisten tehtailla työsuhteessa olevat henkilöt, jotka saavat työnantajalta pääasiallisen toimeentulonsa ja on jäsenyys heidän kohdallaan pakollinen. Lisäksi on pyritty uusille eläkkeelle siirtyville turvaamaan rajoitettu mahdollisuus päästä kassan jäseneksi myös 1. 9. 1964 jälkeen.

Avustuskassan sääntöjen käsittely sujui yksimielisyyden vallitessa. Uudet säännöt on lähetetty sosiaaliministeriön vahvistettavaksi, jonka jälkeen esitetään kansaneläkelaitokselle anomus, että kassa voisi ryhtyä 1. 9. 1964 alkaen toimimaan sairausvakuutuslain mukaisena työpaikkakassana.

Työnantajan ilmoituksen mukaisesti tullaan sen toimesta suorittamaan jatkuva kannatusmaksu nykyisen suuruisena eli samana kuin työntekijäin maksama jäsenmaksu 1. 9. 1964 saakka. Tämä sama periaate jatkuu edelleen mainitun aikamäärän jälkeenkin, mutta tällöin alennetaan maksuja 1 prosentista 0,7 prosenttiin.

Uuden toimintansa aloittavan sairauskassan etuina tulevat olemaan keskitetty työntekijöitä lähellä oleva sairausvakuutuslain mukainen palvelu sekä nykyistä eräiltä osin jonkinverran paremmat lisäetuudet.

Avustuskassan ylimääräisen kokouksen osanottajat hyväksymässä uusia sääntöjä kassalle.

TYÖTURVALLISUUSPALSTA

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana on Inkeroisten tehtailla sattunut 33 työtapaturmaa. Näistä on 10 eli noin kolmannes työmatkoilla sattuneita tapaturmia. Olettaen, että kehitys tapaturmarintamalla jatkuisi mainittuun suuntaan olisi kulumassa olevasta työvuodesta tulossa jonkin verran valoisampi kuin edellinen vuosi Inkeroisten tehtailla on ollut.

Tartuntarautojen suojatut päät eivät aiheuta mitään mainittavia vaaroja tälle lautoja kantavalle työntekijälle. Kuten lehtemme viime numerossa kerroimme on uuden kartonkitehtaan rakennustyömaalla otettu käyttöön kuvan osoittamia tartuntarautojen suojapäitä.,

Rakennusosasto 5:den toiminta alkaa olla vilkkaimmillaan. Runsaat viisisataa miestä valavat, muuraavat ja asentavat. Työskentely tapahtuu jo nyt useimmilla eri linjoilla. Vaikka ennakoltaehkäisevä turvallisuustyö pyrkii hyviin tuloksiin, niin tärkeintä kuitenkin on jokaisen henkilökohtainen turvallisuuspolitiikka. Myönteinen suhtautuminen turvallisuusohjeisiin, annettujen määräysten noudattaminen ja terve itsesäilytysvaisto ovat aseita, joilla jokainen voi taistella henkliökohtaisen turvallisuutensa puolesta.

Yleinen sanonta on, ettei lämmin luita riko. Sanonta on kuitenkin erheellinen, jos katselemme sitä turvallisuustyön näkövinkkelistä.

Jokainen on auringonkylpyjä otettuaan voinut todeta määrätynlaista väsymystä. On luonnollista, että myös lämpimien tai suorastaan kuumien koneiden äärellä työskentelevät saattavat myös joutua mainitunlaiseen tilanteeseen. Tämä ilmenee haluttomuutena, väsymyksenä ja miksei myös työtehon alentumisena. Kun asianomainen sitten tällaisin mielialoin työskentelee tai palaa työstä kotiin, niin saattaapa käydä niin, että lämmin rupeaakin rikkomaan luita!

Kasvojen ja käsien huuhtelu virkistävässä kylmässä vedessä, nestetasapainon ylläpitäminen ja sopivan suolahuollon järjestäminen saavat kuitenkin ihmeitä aikaan mainitunlaisissa olosuhteissa toimittaessa.

Kesälomakauden ollessa parhaimmillaan on jokaiselle palstamme lukijalle aiheellista toivottaa virkistävää lomaa. Onnistunut loma on hyvä sijoitus!

Se lisää terveyttä ja vähentää sairauskustannuksia.

Toivomme siis, että tampellalaiset tekisivät hyviä sijoituksia!

Työterveyslaitos testasi Inkeroisissa

Huhti-toukokuun vaihteessa suoritettiin Työterveyslaitoksen psykologisen osaston toimesta yli sadan yhtiön Inkeroisten tehtaitten palveluksessa olevan miehen testaus Inkeroisissa. Testauksen tarkoituksena oli helpottaa sekä luoda pätevät edellytykset uusien työntekijöitten sijoittamiselle rakenteilla olevaan Kartonkitehdas II.

Testaukset käsittivät sekä yksilö että joukkokokeet. Kokeiden avulla pyritään saamaan kuva siitä, miten asianomaiset soveltuvat erilaisiin kehittyvän teollisuuslaitoksen piirissä oleviin tehtäviin.

Työterveyslaitoksen asiantuntijaryhmää johti tekn. lis. F. Blanz. Laadittujen suunnitelmien mukaisesti tullaan testauksia vielä jatkamaan syksyllä. Tällöin kutsutaan kokeisiin myös rakennusosasto 5:llä työskenteleviä ja asiasta kiinnostuneita henkilöitä.

Tekn.lis. F. Blanz seuraa valppaana testaukseen osallistuvan edesottamuksia yksilökokeen eräässä osasuorituksessa.

TÄHDENVÄLEJÄ INKEROISISTA

Inkeroisten tehtaitten henkilökunta sekä heidän perheenjäsenet ovat osallistuneet jälleen erittäin runsaslukuisesti menneen talven harrastuskävelyyn ja -hiihtoon. Yhteensä jättivät nämä 864 kuntoharrastajaa 197,468 kilometrin taipaleen taakseen.

Valokuvamme kertoo kilpailuun liittyvän arvontatilaisuuden jännityksentäyteisistä hetkistä tehtaitten kerhohuoneistossa.

* * *

Yli 120 autoilijaa osallistui Helatorstaina järjestettyyn liikennekilpailuun Sippolassa.

Tämän vuosittain toistuvan kilpailun järjestelyistä vastasivat Sippolan ja Anjalan liikennelautakunnat yhdessä Inkeroisten Moottoriseuran kanssa.

Kilpailu käytiin kolmessa sarjassa. Yleisen sarjan voitto tuli Inkeroisiin korjauspäällikkö Erkki Kling'in voittaessa sarjan jo toisen perättäisen kerran. Autoilijoitten lukumäärän jatkuvasti kasvaessa on ensi syksynä luvassa uusi kilpailu, jossa on oma sarjansa autoilijoille, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet liikennekilpailuihin.

Kuvassa lähtöpaikan tunnelmia Teininkallion kansakoulun pihamaalla.

* * *

Tampellan Laulusiskot ovat harjoitelleet perin tiiviisti koko kevätkauden. Kuoroa on johtanut opettaja Pentti Jolula, joka valokuvassa on laulusiskojen ympäröimänä.

Lastentarhan vappukekkerit olivat yhdessä äitienpäiväjuhlan kanssa kevätkauden kohokohtia. Kuvassa lastentarhan lapsia sekä asiaan kuuluvat työtarpeet: simaa, serpentiinejä ja ilmapalloja.

Toukokuussa lahjoitti Inkeroisten Lions-Club 500 markkaa Inkeroisten Ilmailukerholle käytettäväksi kerhon nuorisokasvatukselliseen toimintaan. Kuvassa vasemmalta metsänhoitaja A. Perkka, pankinjohtaja P. Haarala, ostopäällikkö O. Forsström ja kerhon puheenjohtaja N. Hyvärinen, jotka viimeksimainitut juuri kättelevät.

* * *

Virkailijoitten piirissä on menneen talven aikana opiskeltu englantia. Kahdessa ryhmässä tapahtunutta opiskelua on johtanut syntyperäinen englantilainen Bruce Laird. Opiskelukauden päätteeksi pukeutui opettaja Laird parhaimpiinsa ja kuten kuvasta näkyy herätti hän suurta ihailua oppilaittensa keskuudessa.

* * *

Toukokuun 25.—28. päivien välisenä aikana vieraili ryhmä Grums'in ammattikoulun oppilaita Inkeroisissa tutustuen mm. yhtiön tuotantolaitoksiin.

Vierailu, joka suoritettiin kummikuntahengessä oli kaikille pojille ensimmäinen Suomeen suuntautunut matka.

Kuvassa ryhmä johtajansa opettaja Jens Adamson' in sekä oppaitten kanssa piirittämässä isännöitsijä Jörgen Schauman'ia.

* * *

Yleisen kuntotempauksen järjesti Sippolan TEE toimikunta toukokuun lopulla. Hanke sai vauhtia, kun Inkeroinen haastoi rakkaan naapurinsa Myllykosken jaloon kävelykilpaan. Inkeroinen voitti vallan ylivoimaisesti kilpailun. Prosenttikilpailussa olivat luvut Inkeroisten kohdalla 63,1 % ja Myllykosken osalta 45,7 %.

Yhteensä kertyi Inkeroisiin 2968 ja Myllykoskelle 2831 kävelysuoritusta.

Oheiset kuvat kertovat tästä Mämmälän väen kävelykunnon erinomaisesta näytteestä sekä siitä, ettei myös tarvittavaa kohteliaisuutta olisi puolin ja toisin kilpailussa noudatettu. "Mämmälä Mars!" tunnuksin käyty kilpailu päätti mieluisasti kevään.

Uusi metsäpäällikkö

Yhtiön hallitus on huhtikuun alusta lukien nimittänyt metsänhoitaja, maat. ja metsät. kand. Sakari Leskisen yhtiön metsäpäälliköksi.

Metsäpäällikkö S. Leskinen on syntynyt 2. 6. 1923 Harlussa. Metsänhoitajaksi sekä maat. ja metsät. kandidaatiksi hän valmistui v. 1950.

Metsäpäällikkö S. Leskinen on työskennellyt vuosina 1948—1951 Metsätehossa. Kesän 1951 Ruotsin metsähallituksen palveluksessa harjoittelijana ja Tampellan metsäosaston palvelukseen apulaismetsänhoitajaksi hän tuli 1. 9. 1951. Piirimetsänhoitajaksi Inkeroisiin hänet nimitettiin 1. 1. 1955, ylimetsänhoitajaksi 1. 11. 1963 ja yhtiön metsäpäälliköksi huhtikuun alusta 1964.

TENNISKUULUMISIA

Toimituksen saatua käyttöönsä Inkeroisten tehtaitten Tenniskerhon toimintakertomuksen vuodelta 1963 olemme seuraavaan poimineet muutamia ydinkohtia kerhon viime vuoden työstä.

Kerhon jäsenmäärä oli kertomusvuonna 99. Vuoden aikana se joko itse järjesti tai oli edustettuna yli kymmenessä suuremmassa tenniskilpailussa. Kerhon omilla kentillä suoritettiin yhteensä 131 kilpailuottelua.

Valmennus- ja juhlatoiminnan lisäksi on kerho edelleen saanut Myllykosken Paperitehdas Oy:n hallilta varata sunnuntaisin kaksi hallituntia seuran jäsenistön käytettäviksi.

Kerhon omassa käytössä olleet ulkokentät ovat olleet kaiken kesää hyvässä kunnossa.

Toimintakertomuksen lopussa kerho kiittää yhtiön johtoa sen toimintaa kohtaan osoitetusta myötämielisyydestä.

Tenniskerhon vuosikokouksen osanottajia kokouksen lomassa valokuvattuina.

Ammattikoulu sijaitsee kauniissa ympäristössä keskellä kaupunkia. Oppilaat ovat tulleet työn lomassa välitunnille siemaisemaan raikasta kevätilmaa.

HEINOLAN SEUDUN AMMATTIKOULU

— tulevien ammattimiesten opinahjo

Heinolassa Maaherranpuiston alapäässä sijaitseva kolmikerroksinen kivirakennus — entinen kylpylaitos — on perin tuttu jo monelle Tampellan Heinolan tehtaan nuoremmalle ammattimiehelle.

Alun toistakymmentä vuotta sitten, kun Heinolan kaupunginisät pohtivat kannattavaa käyttöä kaupungin omistamalle kylpylaitosrakennukselle, jonka ajan muuttuminen oli tehnyt "virkaheitoksi" alkuperäiseen tarkoitukseensa, päätyivät heidän ajatuksensa parhaaseen tulokseen: perustetaanpa ammattikoulu. Näin syntyi perustamiskustannuksiltaan Suomen todennäköisesti halvin ammattikoulu auttamaan Heinolan ja sen lähikuntien nuorukaisia ammatin alkuun.

Kaupunki omisti ja ylläpiti koulua tasan kymmenen vuotta, kunnes koulu vuoden -63 elokuun alusta siirtyi tällöin perustetun Heinolan seudun ammattikoulun kuntainliiton omistukseen. Taloa ei tosin myyty, sillä tontti osoittautui liian ahtaaksi uusien suunnitelmien toteuttamiselle.

Nykyisin koulussa toimii kolme osastoa; alussa perustetut metalli- ja puutyöosastot sekä syksyllä -59 perustettu sähköosasto. Kuntainliitto, johon kuuluvat Heinolan kaupungin lisäksi Asikkala, Hartola, Heinolan mlk., Joutsa, Nastola, Pertunmaa ja Sysmä, laajentaa lähivuosina koulua siten, että aikaisempien osastojen ja linjojen lisäksi aloittavat toimintansa auto-osaston autonasentajan sekä maatalouskonekorjaajan linja, rakennusosaston rakennusmieslinja, puunjalostusteollisuuden osasto, johon tulee sekä kemiallisen että mekaanisen jalostuksen peruslinjat. Etupäässä tyttöjä varten aloittavat toimintansa ravintotalousosasto, jossa on keittäjälinja ja kotitalouden-hoitajan linja. Etenkin jälkimmäisen linjan käyneistä tulee varmaan olemaan vilkas kysyntä monen tampellalaisenkin kotiin — elinikäisellä sopimuksella. Ompeluosasto aloittaa toimintansa 1-vuotisella teollisuusompelijalinjalla.

Tässä siis olivat näkymät lähitulevaisuudessa toteutettavista suunnitelmista, mutta ammattikoulu elää käytännön laitoksena myös nykyhetkeä, jolla luonnollisesti on tärkein merkitys. Ammattikoulun tarkoitusta, tavoitteita ja merkitystä kuvaa erinomaisesti seikka, että aikaisemmin käytössä olleiden sanojen ammattiopetus tai ammattikoulutus on ammattikoulun kohdalla otettu ja hyväksytty sana a m m a t t i k a s v a t u s, missä oppilas on kohteena ja päätekijänä, ei välikappaleena.

Ammattikoulussa opiskelevan vuosi, viikko ja päi-

Hitsaus- ja levypajassa on toisinaan hyvinkin ahdasta valmisteiden ollessa suuria pieniin tiloihin. Kuvassa vasemmalta Heikki Toikka (I lk.) Kari Nieminen ja Timo Muttu opettaja Eino Kentältä oppia saamassa. Kuvassa lienee tuttuja joillekin tampellalaisille.

Puutyöosaston II luokan oppilaat Pauli Tuominen (vas.) ja Klaus Kulonen suorittamassa kokoonpano- ja viimeistelyvaiheita opett. Pentti Nojomaan opastuksella.

Sähköosaston oppilaista puolet suorittaa asennustöitä eri puolilla kaupunkia olevilla asennustyömailla, toisen puolen tehdessä kojekorjauksia ja käämimistöitä sekä asennus- ja kytkentäharjoituksia sähkötyöpajassa. Kuvassa opettaja Urho Nieminen ja rehtori Tarmo Kutila seuraamassa kahden Heikin, nimittäin Lehkosen (vas.) ja Ylösen työsuorituksia.

Yleisnäkymä metallityöosaston koneistamosta. Etualalla vasemmalta II luokan oppilaat Reijo Salminen, Pertti Varjonen, Jorma Saarros ja opettaja Aarne Kola.

vä ovat pitkät: 220 päivää vuodessa, 40—42 tuntia viikossa ja joskus jopa yhdeksänkin tuntia päivässä lukujärjestyksen mukaista koulutyötä, minkä päätyttyä ovat ohjelmassa kotitehtävien suorittaminen ja tietysti välttämätön lepo ja virkistyminen. Saattaa uskoa, etteivät oppilaat koulussa opi laiskottelemaan eikä toisaalta vapaa-ajan vietosta ole päässyt syntymään mitään ongelmaa.

Koulutyöstä on hieman yli puolet alan työnopetusta, jossa tapahtuu työn yksityiskohtainen oppimisprosessi ja tietojen käytäntöön soveltaminen. Samalla sopeudutaan elämään siinä sosiaalisessa kentässä, minkä työympäristö muodostaa.

Myös Tampellan Heinolan Tehtailla on ilahduttavalla tavalla ymmärretty ammattikoulu ja sen merkitys. Tästä on osoituksena se hyvä vastaanotto, jonka koulusta päässeet ovat saaneet osakseen niin työnantajan, työntekijöiden kuin työnjohdonkin taholla. Esimerkkinä tästä mainittakoon mm. Tampellan, Tampellan Työnjohtajakerhon ja Heinolan Tekniliset Toimihenkilöt r.y:n vuosittain myöntämät stipendit.

Miksi naiset elävät miehiä vanhemmiksi

Miksi naiset elävät miehiä vanhemmiksi? Johtuuko heidän pitkäikäisyytensä terveemmistä elämäntavoista, suuremmasta tautien vastustamiskyvystä, synnynäisistä biologisista ominaisuuksista vai miehiin verrattuna mahdollisesta helpommasta elämänosasta? Nämä kysymykset ovat askarruttaneet biologeja, sosiologeja, lääkäreitä ja vakuutusmiehiä, mutta toistaiseksi tiedetään varmasti vain se, että naiset elävät keskimäärin kuusi vuotta vanhemmiksi kuin miehet.

Suomessa on väestötilastojen perusteella laskettu, että 50-luvun loppupuolella syntyneiden poikien keskimääräinen elinikä on 64 vuotta ja tyttöjen 71,6 vuotta. Muissa pohjoismaissa elävät sekä miehet että naiset vanhemmiksi kuin meillä, mutta naiset ovat sielläkin paremmassa asemassa. Heidän eliniäkseen lasketaan lähes 75 vuotta, kun miehille luvataan 71 vuotta. Yhdysvalloissa naiset elävät keskimäärin 74-vuotiaiksi ja miehet 67-vuotiaiksi.

Mahdollisuudet elää vanhaksi ovat viimeisten vuosikymmenien kuluessa lisääntyneet suuresti. Tämän vuosisadan alussa syntyneet miehet elivät keskimäärin vähän yli 45-vuotiaiksi ja naiset 48-vuotiaiksi. Ikää on siis kummallekin sukupuolelle lisätty puolessa vuosisadassa parisenkymmentä vuotta. Samantapainen on keskimääräisen eliniän kehitys ollut läntisissä naapurimaissamme, joskin vielä hiukan nopeampi kuin meillä. Kuolleisuustilastojen luvut antavat kuitenkin sekä meillä että muualla naisille jatkuvasti suosituimmuusaseman. Naisten keskimääräinen elinikä pitenee nopeammin kuin miesten, niin että vaikka miehet nyt elävät entistä vanhemmiksi, naiset elävät vieläkin vanhemmiksi. Miksi? Se on

Osaammeko käyttää Suomen lippua?

Suomen lippua koskevat säädökset perustuvat lippulakiin, jonka eduskunta hyväksyi 28. päivänä toukokuuta 1918 ja joka julkaistiin seuraavana päivänä. Tämän lisäksi on olemassa lipun käytössä vakiintuneita tapasäännöksiä, joita Suomalaisuuden Liitto valvoo.

Lipputanko

Lipputankoa varten on olemassa omat mittansa. Lippusalon runko katkaistaan niin, että latvan läpimitta katkaisukohdassa on 5—6 sm. Sopusuhtaisen solakan salon on ohennuttava tyvestä latvaa kohden 0,8—1 sm metrillä, joten esim. 12 metrisen salon läpimitta tyvestä on 18 sm. Lipputanko on pidettävä hyvin maalattuna valkoisella maalilla ja siihen syntyneet halkeamat on huolellisesti kitattava sekä tanko kittauksen jälkeen aina maalattava.

Lipputangon paikka ja sijoitus määräytyy säädöksellä, että lipun on kohottava ensin arvokkaasti ja ympäristöön sopivasti. Seinätanko on etenkin asutuskeskuksissa ja nimenomaan liike- ym. rakennuksissa yleistynyt. Kaupungeissa ja suuremmissa asutuskeskuksissa voidaankin lippu sijoittaa seinätankoon, mutta tavan leviämistä ei kuitenkaan pidetä suositeltavana. Arvokkain ja kaunein tapa on pystyttää lipputanko. Paikaksi on valittava rakennuksen julkisivun edusta tai muu pihayhteisössä oleva arvokas paikka. Yksikerroksisten talojen lippusalot on rakennettava korkeammaksi kuin talon harja. Useampikerroksisten talojen pihalla oleva lippusalko on sijoitettava niin etäälle rakennuksesta, ettei se näytä liian pieneltä. Kiinteistön varsinaisen lipputangon ohella talossa toimivat liikkeet y.m. laitokset voivat varustaa seinätankonsa, jonka tavallisin sijoituspaikka on sisäänkäyntikohdan läheisyydessä.

Lipputangon kokoa määrättäessä on huomioitava paitsi ympäristön tekijät myös lippujen vakiokoot. Erillisen maasta kohoavan salon korkeuden suhde lipun korkeuteen on 6:1, seinätangon vastaava suhde 3:1. Tässä esiintyy paljon virheitä.

Lipun virallinen käyttö

Liputus alkaa maaliskuun 15 päivän ja lokakkun 1 päivän välisenä aikana kello 8 ja muuna vuodenaikana kello 9 sekä päättyy auringon laskiessa, kuitenkin viimeistään kello 21.

Missään tapauksessa ei lippua siis saa jättää salkoon pimeän ajaksi. Sama koskee myös juhannusta, jolloin asetusta paljon rikotaan. Asetuksen mukaan lippu on laskettava silloinkin viimeistään klo 21.

Virallisella asetuksella vahvistetut liputuspäivät ovat: toukokuun toinen sunnuntai eli äitienpäivä, kesäkuun 4. päivä, joka on armeijan lippujuhlanpäivä, juhannus, joka on Suomen lipun päivä, sekä joulukuun 6. päivä eli itsenäisyyspäivä. Lisäksi tapasäännöksiin ovat vakiintuneet liputuspäiviksi helmikuun 5. päivä eli J. L. Runebergin päivä, helmikuun 28.

---

kysymys, jota tutkijat ovat yrittäneet selittää päästemättä toistaiseksi ainakaan yksimielisyyteen.

Keskimääräisen eliniän yleinen piteneminen selittyy lääketieteen harppauksenomaisesta kehityksestä vuosisatamme viimeisinä vuosikymmeninä. Ehkä yhtä paljon kuin kehittyvä lääketiede on ihmisten ikää lisännyt myös elintason nousu. Mutta tämä ei vielä selitä, miksi naisten keskimääräinen elinikä kasvaa nopeammin kuin miesten. Tosiasia kuitenkin on, että esim. Suomessa poikalasten keskimääräinen elinikä on kahdessakymmenessä vuodessa lisääntynyt yli 10 vuotta, mutta tyttöjen yli 12 vuotta.

Amerikan henkivakuutusyhtiöiden yhteinen tutkimus- ja tiedotuslaitos, Institute of Life Insurance on koonnut asiaa koskevien tutkimusten tuloksia ja luettelee niistä seuraavia:

Äidin kuoleminen synnytykseen on käynyt yhä harvinaisemmaksi. Naisilla on suurempi vastustuskyky sydän- ja verenkiertoelinten tauteja, syöpää, vatsahaavaa ja anemiaa vastaan kuin miehillä. Tyypillisen nykyajan vitsaukset, kuten sydänviat, vatsasairaudet ja huonot hermot johtavat miespotilaiden kuolemaan viisi kertaa useammin kuin vastaavaa sairautta potevien naisien kohdalla. Miesten itsemurhat ovat kolme kertaa yleisempiä kuin naisten, mistä päätellen nainen kestää psyykkistä painetta paremmin kuin mies.

Naiset elävät turvallisempaa ja varovaisempaa elämää kuin miehet. Ja niinpä miehet joutuvat kaksi kertaa useammin tapaturmiin kuin naiset. Naiset hoitavat lieviäkin sairauksia huolellisemmin kuin miehet ja jäävät esim. influenssan saatuaan helpommin vuoteeseen sekä käyvät lääkärissä useammin kuin miehet.

Näiden tavallisten kuolevaisten erilaisiin elämäntapoihin perustuvien johtopäätösten paikkansapitävyyttä horjuttaa kuitenkin parin amerikkalaisen tiedemiehen katolisissa luostareissa suorittama tutkimus. Sosiologit R. B. Vance ja F. C. Madigan totesivat että nunnat elävät vanhemmiksi kuin munkit ja että nunnien keskimääräinen elinikä on 10 % pitempi kuin munkkien. Amerikkalaisessa yhteiskunnassa yleensä naisten ja miesten keskimääräisen eliniän erotus on juuri sama 10 %.

päivä eli Kalevalanpäivä, huhtikuun 9. päivä eli Mikael Agricolan päivä, toukokuun 12. päivä eli Snellmanin päivä, toukokuun kolmas sunnuntai eli kaatuneiden muistopäivä ja lokakuun 10. päivä eli Aleksis Kiven päivä. Kaatuneiden muistopäivän liputuksesta on oma säädöksensä, jonka mukaan lippua pidetään muuten kokotangossa, paitsi klo 10—14 välinen aika puolitangossa. Näiden n.s. yleisten liputuspäivien lisäksi on vielä joukko muitakin isänmaallisia merkkipäiviä, jolloin sanomalehdissä erikseen kehoitetaan liputtamaan. Lipun tarpeetonta käyttöä välttäen säilytetään sen arvo.

Lipun erikoiskäyttö

Asetuksella on määrätty, että joka muulloin kuin e.m. päivinä tahtoo yleisön nähtäville nostaa muun kuin Suomen lipun tai joka kulkueessa tai juhlatilaisuudessa julkisesti tahtoo käyttää muuta kuin Suomen lippua, olkoon velvollinen myös nostamaan vartijan saattamana paikalle ja asettuu esim. puhujakorokkeen viereen sekä poistuu juhlan lopussa ennen yleisöä. Yleisö kunnioittaa seisaalleen nousten lippua sen tullessa ja lähtiessä. Jos järjestön oma lippu on mukana, se kannetaan ensin paikoilleen ja sen tehdessä kunniaa Suomen lippu tuodaan sisään. Suomen lippu on lavalla asetettava heraldisesti oikein: yleisöstä katsoen vasemmalle puolelle lavaa.

Lippu kunniavartiossa

Kunniavartiossa on lipunkantajan kummallakin puolella oltava henkilö, jolla on airutnauha niin asetettuna, että miehellä nauha kulkee oikean olkapään yli, naisella päinvastoin. Jos airutnauhassa on kaksi tai useampia värejä, on se asetettava siten, että painavampi väri, esim. sinivalkoisessa sininen on aina alapuolella. Poikkeuksena on Karjalan värit punainen ja musta, jossa musta on yläpuolella.

Suomen lippu tekee kunniaa ainoastaan valtion päämiehelle, kansallislaulua esitettäessä, hautaussaatossa olevalle vainajalle sekä vainajaa siunattaessa ja hautaan laskettaessa. Muut liput tekevät edellisen aniakin samansuuruisen Suomen lipun muuhun lippuun nähden hallitsevaan asemaan. Ellei, kun kysymykseen tulee ulkovaltojen lippujen nostaminen, kansainvälinen tapa vaadi koti- ja ulkomaan lipun tasavertaisuutta. Kulkueessa on Suomen lippua kannettava muiden edellä. Poikkeuksen näihin määräyksiin tekevät ulkovaltojen Suomessa olevien edustajien käyttämät kansallisliput, Punaisen Ristin, Pelastusarmeijan ja partiojärjestöjen liput.

Lippua voidaan käyttää myös perhejuhlien ja vieraskäyntien juhlistamiseksi, mutta muistaen, että usein käytettynä lippu menettää arvokkuuttaan. Ulkoilmajuhlassa lippu on sopivinta pystyttää katsomoa vastapäätä esim. puhujalavan viereen tai sen molemmille puolille tahi järjestää kokonainen lippurivistö yleisöä vastapäätä olevalle sivulle tai ympäri juhlakentän. Juhlahuoneistossa lippu voidaan kiinnittää seinässä olevaan pidikkeeseen peräseinälle tai puhujalavan viereen. Sekä sisä- että ulkojuhlissa on soveliasta, että lippu juhlan alussa tulee kahden lippulisäksi kunniaa maakuntalauluja laulettaessa, Suomen lippua salkoon nostettaessa ja laskettaessa, vainajalle järjestön omaa seppelettä laskettaessa sekä lippua vihittäessä. Kunnianteossa lipun kallistuma, johon se hitaasti viedään, on 45 astetta.

Lippu surun ilmaisijana

Suruliputusta suoritettaessa lippu on 2/3 tangossa. Lippua tankoon nostettaessa se ensin vedetään ylös ja sitten lasketaan 1/3 tangon mittaa. Aina ja kaikkialla on lippua liikuteltava tangon narussa hitaasti ja arvonannolla. Suruliputuksesta lippua laskettaessa se ensin nostetaan ylös ja vasta sitten lasketaan alas. Tämä on ehdottomasti muistettava. Suomen lippuun ei koskaan saa asettaa suruharsoa, mutta järjestön ja yhdistyksen lippuun kiinnitetään surutilaisuudessa tangon yläpäähän suruharso mustaa tylliä, jonka leveys on 25 sm ja pituus riippuu lipun korkeudesta siten, että tyllin ollessa solmittuna lipun yläpäähän alempi osa tyllin riippuvista päistä on lipun alareunan tasalla ja toinen pää 2/3 lipun korkeudesta. Jos suruliputus sattuu yleiseksi liputuspäiväksi, liputtaa surutalo puolitangossa klo 12—16 välisen ajan tai ainakin hautajaisten ajan, milloin nämä eivät satu tuohon kellomäärään.

Lippu hotellien ym. käytössä

Maailmamme nopeasti kansainvälistyessä on aina muistettava, että missään tapauksessa älköön asetettako toisen valtakunnan lippua alemmas, pienikokoisempana, mittasuhteiltaan vääränä tai muuten huonompaan asemaan kuin toisen. Liput asetetaan aakkosjärjestykseen asianomaisten maiden ranskankielisten nimien mukaan, jolloin kuitenkin Suomen lipun tulee olla edustavimmalla paikalla keskellä. Jos lippuja on pariton luku, on Suomen lippu heraldisesti oikeanpuolimmaisena eli edestä katsoen äärimmäisenä vasemmalla. Aakkosjärjestykseen asettelu alkaa luonnollisesti myös edestä katsoen vasemmalta.

Suomen lipun on oltava mittasuhteiltaan oikea, ehjä, puhdas, hyvin silitetty ja haalistumaton. Käytöstä poistettu lippu on hävitettävä polttamalla.

ESIMERKILLISTÄ YHTEISTYÖTÄ

Telakkateollisuuden nykyiset vaikeudet ovat tunnetut. Myöskin Ruotsin suurtelakat ovat viime aikoina olleet pakotettuja ottamaan tilauksia "itsemurhahintoihin" yksinomaan työllisyyden ylläpitämiseksi.

Osoituksena siitä, miten asiallisesti ja kaukonäköisesti työntekijäpuolella suhtaudutaan tilanteen vakavuuteen Götaverkenissä, lainaamme alla olevan julkilausuman, jonka ovat allekirjoittaneet kaikki yhtiön piirissä toimivat ammattiosastot ja eri henkilökuntaryhmien edustajat yhdessä yhtiön johdon kanssa.

"Elintason kohottamisen yleisenä ja oleellisena edellytyksenä on elinkeinoelämän jatkuva tehostaminen. Tämän ilmiön tulee olla jatkuvaa myös jokaisessa yrityksessä, jotta tämä pystyisi seuraamaan teknillistä kehitystä. Kaikkien yrityksessä palvelevien henkilöiden yhteisen edun mukaista on myötä vaikuttaa siihen, että heidän yrityksensä selviää kilpailusta. Työntekijät ja toimihenkilöt hyötyvät, kuten muutkin yhteiskunnan jäsenet, kaikesta rationalisoinnista, mikä johtaa tuottavuuden lisääntymiseen ja siten omalta osaltaan luo perustan elintason yleiselle kohoamiselle. Tämä rationalisointi sisältää kaikki sellaiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on vapauttaa tuotanto turhista materiaali- ja työvoimakustannuksista.

Eräässä työnantajain ja työntekijäin keskusjärjestöjen sopimuksen yleisperustelussa korostetaan erityisesti rationaalisesti työskentelevän elinkeinoelämän merkitystä. Me tämän kirjelmän allekirjoittajat olemme tästä perusnäkemyksestä samaa mieltä. Tehokas, kilpailun kestävä ja kannattava Götaverken koituu meille kaikille yrityksen palveluksessa oleville hyödyksi ja iloksi. Maailman telakoiden toimituskyky on tällä hetkellä suurempi kuin miksi laivojen kysynnän voidaan lähivuosien aikana arvioida muodostuvan. Kilpailu tilattavista laivista on erittäin ankara ja niistä saatavat hinnat ovat hyvin alhaiset. Götaverken haluaa rakentaa laivoja ylläpitääkseen työllisyyttä ja tuotannon jatkuvuutta ja on sen näin ollen hyväksyttävä myös heikosti tuottavia tilauksia.

Alhaisten hintojen seurauksena on kannattavuuden heikkeneminen. Varojen saaminen niihin investointeihin, jotka jatkuvasti ovat tarpeen Götaverkenin kilpailukyvyn ylläpitämiseksi, ja sen parantamiseksi, tulee yhä vaikeammaksi.

Jotta jatkuvasti pystyisimme parantamaan tuotantomme edellytyksiä, on kustannuksia pienennettävä. Tähän kustannusten alentamiseen voi jokainen Götaverkenin palveluksessa oleva myötävaikuttaa säästämällä materiaalia järkevästi ja viisaasti sekä käyttämällä työaikansa tehokkaasti.

Tuotantokomiteassa, mikä toimii juuri yrityksen johdon ja sen palveluksessa olevan henkilökunnan välisenä informaation ja yhteistyön elimenä, keskustellaan luonnollisesti jatkuvasti Götaverkenin mahdollisuuksista saada laivojen, dieselmoottorien, höyrykattiloiden ym. tilauksia. Työntekijäin ja toimihenkilöiden esityksestä on komitea päättänyt toteuttaa säästäväisyyskampanjan, jonka tarkoituksena on tehostaa tuotantoa ja painaa alas aineskustannuksia.

Toivomuksemme on, että jokainen yrityksessämme työskentelevä myötävaikuttaisi täydestä sydämestään ja aktiivisesti tämän kampanjan onnistumiseen ja tukisi tässä tarkoituksessa asetetun säästäväisyyskomitean työtä. Kampanja on eräs keino oman työsuhteemme pysyvyyden turvaamiseksi. Tämä turva liittyy läheisesti yrityksen kilpailukykyyn ja kannattavuuteen, mitkä seikat puolestaan ovat riippuvia siitä, kuinka taloudellisesti työntekijät ja toimihenkilöt jokapäiväisessä työssään käsittelevät tuotannon tekijöitä."

SHAKKIA TAMPELLA–HÖGFORS 12–8

8. 4. pelattiin Heinolan Liikehotellissa shakkiottelu Tampellan ja Högforsin joukkueiden kesken. Molemmat joukkueet olivat asettaneet "tuleen" 20 miestä. Kilpailuaika oli 2,5 tuntia, jonka jälkeen oli määrä pelata 2x10 pikapeli. Määräajan kuluessa umpeen todettiin, että kahdella pöydällä oli turvauduttava pikapeliratkaisuun. Näissä Tampellan Holtari oli "nopeampi" Högforsin Saarenkoskea, mutta Tampellan Tammi ja Högforsin Kilkki "painivat" täysin ratkaisemattoman. Ykkös- ja kakkospöydässä kuten vielä kuutospöydässäkin oli tulos ratkaisematon ½-½. Tampellalaiset olivat nytkin sen verran "älykkäämpiä", että ansaitsivat voittonsa pistein 12—8. Ottelut päättyivät seuraavasti:

Tampella		Högfors	Pisteet
T. Väänänen	—	J. Salonen	½—½
E. Lund	—	E. Tiainen	½—½
E. Jokinen	—	K. Koivunen	1—0
E. Valonen	—	P. Pusa	0—1
T. Iiskola	—	A. Pöllä	1—0
Nurminen	—	T. Salmisuo	½—½
J. Holtari	—	T. Saarenkoski	1—0
R. Louhelainen	—	A. Kolehmainen	1—0
K. Salminen	—	K. Nieminen	1—0
A. Reunanen	—	J. Härmänsuo	0—1
E. Anttila	—	E. Heinonen	0—1
K. Salminen	—	V. Tiainen	1—0
U. Tammi	—	K. Kilkki	½—½
T. Otranen	—	L. Partanen	1—0
E. Pesonen	—	E. Nurminen	0—1
J. Ahlsten	—	T. Kalliola	0—1
V. Hämäläinen	—	V. Juvonen	1—0
S. Kääriä	—	S. Jakovlev	1—0
R. Ripatti	—	M. Helojoki	1—0
E. Valden	—	J. Nieminen	0—1

L. R.

Ote Heinolan tehtaitten järjestys- ja turvallisuusohjeita

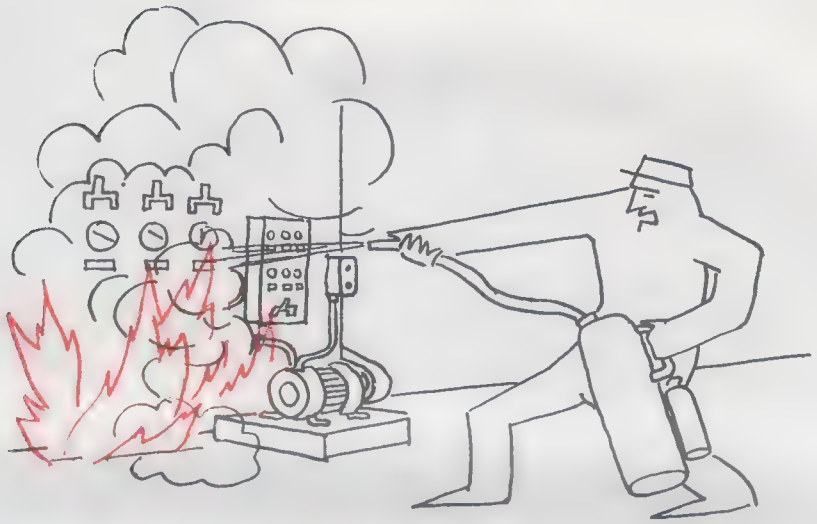

1. Palosuojeluohjeet

1. Tulipalon ilmetessa on heti suoritettava hälytys tehtaan hälytyskeskukseen (puhelin 222), joka on tehtaan portilla. Ilmoituksessa on mainittava selvästi, missä palaa ja mikä palaa sekä mikä on palon laajuus. Heti on myös ryhdyttävä saammutustoimenpiteisiin.

2. Tulipalon syttyessä on koneet ja ilmanvaihtolaitteet pysäytettävä. Luukut, ovet ja mahdollisuuksien mukaan myös ikkunat on suljettava.

3. Jokaisen velvollisuus on ryhtyä osastolla annettujen erikoisohjeiden edellyttämiin palontorjuntatoimenpiteisiin.

4. Tulenarat aineet ja kaasusäiliöt on mahdollisuuksien mukaan siirrettävä tulen ulottuvilta.

5. Hitsaustöitä suoritettaessa tulee noudattaa niistä annettuja palosuojeluohjeita.

6. Osastojen henkilökunnille on järjestetty koulutustilaisuuksia alkusammutuskaluston käytössä. Osastojen palosuojeluvalvojien tulee opastaa henkilökuntaa tuntemaan alkusammutusvälineiden sijainti ja käyttö, samoin neuvomaan palopostien paikat ja puhelimet hälytyksen suorittamista varten.

7. Sähköpaloissa on aina käytettävä hiilihapposammuttajia.

8. Palokaluston käyttö muihin tarkoituksiin on kielletty.

9. Tulenarat jätteet, trasselit ym. on käytön jälkeen pantava tehdasosastoilla oleviin kannellisiin astioihin.

Shakki, pelien kuningas – kuningasten peli

Heinolan Shakkikerho täytti pääsiäislauantaina 30 vuotta. Paikallinen sanomalehti kertoessaan kerhon monipuolisesta toiminnasta kolmena vuosikymmenenä on samalla kertonut itse pelistä mielenkiintoisia tarinoita, joista osan kerromme Tampella Tänään lehden lukijoille. Tämän teemme erikoisesti siksi koska shakkipeli näyttää saavan Heinolan tehtaan henkilökunnan keskuudessa yhä uusia harrastajia.

SHAKIN HISTORIAA

Kukaan ei ole pystynyt määrittelemään lautapeleistä vanhimman, shakkipelin tarkkaa ikää. Joka tapauksessa ihminen on askarrellut sen parissa jo vuosituhansien ajan. Se tosin tiedetään, että shakkipelin synty kätkeytyy Intian mystiikan hämärään, mutta miten se on tapahtunut, siitä ei olla selvillä. Pelien kuninkaan keksimisestä kerrotaan seuraava tarina, joka samalla antaa jonkinlaisen konkreettisen kuvan shakkilaudan ruutujen tarjoamista mahdollisuuksista.

Intiassa eli muinoin ruhtinas, joka kaikki maailman nautinnot kokeiltuaan kyllästyi perinpohjin elämään. Hän olisi menehtynyt ikävään, ellei hänen puheilleen eräänä päivänä olisi saapunut orja, joka esitteli hallitsijalleen keksimänsä shakkipelin. Ruhtinas ihastui suuresti ja lupasi orjalle palkkion, jonka suuruus oli tämän määrättävissä. Nerokas orja esiintyi kuitenkin vaatimattomasti: Hän halusi palkkiokseen vain muutamia vehnänjyviä. Shakkilaudan ensimmäiselle ruudulle yhden jyvän, toiselle kaksi jyvää, kolmannelle neljä, seuraavalle kahdeksan ja seuraaville aina edellistä kaksinkertaisen määrän. Kehuttuaan vielä orjan vaatimattomuutta ruhtinas lupasi seuraavana päivänä lähettää hänelle vaaditut vehnänjyvät. Kävi kuitenkin ilmi, että jyvämäärän ilmaisemiseen tarvitaan luku, jossa on kaksikymmentä numeroa. Tuo vehnämäärä on noin kuutiokilometrin suuruinen ja maailman nykyinenkin vehnän tuotanto vaatii vuotuisen jyvämäärän ilmaisemiseksi vain yhdeksäntoistanumeroisen luvun!

Shakin kulkeutuminen länteen alkoi joskus ensimmäisen vuosisadan puolivälissä ajanlaskumme alusta. Selviä merkkejä sen harrastamisesta Persiassa tavataan vuoden 500 paikkeilla, jolloin sitä alettiin shaahin mukaisesti kutsua shakiksi eli kuningaspeliksi. Varsin nopeasti se näyttää levinneen koko tunnettuun muhamettilaiseen maailmaan, Arabiaan, Turkkiin ja Pohjois-Afirkkaan. Eurooppaan shakki kulkeutui pääasiassa ristiretkeläisten mukana. Venäjälle se tuli suorempia teitä ja saavutti siellä jo varhain suorastaan kansallispelin aseman. Keskiajan lopulla shakkia pelattiin etupäässä luostareissa ja hoveissa. Näihin aikoihin sai myös shakkiteoria alkukehityksensä. Katolinen kirkko alkoi ennenpitkää katsoa karsaasti shakinpelaajia ja shakki julistettiin parinkin paavin toimesta synniksi. Aikanaan se vapautui pannastaan ja levisi nopeasti siihen asemaan, mikä sillä nykyisin on. Kuningaspelistä tuli sananmukaisesti pelien kuningas, jota miljoonat ihmiset harrastavat muodossa tai toisessa.

KUNINGASTEN PELI

Shakkia sanotaan pelien kuninkaaksi, mutta myös kuningasten peliksi. Keisari Napoleon Bonapartellakin oli aikanaan tapana viettää harvat vapaahetkensä shakkia pelaten eräässä pariisilaiskahvilassa. Kerrotaan, että eräänä iltana kahvilaan astui itsensä tuntemattomaksi naamioinut henkilö, joka meni oikopäätä Napoleonin luo ja ehdotti erää shakkia. Napoleon suostui ja silloin vieras ehdotti, että he pelaisivatkin panoksesta — erään everstin päästä. Asianlaita oli näet siten, että tämä eversti oli tuomittu seuraavana aamuna teloitettavaksi. Vieras halusi pelattavan siten, että keisarin voittaessa tuomio pysyisi ennallaan, mutta haastajan voittaessa eversti vapautettaisiin. Napoleonia viehätti tuntemattoman rohkeus ja hän otti haasteen vastaan.

Peli alkoi ja ravintolavieraat kerääntyivät katsomaan ottelua, jossa sananmukaisesti oli kyse elämästä ja kuolemasta. Pian huomattiin, että henkilöllisyytensä salaava haastaja oli varsin taitava shakinpelaaja. Napoleon käytti tavanomaista, sotaliikkeistäänkin tuttua taktiikkaa, sopivan linjan avaamista ja sitä pitkin kaikin voimin suoritettavaa hyökkäystä vastustajan rintamaan, johon tuntematon vastasi samankaltaisella hyökkäyksellä, mutta laudan toisella sivulla. Pian Napoleon havaitsi kiinnittäneensä liikaa huomiota hyökkäyksensä painopisteeseen ja unohtaneensa sivustansa. Hän koetti nyt nappuloita vaihtamalla ja linjoja sulkemalla tyrehdyttää tuntemattoman haastajan aloitteen. Ottelu jähmettyi asemapeliksi.

Ilta vaihtui yöksi ja suurkaupunki hiljeni vähitellen, kunnes vihdoin aamun jo sarastaessa keisari nousi paikaltaan ja ojensi kätensä voittajalle. Nyt tuntematon poisti naamionsa ja kaikkien yllätykseksi heidän eteensä ilmestyi nainen — panoksena olleen everstin puoliso. Napoleon ei olisi ollut ranskalainen, ellei hän saman tien olisi nimittänyt näin romanttisella tavalla henkensä säilyttänyttä everstiä armeijansa palvelukseen.

PELIEN KUNINGAS

Shakki on todella pelien kuningas. Mikä vetovoima tällä lautapelillä onkaan ihmisen mieleen! Kiihkeä, äänetön kamppailu kahden älyn välillä on ilmeisesti sen suuren vetovoiman salaisuus. Sivullinen, peliä taitamaton vain ihmettelee, että kyllä ne ukot jaksavat istua ja tuijottaa. Shakkia osaamattomalle on käsittämätöntä, miten peli voi ottaa taitajansa niin täysin, ettei tämä näe, ei kuule, mitä ympärillä tapahtuu. Ihminen on aikojen kuluessa keksinyt tuhansittain pelejä, jotka kuitenkin hetken kestettyään ovat menettäneet asemansa. Shakin viehätys perustuu osaltaan siihen, että sen oppii viisivuotias lapsikin mutta sen täydellistä taitajaa ei vielä ole tavattu. Ei ole edes pystytty keksimään elektroniaivoja, joihin voitaisiin operoida pelin sisältämät eri mahdollisuudet. Yhden ihmisiän aikana ei vannoutuneinkaan ammattilainen ehtisi tutustua kuin murto-osaan kaikista mahdollisista asemista. Vaikka tällaisella henkilöllä olisi erehtymätön muistikin, hän olisi silti vielä kaukana täydellisestä shakinpelaajasta. Shakkia voidaan pelata kaikilla mahdollisilla eri tasoilla. Sen hyväkään taitaminen ei vaadi oppineisuutta ja siitä nauttii niin hyvin aloittelija kuin pitkälle edistynyt kansainvälinen mestarikin. Huippupelaajalta vaaditaan paitsi vahvaa henkistä panosta myös lujaa fyysistä kuntoa. Neuvostoliitossa, maailman johtavassa shakkimaassa, onkin shakki arvostettu muiden urheilulajien rinnalle ja vuosittain on maan kymmenen parhaan urheilijan joukkoon nimetty usein shakinpelaaja.

Kun tarinoita shakkipelistä on kerrottu, kerrottakoon vielä tarina Heinolan shakkikerhon perustajasta, Heinolan shakin "grand old man'ista" F. Lavemäestä. — "Vaape" lahjoitti perheotteluun Iitin Massisia vastaan palkinnoksi elävän pässin. Ottelusta tulikin varsin tiukka, mutta loppujen lopuksi perhe Massinen sai voiton yhdellä pisteellä. Kun tulos selvisi, lahjoittaja hieman tulistui ja tokaisi äityneenä: Pannaan talot vastakkain! Tietystikään isä Massinen ei suostunut peliin näin valtavasta "potista". Äitymyksestään

Harjoitus on päättynyt. Palokunnat kuulemassa ev.luutn. Holmin selostusta. Etualalla vasemmalla palomestarit Erkki Hovi ja Kauko Niemi Heinolan kaupungin palokunnasta.

Suurpaloharjoitus aaltopahvitehdas Tamboxilla

Aaltopahvitehdas Tamboxilla on jatkuvasti suuri palokuorma. Tehdastiloissa ja varastossa oleva kevyt aaltopahvi on tulenarkaa. Jos tuli pääsisi täällä irti, niin... Tästä johtuen kun Heinolassa suunniteltiin suurpaloharjoituksen järjestämistä valittiin Tambox kohteeksi.

Evltn Otto Holm Teollisuus-Palosta kävi ennakkoon tutustumassa tilanteeseen, jonka perusteella hän suunnitteli harjoituksen kulun.

Harjoitus järjestettiin 27. 4. koulutusmielessä Heinolan palokunnille: Kaupungin palokunnalle, Faneritehtaan palokunnalle ja Tampellan palokunnalle. Harjoitukseen osallistui 80 palokuntalaista, joiden käytössä oli 6 erinomaisesti kalustettua paloautoa. Harjoituksen suunnittelija evltn Holm paikalle saapuneena johti harjoitusta. Hänen lähimpinä apulaisinaan olivat kaupungin ensimmäinen palomestari Erkki Hovi, Tampellan tehdaspalokunnan päällikkö Vilho Virtanen ja Tambox'in ylityönjohtaja Reino Korhonen. Palon markkeeraamisessa käytettiin onnistuneesti savupanoksia ja sen leveneminen merkittiin lipuilla. Myös palokunnissa eri tehtäviä hoitavat miehet oli merkitty tunnuksin.

Oletettu tilanne alkoi klo 18.30 jolloin Tamboxin kartonkivarastossa oleva trukki syttyi tuleen ja nestekaasupullon tyhjeneminen aikaansai palon räjähdysmäisen levenemisen. Lähellä olevat kartonkirullat syt-

---

lauhduttuaan pässin hävinnyt totesi iittiläisten vieneen voiton miesten voiman turvin, mikä olikin totta, sillä Lavemäen perhejoukkueessa pelasi talon tyttäriä, jotka aikoinaan kynivät monen miehen päänahan shakkilaudan ääressä.

MONIPUOLISTA TOIMINTAA

Heinolan Shakkierhon ohjelmaan kuuluvat melkein kaikki shakin kilpailumuodot, normaali hidas peli, pikapeliturnaukset Ingo-laskentasysteemiä käyttäen, joukkueottelut, joita viime vuosina on käyty Sysmän Shakinharrastajia ja Lahden Työväen Shakkikerhoa vastaan, sekä viimeisimpänä tulckkaana kirjepelin joukkueottelu, jonka Heinola voittikin täysin yllättäen ylivoimaisesti. Se oli kuin lahja kolme vuosikymmentä täyttävälle kerholle ja osoittaa, että kehitystä pelaajien tasossa on tapahtunut. Samalla se velvoittaa edelleen kehittämään toimintaa mahdollisuuksien rajoissa.

tyivät ja trukin kuljettaja tuupertui maahan. Paikalla olevat kaksi lastaajaa kantoivat kuljettajan tulen ulottuvilta ja ryhtyivät sammutustoimiin. Sammutus epäonnistui jauheen loppuessa kesken ja savun vaikeuttaessa palokaluston selvitystä.

Klo 18.32 toinen lastaajista suoritti palohälytyksen. Pian oli Tamboxin varaston kattolaudoitus tulessa ja trukin bensiiniä sisältävä varatankki räjähti, kiihdyttäen edelleen jo uhkaavalta näyttävää paloa.

Heinolan kaupungin palokunnan 1. lähtö (1 vaunu) saapui palopaikalle klo 18.36, seuraava 2. lähtö 18.40, Faneritehtaan palokunta klo 18.46, Tampellan palokunta Rautsalosta klo 18.52 ja kaupungin 2. lähtö (2 vaunua) klo 18.56. Nyt oli riittävästi sammutusvoimaa ja jokainen palokunta oli saanut sammutustyön johtajalta palomies Hannu Koskelta oman tehtävänsä.

Sammutustyötä johti palomies Hannu K o s k i.

Ev.luutn. Otto H o l m Teollisuus-Palosta johti harjoitusta.

Palokuntien yhteisin toimenpitein saatiin palo vähitellen rajoitetuksi ja vihdoin sammutetuksi. Harjoituksen jälkeen kokoontuivat palokunnat Tamboxin pihamaalle jossa evltn Holm tuoreeltaan selosti harjoitusta ja siihen liittyviä sammutustoimia.

Varsinainen selostustilaisuus palosta pidettiin Rautsalon ruokalassa, jossa yksityiskohtaisesti selostettiin harjoitusta. Täällä nähtiin myös amerikkalainen elokuva, jossa esitettiin paperitehtaan varastossa raivoavaa paloa ja annettiin ohjeita tämänlaatuisen palon sammuttamisesta. Filmissä nähtiin mm. miten kiinteä paperirulla tulen saatuaan pamahti auki ja muuttui helposti palavaksi paperisoihduksi. Harjoituksen järjestäjät sekä palokuntalaiset olivat harjoitukseen tyytyväisiä ja asetettu koulutustavoite saavutettiin.

En ole luonteeltani yhdistysihminen; pysyn mieluiten yksinäni. Jos minua pyydettäisiin piirtämään kuva järjestöstä, esittäisin kaksi miestä, joista toinen paraikaa puhuu ja pitää kättään toisen suun edessä.

(Stanley Yankus "The Freeman"-lehden mukaan)

Moni joka luulee olevansa dynamo, onkin vain sähkötuuletin.

(English Digest)

LYKKÄÄNTYNYT KIHLAUS

— No niin, sinä siis menet kihloihin?
— Se on lykkääntynyt toistaiseksi.
— Vai niin. Minkä tähden?
— Morsiameni meni naimisiin toisen kanssa.

Menneen talven muistoja

66.180 km käveltiin ja hiihdettiin harrastusurheilun merkeissä

Kiinnostus harrastusurheiluun näyttää olevan kasvamassa Heinolan tampellalaisten ja heidän perheittensä keskuudessa. Kun järjestetyssä harrastuskilpailussa käveltiin tai hiihdettiin edellisenä vuonna 56.559 km, kertyi kilometrejä nyt 66.180. Kävelyreitit ja hiihtoladut tulevat vähitellen tutuiksi ja harrastus liikuntaan tavaksi.

Käyntikertoja ja kilometrejä kertyi eri reiteillä seuraavasti:

Rautsalo—Reuma	2.473 —	19.400 km
Salijärven reitti	960 —	14.400 „
Urheiluopiston reitti	347 —	10.100 „
Kornostenkylän reitti	836 —	5.740 „
Heinolan Iskun latu	513 —	5.720 „
Rautsalon 10 km:n latu	479 —	5.520 „
Kaivannon latu	534 —	3.400 „
Rautsalon 5 km:n latu	378 —	1.900 „

Valitettavasti lumiolosuhteista johtuen jäi hiihtäminen menneenä talvena vähäiseksi mutta sitä enemmän käveltiin. Seuraavat tampellalaiset kävelivät tai hiihtivät yli 500 km.

Lauri Puhakka 1422 km, Jaakko Juura 1262 km, Onni Oksanen 1000 km, Reino Pulkkinen 815 km, Toivo Tanskanen 666 km, Lempi Valkama 654 km, Taisto Sirviö 617 km, Aimo Pystynen 610 km, Kauko Halila 600 km, Jaakko Puukko 552 km, Aili Myllyneva 520 km, Elvi Hangasluoma 500 km.

Alle 15-vuotisten sarjassa hiihtivät eniten;

Heikki Toikka	15 v.	405	km
Jorma Tanskanen	11 v.	401	„
Kari Deppuer	15 v.	309	„
Soile Juura	7 v.	306	„
Esa Juura	6 v.	303	„

Tässä kilpailussa arvan perusteella jaetuista palkinnoista olivat parhaat kaksi lomamatkaa Lappiin Yllästunturille. Matkat arvottiin yhtiön palveluksessa olevien yli 200 km hiihtäneiden miesten ja yli 150 km hiihtäneiden naisten kesken. Matkojen onnellisten saajien Antti Nurmisen ja Taito Vartiaisen lomamatkesta muutama valokuva toisaalla.

Näiden palkintomatkojen lisäksi on jaettu kelloja, suksia ja sauvoja. Lasten sarjassa jaettiin 40 palkintoa. Voidaan todeta harrastusurheilun löytäneen sijansa tampellalaisten urheiluharrastusten piirissä myös Heinolassa.

Palkintojen onnelliset voittajat:

Kellot:

Aimo Vahteri ja Matti Myllyneva.

Sukset:

Aimo Pystynen, Pauli Aho, Raimo Tuomala, Reino Suikkanen ja Tauno Hiltunen.

Sauvat:

Antti Launia, Inkeri Havunen, Toivo Tanskanen ja Antti Honkonen.

Lastensarjan palkinnot:

Sukset:

Tarja Taivainen, Merja Tuomala, Hannu Koivisto, Pekka Taivainen, Sirpa Suvanto, Erkki Tanskanen, Kaj Winqvist, Jorma Tanskanen, Jarmo Grönroos, Jorma Tuomala, Erja Koskenniemi, Ulla Puukko, Kari Dopper, Esa Anttila ja Marianne Winqvist.

Sauvat:

Antti Vepsäläinen, Esa Juura, Pirkko Jääskeläinen, Sirpa Suikkanen, Ritva Alatalo, Antti Puukko, Jorma Anttila, Marjatta Vekkeli, Kirsti Kääriä, Pertti Deppner, Kirsi Kivimäki, Seija Toikka, Jouko Matilainen, Kari Myllyneva ja Pirkko Alatalo.

Lusikat:

Tarja Uotila, Matti Turkia, Soile Juura, Ulla Helevuo, Heikki Toikka, Arja Tölkkö, Aino Ahola, Juha Tölkkö, Tarja Ripattila ja Heikki Kääriö.

Heinolan ja Inkeroisten pilkkionkijat kilpasilla

Aurinko paistoi ja kalakin nousi silloin tällöin eikä Inkeroisten Väinö Lahdella ollut valittamista.

Kilpailun voittaja Heinolan Alpi Brandt on saanut palkintonsa sos.-päällikkö Olavi Linnakolta. Taustalla historiallinen Urajärven kartano, jonka lähivesillä kilpailu suoritettiin.

Inkeroisten tunnettu kalamies Frans Siukkola saa palkintonsa hyvästä kolmannesta sijoituksestaan.

Inkeroisten tehtaitten pilkkionkijat, jotka tavallisesti harrastavat talvikalastusta Suomenlahdella Ahvenkosken seutuvilla, olivat saaneet kuulla Heinolan seudun hyvistä kalavesistä. Myös tiedot heinolalaisten pilkkionkijain suurista saaliista olivat kulkeutuneet aina Inkeroisiin saakka. Eipä ihme, että Inkeroisten pilkkionkijain parhaimmisto halusi päästä kalarikkaille vesille kilpailemaan tosi tunnettujen onkimiesten kanssa.

Usko Koponen toimi yhdysmiehenä ja hänen kanssaan sovittiin "maaottelupäivä" ja joukkueiden suuruus. Virallisesti sovittiin joukkueisiin 15 onkijaa, mutta harrastelijoiltakaan ei haluttu osanottoa evätä, olihan kyseessä talven suurin kilpailu.

Varhaisena aamuhetkenä lähtivät inkeroislaiset kohti Heinolaa. Joukkueet kohtasivat Vierumäen maastossa, josta siirryttiin Urajärven rannalle, samannimisen kartanon ja yliopiston kirjaston läheisyyteen.

Ennen jännittävän kilpailun alkua sovittiin vielä yhteisesti eräistä kilpailuun liittyvistä säännöksistä ja kilpailuajasta. Eräät kokeneet kalamiehet epäilivät jo tässä vaiheessa kalan syöntiä tällaisena päivänä kun aurinko on nousemassa pilvettömälle taivaalle. Lumituiskua ja tuulta pitäisi olla, silloin kala kävisi onkeen. Suurin osa kilpailijoista oli kuitenkin toivorikasta oltiinhan kilpailu aloittamassa itä-hämäläisellä tunnetusti kalaisella järvellä.

Kun kilpailun alkamismerkki oli annettu lähtivät kaikki toivorikkaina, kepein askelin, hajaantuakseen

järven eri puolille etsimään hyviä kalapaikkoja. Inkeroisten Frans Siukkola ei kuitenkaan halunnut lähteä "merta edemmäs kalaan", vaan rauhalliseen tapaansa jäi hän porailemaan hengitysreikiä kaloille läheisille rantavesille. Näistä rei'istään hän päivän mittaan noseli ahvenen toisensa jälkeen jäälle ja sijoittui hyvin. Useimmat kilpailijoista liikuskelivat jäällä paikasta toiseen ja olettivat kilpailukumppaneillaan olevan jo oikeita Pietarin saaliita.

Ja aurinko paistoi... Ennustukset heikosta syönnistä pitivät paikkansa. Epäiltiin, olisiko kalojen varovaisuuteen ollut syynä se, kun näkivät niin monen Urajärvellä vieraan pilkin laskeutuvan järven pohjavesiin tai ehkäpä inkeroislaisten pilkeissä oli suolaisen meriveden tuoksuja jotka tekivät ahvenet varovaisiksi.

Kilpailijat kyllä nauttivat vaikka kala ei ollutkaan syönnillä, lämmittihän yhä korkeammalle nouseva aurinko niin mukavasti, eikä tuulikaan haitannut. Kun määräaika oli ongittu ja samalla nautittu auringosta kokoonnuttiin punnitustilaisuuteen. Täällä vasta huomattiin ettei kenelläkään ollut niitä oletettuja suuria saaliita. Heinola voitti joukkuekilvan ja sai kaksoisvoiton Albi Brandt'in ja Kauko Rissasen ansiosta.

Kilpailun päätyttyä kiitti Inkeroisten Arne Kiiveri lämpimin sanoin järjestetystä kilpailusta heinolalaisia. Hän toivotti samalla heinolalaiset kilpakumppanit ensi talvena tervetulleiksi todella hyville kalavesille Ahvenkoskelle.

Tyytyväisinä päivän tapahtumiin lähdettiin paluumatkalle. Virkistyneinä oltiin valmiit aloittamaan seuraava työviikko.

Kilpailuun osallistui Inkeroisista 24 kalamiestä ja Heinolasta 31.

Joukkuekilpailu 15 miehisin joukkuein:

1.	Heinola	19,430 kg
2.	Inkeroinen	14,990 kg

Mieskohtaiset tulokset:

1.	Albi Brandt	Heinola	2,250 kg
2.	Kauko Rissanen	„	1,900 kg
3.	Frans Siukkola	Inkeroinen	1,600 kg
4.	Matti Bruun	Heinola	1,460 kg
5.	Ensio Koivunen	„	1,400 kg
6.	Väinö Inkinen	„	1,350 kg
7.	Aarre Siren	„	1,350 kg
8.	Kalevi Hatakka	„	1,350 kg
9.	A. Hakkarainen	Inkeroinen	1,270 kg
10.	Risto Hilska	„	1,250 kg
11.	Mauno Klemola	„	1,200 kg
12.	Aulis Sireeni	Heinola	1,150 kg
13.	Kalevi Peltola	Inkeroinen	1,120 kg
14.	Severi Kääriä	Heinola	1,100 kg
15.	Veikko Vekkeli	„	1,100 kg
16.	Kalevi Ryhänen	„	1,080 kg
17.	Aarne Kiiveri	Inkeroinen	1,050 kg
18.	Tauno Marjomaa	Heinola	1,050 kg
19.	Martti Hilska	Inkeroinen	1,050 kg
20.	Aimo Reunanen	Heinola	1,000 kg
21.	Rauno Hilska	Inkeroinen	0,980 kg
22.	Hannu Enden	Heinola	0,950 kg
23.	Aulis Kurittu	Inkeroinen	0,950 kg
24.	Olavi Linnakko	Heinola	0,950 kg
25.	Pauli Perhiö	Inkeroinen	0,900 kg
26.	Risto Hilska	„	0,880 kg
27.	Olavi Mänttäri	„	0,880 kg
28.	Otto Louka	„	0,850 kg
29.	Väinö Lahti	„	0,850 kg
30.	Eero Ahokas	Heinola	0,850 kg
31.	Osmo Hakala	„	0,800 kg
32.	Usko Koponen	Inkeroinen	0,780 kg
33.	Eemil Helminen	„	0,770 kg
34.	Aarne Koskinen	Heinola	0,720 kg
35.	Teuvo Jääskeläinen	„	0,700 kg
36.	Oiva Murtola	Inkeroinen	0,680 kg
37.	Risto Nenonen	„	0,680 kg

Kalojen punnitus oli tarkkaa työtä. Matti Bruun punnitsijana. Hänestä oikealle Kalevi Peltola, Usko Koponen, Martti Hilska, Aulis Siren ja Aarne Koskinen.

Inkeroisten Lasse Tykkä jaksoi hymyillä vielä iltapäivälläkin, vaikka kalat hänen onkeaan karttoivatkin.

Inkeroisten ja Heinolan tehtaitten harrastushiihtokilpailussa lomamatkan palkinnoksi saaneet tuntureilta palanneina Lahden asemalla.

Kuer-Kievarin takka lämmitti mukavasti rasittavan hiihtopäivän jälkeen. Taito Vartiainen äärimmäisenä oikealla.

PALKINTOMATKALLA LAPISSA

Taito Vartiainen ja Antti Nurminen kuulun Pallastunturin lomahotellin pihamaalla.

Loman viettämisestä Lapin keväisillä tuntureilla on kirjoitettu niin paljon hyvää ja kaunista niin, että jätämme tällä kerralla kertomatta sen mitä Antti Nurminen ja Taito Vartiainen kehuivat lomamatkalta palattuaan. Kuitenkin julkaisemme muutaman heidän ottamistaan valokuvista, jotka puhukoot puolestaan.

Lomalla tuntureilla.

Lappalainen, poro, pulkka ja Nurmisen Antti.

VAINAJIA

ROSA JÄRVINEN

Maaliskuun 13 pnä kuoli Tampereella Marjatan sairaalassa Lapinniemen eläkeläinen Rosa Josefiina Järvinen. Hän oli syntynyt Ikaalisissa 22. 10. 1881. Suuren perheen lapsena hän joutui jo 10-vuotiaana lähtemään lapsenhoitajaksi. Vartuttuaan hän siirtyi Porin Puuvillatehtaalle, josta 14. 11. -06 tuli Lapinniemelle työskennellen roovikehräämössä muutaman vuoden. Tämän jälkeen hän muutti Ruovedelle jäätyään kansalaissodan melskeissä yksin lasten kanssa. Lasten vartuttua hän tuli takaisin Tampereelle ja Lapinniemen palvelukseen 12. 10. -27 ja työskenteli kehräämön rooviosastolla vuoteen 1945 saakka, jolloin siirtyi eläkkeelle.

Rouva Järvisellä oli valoisa elämänkatsomus, jolla hän voitti suuretkin vaikeudet. Korkeasta iästään huolimatta hän oli henkisesti pirteä ottaen innokkaasti osaa Saukkolan kerhotoimintaan ja kuului Kultaisen Iän kerhoon.

Rosa Järvistä jäivät kaipaamaan lapset, lastenlapset ja lastenlastenlapset.

FANNY NIEMELÄ

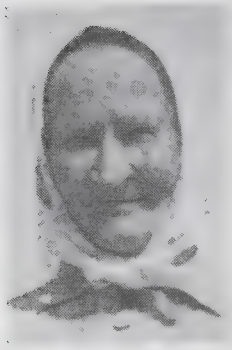

Huhtikuun 21 p:nä nukkui pois pellavatehtaan eläkeläinen Fanny Amanda Niemelä. Hän oli syntynyt 8. 8. 1883 Pohjois-Pirkkalan Korvolan kylässä, mistä 19-vuotiaana oli lähtenyt työnhakuun Tampereelle. Siitä lähtien kun hän juhannuksen jälkeisenä päivä 1903 oli tullut pellavatehtaalle työhön, oli Fanny Niemelä ollut talon kirjoissa yli 50 vuotta, kunnes runsaat kolmekymmentä vuotta palveltuaan sirtyi eläkkeelle 1. 11. -53. Suurimman osan tästä ajasta hän oli työskennellyt ulko-osastolla purkaus- ja erilaisissa siivoustöissä.

Vajaa vuosi sitten 80 vuotta täyttänyt Fanny Niemelä oli viimeiseen asti varsin vireä henkisesti, mihin oli kaiketi vaikuttanut toiminta lasten sekä lastenlasten parissa. Suuri onkin se kaipaus, joka nyt puolison ja heidän sydämissään asustaa hänen poismenonsa johdosta.

MARIA JOKINEN

Huhtikuun 6 pnä kuoli Hatanpään sairaalassa Lapinniemen ent. roovikehrääjä Maria Katariina Jokinen. Hän oli syntynyt Längelmäellä 9. 4. 1892. Lapinniemen palvelukseen hän tuli 25. 8. 1925 jääden eläkkeelle 13. 11. 1955. Pitkäaikaisen palveluksensa perusteella hän sai Tampellamitalin v. 1956.

Rouva jokinen oli kodin ihminen ja omisti aikansa kotielämälle. Kaipaamaan jäi lähinnä puoliso.

VILJO HENELL

Toukokuun 26 p:nä poistui yllättäen keskuudestamme konepajan 1 A-osaston tarkastaja Viljo Johannes Henell. Hän oli syntynyt 3. 9. 1908 Tampereella. Hänen metallimiesuransa alkoi nuorena, sillä jo 16-vuotiaana hän tuli Tampellan konepajan palvelukseen, ensin juoksupojaksi ja siitä edelleen vaativampiin tehtäviin. Kesäkuussa vuonna 1930 hän tuli sotaväen suoritettuaan uudelleen Tampellan konepajalle sorvaajaksi ja sittemmin aarporaajaksi, missä tehtävässä hän oli 25. 8. —47 saakka. Tarvittavan ammattipätevyyden omaavana siirrettiin hänet tarkastajaksi, jota tointa hän tunnollisesti hoiti viimeiseen asti.

Viljo Henell tunnettiin suunnitelmallisena ja eteenpäin katsovana. Siitä lienevät parhaiten todistuksena hänen rakentamansa kaunis omakotitalo Petsamossa sekä viihtyisä kesänviettopaikka Näsijärven saaressa. Jälkimmäinen olikin Henellille hyvin mieluinen paikka, sillä kalastus ja vesillä liikkuminen olivat hänen mieliharrastuksiaan.

Vainajaa jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja tytär sekä työtoverit ja ystävät.

VIHTORI NIEMINEN

Toukokuun 21. päivän iltana kuoli pellavatehtaan rakennusosaston työntekijä Vihtori Nieminen tapaturmaisesti tehdasalueella. Hän oli syntynyt 17. 7. 1910 Sahalahden Naksiaisen kylässä. 21-ikävuoteensa saakka hän oli suoritellut erilaisia maa- ja metsätöitä kotitalossa ryhtyen Tampereelle siirryttyään työskentelemään autonapumiehenä Tampereen Sementtivalimossa. Maanpuolustustehtävistä suoriuduttuaan Nieminen oli tullut Tampellan rakennusosastolle, mistä kuitenkin siirtyi Liljebergin palvelukseen. Eri-

laisten satunnaistöiden jälkeen hän tuli uudelleen Tampellan palvelukseen 24. 8. -50 toimien aluksi sepelimyllärinä. Poraajan tarkkuutta vaativa tehtävä oli Niemisen suorittamana tullut suoritettua aina kiitettävällä tavalla. Työtoverina hän oli mitä parhain, aina ystävällinen pilke silmänurkassa hän keskuudessamme liikkui.

Vainajaa jäivät puolison lisäksi kaipaamaan työnjohto ja työtoverit.

MARIA SCHABARIN

Huhtikuun 14 p:nä poistui keskuudestamme aivan yllättäen K-osaston työntekijä Maria Schabarin. Hän oli syntynyt 11. 1. 1910 Viipurissa. Tampellan palvelukseen hän oli tullut 31. 1. 1940. Jos kukaan joutuu suorittamaan epäkiitollista työtä niin vasaran käyttäjä ja Maija, miksi hänet kaikki yleisesti tunsivat, osasi ihmeellisellä tavalla tuntea seppien hiljaisetkin merkit kappaletta taottaessa. Hän oli niin hyvin ammattiinsa perehtynyt, että varsinkin nuoremman polven sepät saivat monta hyvää neuvoa alkaessaan sepän vaativaa ja monesti nikseihin perustuvaa ammattia. Tampellan Huolto r.y:n toimintaan Maria Schabarin oli myöskin ottanut osaa toimien kioskimyyjänä K-osastolla. Tämän tehtävän hän oli hoitanut epäitsekkäästi, joten tyytyväisyys oli molemminpuolinen.

Hänen poismenonsa tuntee varmaan omaisten lisäksi pajan työnjohto ja työtoverit, sillä hän oli osannut suhtautua kaikkiin läheisiinsä toverillisesti ja hänestä säilyykin mielissä valoisa muisto.

AARNE KUULUVAINEN

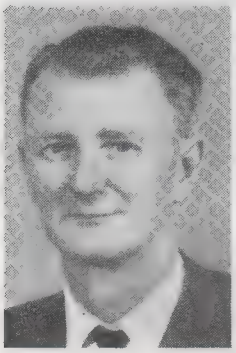

Toukokuun 1 p:nä kuoli Tampereen Keskussairaalassa koneteknikko Aarne Johannes Kuuluvainen työtapaturmassa saamiinsa vammoihin. Hän oli syntynyt 10. 1. 1913 Vahvialassa. Nuorukaisena hän oli muuttanut Viipuriin, missä oli työskennellyt eri konepajoissa ja telakoilla viilaajana.

Vuosina 1935—37 hän oli suorittanut Viipurin teollisuuskoulussa kaksi luokkaa. Sen jälkeen hän oli toiminut merillä laivoissa — aluksi lämmittäjänä ja sittemmin konemestarina. Sota-aikana oli Kuuluvainen joutunut palvelemaan voimalaitoksella työnjohtajana ja konemestarina ollen sotilasarvoltaan kersantti. Tultuaan sotainvalidiksi oli Kuuluvainen toiminut mm. Järvenpäässä invalidien ammattihuoltolaitoksella konepiirtäjänä ja tuntiopettajana. Tampereen teknillisen koulun kolmannen luokan hän oli suorittanut v. 1950—51 valmistuen koneteknikoksi ja saaden myös konemestari-kirjan. Lisäksi hän oli suorittanut Helsingin yliopistossa v. 1953 kasvatus- ja opetusopin arvosanan.

Tampellan konepajan palvelukseen hän oli tullut v. 1955 työskennellen lyhyttä poissa oloa lukuunottamatta viimeksi piirroittajana Tu-osastolla. Täällä hänet tunnettiin erittäin taitavana ammatissaan sekä luonteeltaan vähäpuheisena, jäyhänä, mutta silti huumorintajuisena miehenä, jonka syvälliset mietteet osuivat usein "naulan kantaan".

Vainajaa jäivät lähinnä suremaan puoliso ja kolme lasta sekä työtoveripiiri.

OLGA MÄENPÄÄ

Huhtikuun 28 p:nä kuoli konepajan eläkeläinen Olga Femiina Mäenpää. Hän oli syntynyt 30. 4. 1881. Tullut Tampellan konepajan palvelukseen 14. 9. -25 työskennellen siivoojana Y-osastolla, kunnes 15. 2. -50 oli siirtynyt eläkkeelle.

HANNA QVICK

Huhtikuun 2 2p:nä kuoli pellavatehtaan eläkeläinen Hanna Qvick. Hän oli syntynyt 16. 6. 1887. Tullut Tampellan palvelukseen 23. 8. -22 häkilään siirtyen 16. 2. -23 kutomoon, missä työskenteli kutojana, kunnes 1. 9. -55 oli siirtynyt eläkkeelle.

KUSTAA PIHLAJA

Maaliskuun 7 p:nä kuoli konepajan varastotyöntekijä Kustaa Pihlaja. Hän oli syntynyt 17. 10. 1906 Lempäälässä. Tullut Tampellan palvelukseen 18. 11. -47 ja työskenteli varastomiehenä konepajan varastossa.

ERKKI YLIAHO

Toukokuun 15 p:nä kuoli konepajan Tu-osaston apumies Erkki Yliaho. Hän oli syntynyt 9. 2. 1915 Lappajärvellä. Tullut Tampellan palvelukseen 27. 6. -56; tullen uudelleen 14. 6. -62 ja työskenteli apumiehenä Tu-osastolla.

Helluntain viettivät Saukkolan "Tuulispäät"-kerho Ahvenanmaalla kierrellen. Mukana oli myös osa "Hirvet"-kerhon pojista. Retken aikana tutustuttiin mm. merenkulkumuseoon, Bomarsundin linnoituksiin sekä Kasteholman linnaan. Sää oli aurinkoinen, joten laivamatkakin muodostui kerholaisille elämykseksi. Kuvassa retkeläiset levähdystauolla luonnonpuistossa Maarianhaminassa.

Vireätä matkailutoimintaa Saukkolassa

Saukkolan matkailijoita Mon Repon puistossa juhannuksena -63.

Vajaa vuosi sitten virisi Saukkolan piirissä jälleen ajatus oman matkailukerhon perustamisesta. Viime juhannuksena suoritetun onnistuneen Leningradin matkan jälkeen tämä ajatus sai uutta virikettä. Niinpä viime syyskuun 20 p:nä kymmenpäinen joukko kokoontui Impilinnaan pitämään perustavaa kokousta. Siitä lähtien "Saukkolan matkailijat"-nimisenä kerho on toiminut verraten vireästi kokoontuen kerran kuussa päättämään lähiviikkojen toiminnasta. Jäsenmäärä on nykyisin kohonnut n. 30 henkeen. Talviseen aikaan yhteisissä tilaisuuksissa on katsottu erilaisia matkailuaiheisia elokuvia tai seurattu matkailua koskevia esitelmiä. Näistä erikoisesti mainittakoon sosiaalivirkailija Harry Hildenin rainakuvaesitys Keski-Eurooppaan tekemältään matkalta sekä konttoripäällikkö Nils Snellmanin erittäin rikkaan kuvakokelman valaisema kuvaus rahtilaivalla Britannian saarille suuntautuneelta matkaltaan. "Saukkolan matkailijoiden" toiminta perustuu luonnollisesti erilaisten matkojen ja retkien tekoon. Ensimmäiseltä toimikaudelta lähinnä voidaan mainita huhtikuussa tehty matka Heinolaan. Vielä tänä päivänä kerholaiset omistavat monia lämpimiä ajatuksia Jyränkölän vieraanvaraisille isännilleen. Tällä matkalla kerholaiset tutustuivat myös Heinolan Tampellan tehtaisiin ja Reumaparantolaan.

Kohta perustamisensa jälkeen "Saukkolan matkailijat" tekivät moottorivene Saukolla kotoisen saunamatkan Rientolan Nutturaan. Viime toukokuun 20 p:nä kerholla oli ainutlaatuinen tilaisuus tietorikkaan oppaan johdolla tutustua kotikaupunkinsa nähtävyyksiin 4 tunnin kiertoajelun aikana.

Tämän lehden ilmestyessä on takanapäin myös moottorivene- ja saunamatka Lapinniemen Pirttilään.

Samaa joukkoa Heinolan Tambox-tehtaan edessä.

Vuosia täyttäviä

Diplomi-insinööri
HELGE BÄCKSTRÖM
60 vuotta

Elokuun 6 päivänä saavuttaa 60 vuoden iän konepajan teknillinen johtaja dipl.ins. Helge Frederik Ebenhard Bäckström. Hän on syntynyt Helsingissä, tullut ylioppilaaksi Porin ruotsalaisesta yhteiskoulusta ja valmistunut diplomi-insinööriksi Suomen Teknillisestä Korkeakoulusta v. 1930.

Samana vuonna ins. Bäckström astui Tampellan konepajan palvelukseen työskennellen aluksi useita vuosia viilaajana. Tämä harvinaisen perusteellinen asioihin perehtyminen antaa ins. Bäckströmille mahdollisuuden ratkaista vaikeita valmistusteknillisiä kysymyksiä, joihin hän vielä nykyisessäkin asemassaan tuntee erityistä mielenkiintoa.

Lentomoottorien valmistus-, mittaus- ja tarkistuskysymyksiin ins. Bäckström perehtyi heti niiden valmistuksen alettua. Myöhemmin hän toimi tämän osaston johtajana.

Vuonna 1945 ins. Bäckström nimitettiin konepajan työnsuunnittelukeskuksen päälliköksi. Myöhemmin myös työpajaosastot siirtyivät hänen alaisuuteensa ja vuonna 1962 hänet nimitettiin konepajan teknilliseksi johtajaksi.

Ins. Bäckström on monipuolisilla teknillisillä tiedoillaan hankkinut työtovereittensa ja alaistensa täyden luottamuksen, mitä hänen vaatimaton esiintymisensä on ollut omiaan edesauttamaan. Siihen korkeaan valmistusteknilliseen tasoon, jota konepajamme tällä hetkellä edustaa, on ins. Bäckströmin pitkäaikaisella toiminnalla ollut merkittävä vaikutus.

TOIVO PELTONEN 60 VUOTTA

Kesäkuun 24 p:nä täytti pellavatehtaan liikenneosaston autoasentaja Toivo Einari Peltonen 60 vuotta. Hän on syntynyt Kuhmalahdella. Tampereelle tultuaan toimi hän useissa autoalan liikkeissä tullen 14. 10. -38 Tampereen Liikenne Oy:ltä Tampellan konepajan lentomoottoriosastolle moottoreiden kokoojaksi. Tässä tehtävässä Peltonen toimi aina osaston lopettamiseen saakka, jolloin hän siirtyi vuonna 1945 työkaluosastolle työkaluviilaajaksi. Pellavatehtaan liikenneosastolla tarvittiin vanhempaa autoasentajaa ja Peltonen siirrettiin tähän vastuulliseen tehtävään 15. 1. -51, mistä lähtien hän onkin toiminut asentajien vanhimpana liikenneosastolla. Luonteeltaan erittäin auttavaisena sekä vaatimattomana hänet työnjohdon sekä työtovereitten keskuudessa tunnetaan.

Moottori- ja autoharrastus ovat olleet Peltosen kärpäsenä jo nuoresta pitäen. Vanhemmalla ikää on Litukan siirtolapuutarha-alueella sijaitseva mökki ollut Peltosen vapaa-ajan harrastuksen kohteena.

Työnjohto ja työtoverisi toivottavat onnea merkkipäivän johdosta sekä virkistävää kesää.

EINO SUOMINEN 60 VUOTTA

Heinäkuun 6 p:nä täytti pellavatehtaan korjauspajan seppä Eino Nikolai Suominen 60 vuotta. Hän on syntynyt Orivedellä Vehkalahden kylässä. Nuoruusvuodet kuluivat kotikylän maatöissä. Helsingissä asepalveluksen suoritettuaan työskenteli hän metsäyhtiöillä tullen Tampellan palvelukseen 27. 12. -27 puuhiomoon. Täällä hän suoritteli monenlaisia tehtäviä mm. esimiehenä siirtyen vuonna 1946 valtiolle jälleenrakennustöihin pohjoiseen. Takaisin korjauspajalle Suominen tuli 1. 10. -51, mistä lähtien hän on työskennellyt seppänä ottaen osaa erilaisiin korjaustöihin.

Molemmissa sodissa hän oli sekä pohjoisessa että Kannaksella tykistössä.

Nuorempana Suominen oli innokas metsämies ja harrasti hiihtoa sekä suunnistusta vielä Tampellaan tulonsa jälkeenkin ottaen osaa kilpailuihinkin.

Myös vapaa-aikoja ovat Suomisen kohdalla verottaneet erilaiset rakennustyöt, joita hänen on tullut

suoritettua ystävilleen. Ahkeruutensa ja vaatimattomuutensa johdosta nauttii hän kaikkien kanssaihmistensä luottamusta, joten parhainta onnea edelleenkin merkkipäivän viettäjälle.

ARVO KURITTU 60 VUOTTA

Heinäkuun 7 p:nä täyttää E-osaston viilaaja Arvo Kurittu 60 vuotta. Jääski on tämän nuorekkaan päivänsankarimme kotiseutu, missä hän suoritti myös koulunkäyntinsä.

Metallin pariin kävivät Kuritun aatokset koulusta päästyään ja ensimmäinen työnantaja olikin Enso Gutzeit, jossa hän työskenteli 18 vuotta. Oltuaan sodan siellä, missä miehiä tarvittiin, hän rauhan tultua 1944 kotiutui Tikkakoskelle. Viiden vuoden kuluttua Kurittu muuti paperinsa Valmetille Rautpohjaan ja vuonna 1957 hänen kompassinsa osoitti Tampereelle Tampellan konepajan palvelukseen. Täällä hänen tehtävänsä ovat olleet kokoonpanon puolella paperikoneiden ja puuhiomokoneiden parissa. Asennustehtävissä on hänen taitoaan myöskin käytetty hyvin paljon. Niinpä hän lyhyesti sanottuna on saavuttanut täsmällisyydellään ja hyvällä ammattitaidollaan työnjohdon varauksettoman luottamuksen.

Työtoverina on kurittu saavuttanut paljon ystäviä, koska ennenmuuta lähimmäisen rakkaus hänen sopuisan luonteensa myötä on tullut kauniilla tavalla esille. Työnjohto ja työtoverit yhtyvät onnittelijoihin ja toivovat hyvää jatkoa.

ALVIINA MATKAJÄRVI 60 VUOTTA

Heinäkuun 8 p:nä täytti pellavatehtaan työntekijä Alviina Matkajärvi 60 vuotta. Hän on syntynyt Luumäellä, mistä perhe muutti tytön ollessa 8 vuotta Vahvialaan. Ratavartijan suuressa perheessä hän kasvoi ja vartuttuaan hakeutui paikalliseen huopatossutehtaaseen töihin. Ei pitänyt paikkaansa sanonta, että on hiljaista kuin huopatossutehtaalla, koska hänkin melusta posi tahtoi. Alviina Matkajärvi pääsikin Turkinsaaren varuskunnan kerholle tarjoilijaksi. Suurmeren sotilaskodissa hän toimi myös usean vuoden ajan viimein erilaisten vaiheiden kautta siskonsa mukana Tampereelle tullen. Vuonna 1940 hän meni työhön Villakeskukseen, sieltä Tilke- ja Keinovillatehtaaseen jääden v. 1944 kotiin. Kuuden vuoden kotona olon jälkeen hän pääsi Tampereen Vanutehtaalle pakkaajaksi siirtyen 22. 6. -51 Tampellan palvelukseen, missä työskentelee karstaamossa siivoojana.

Alviina Matkajärven luonteenomaisin piirre lienee karjalaisen iloinen, mukautuvainen ja ahkera. Hän on hyvin kotirakas ja niinpä kuluvatkin vapaa-ajat Vatialan Ilkossa sijaitsevassa omakotitalossa taloustöiden parissa.

Työnjohto ja työtoverit onnittelevat lämpimästi merkkipäivän viettäjää.

NESTORI RAJAKALLIO 60 VUOTTA

Heinäkuun 9 p:nä täyttää konepajalla jyrsijä Nestori Rajakallio 60 vuotta. Hän on syntynyt Hartolan pitäjässä Itä-Hämeessä, missä lapsuutensa vietettyään ja mieheksi vartuttuaan mieli paloi katsomaan, olisiko leipä leveämpi kotipihan ulkopuolella. Vuonna 1926 hän suuntasi matkansa Tampereelle tullen Tampellan palvelukseen, missä aloitti poraajana siirtyen myöhemmin jyrsijän vaativaan ammattiin. Vakinaista tampellalaista ei hänestä vielä tullut, sillä kierreltyään Suomen nimeä erilaisissa tehtävissä, hän 8. 11. -32 vihdoin päätyi uudelleen Tampellaan. Siitä lähtien ovat jyrsijän tehtävät sujuneet häneltä moitteettomasti. Harrastukset ovat luonnonläheiset, kalastaminen ja metsälläkäynti ovat ne, jotka pitävät miehen virkeänä ja askeleen keveänä. Kaunis omakotitalo Ylöjärvellä on vaatinut myöskin oman panoksensa ahkeralta uurastajalta. Siellä voi nyt vapaana hengähtää ja seurailla luonnon vaihteluita.

Myhäilevälle, hyväntuuliselle päivänsankarille toivotamme parhainta onnea.

TOIVO SNECK 60 VUOTTA

Vuosilomien alkajaispäivän 12. 7. kunniaksi saavuttaa konepajamme mallipuuseppä Toivo Vihtori Sneck 60 vuoden iän. Syntymäpaikka hänellä on sydän-Suomen Kivijärven pitäjä, jossa hän varttui aidossa keskisuomalaisessa maisemassa yhtenä maanviljelijän kahdestatoista lapsesta. Opintie alkoi erilaisissa maatöissä, joita hän uskollisesti suorittelikin aina miehen ikään asti. Hankkimaansa kädenkätevyyttä hän päätti lähteä kokeilemaan Schaumanin puusepäntehtaaseen Jyväskylään. Sieltä hän myös löysi elämäntoverinsa ja siellä hän viihtyi peräti kaksikymmentä vuotta.

Tampereelle hän siirtyi perheineen vuonna 1945 tullen samanaikaisesti Tampellan konepajan palvelukseen malliverstaalle mallipuusepäksi. Hän on saavuttanut ammatissaan korkean ammattitaidon ja siitä kertovat myös ne kauniit puuesineet hänen kodissaan sekä pitkän päivätyönsä aikana Tampellassa suorittamansa taidonnäytteet. Edelleenkin hän työskentelee mallipuusepän tehtävissä konepajan I-osastolla hoitaen samalla osaston varastonhoitajan tehtäviä. Järjestäytyneestä ammattimiehestä on hän oiva esimerkki saaden kultaisen ansiomerkin ja vapaajäsenyyden. Toivo Sneckille ehkä kaikkein läheisemmäksi harrastukseksi muodostui jo nuoresta pitäen musiikki. Jyväskylään siirtyessään hän sai uutta uskoa ja mielenkiintoa viulunsoittoharrastukseensa opiskelemalla teoriaa ja ottamalla soittotunteja. Täällä hänellä oli myös oma orkesteri kymmenisen vuotta,

joka toimi lähinnä Sneckille läheisen työväenyhdistyksen puitteissa. Tampellaan tulonsa jälkeen liittyi Sneck myöskin orkesteriin ollen sen uskollisimpia jäseniä aina viimevuosiin saakka.

Kiintymys luontoon, varsinkin kukkasiin on päivänsankarin eräitä oleellisia luonteenpiirteitä. Hakkarissa vietetyt kesälomat ovat nyt vaihtuneet matkailu- ja retkeilyharrastukseen Saukkolan piirissä. Illat kuluvat suurimmaksi osaksi viihtyisässä osakkeessa Sammonkadulla, jonka osakeyhtiön hallituksen jäsenenä hän myös toimii.

Toivo Sneckin valoisa, elämänmyönteinen, leppoisan huumorintajun värittämä luonne on aikaan saanut sen, että hänestä varauksettomasti pidetään niin työnjohdon kuin työtovereittenkin keskuudessa. Lämpimästi onnitellen ja virkistävää kesälomaa toivotellen.

JUHO LEHTONEN 60 VUOTTA

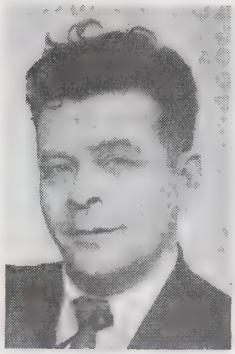

Heinäkuun 24 p:nä täyttää levyseppä Juho "Jussi" Emil Lehtonen 60 vuotta 1 G-osastolla Messukylässä. Hän on syntynyt Tampereella. Nuorena alle kymmenvuotiaana hän joutui työnoppiin tiilitehtaalle tiilenkääntäjäksi kesäisin isän ollessa samassa tehtaassa tiilenlyöjänä. Isän kuoltua kapinassa hän hakeutui "pumpuliin" työhön, perheessä kun oli lapsia 6, oli hänen äitinsä kanssa huolehdittava perheen elatuksesta.

Tampellan palvelukseen Lehtonen tuli 3. 1. -28, mistä lukien työsuhde on jatkunut yhtämittaisena. Varsinaisen verstastyön ohella hän on kiertänyt lukuisilla vesivoimalaitoksilla asenustöissä, joihin kesäkauden alussa taaskin on lähtö odottamassa. Hän on saanut Tampella-mitalin 25 vuoden palveluksestaan. Nuorempana Lehtonen harrasti voimistelua ja painia. Vanhempana ovat harrastukset siirtyneet kirjoihin ja teatteriin.

Työtovereitten keskuudessa "Jussi" tunnetaan rehtinä toverina ja taitavana ammattimiehenä, joten parhaat työnjohdon ja työtovereitten onnittelut merkkipäivän johdosta.

ARVO SINKKONEN 60 VUOTTA

Heinäkuun 14 p:nä täyttää konepajan J-osaston maalaaja Arvo Elias Sinkkonen 60 vuotta. Päivänsankarimme on Karjalan poikia, syntynyt Jaakkimassa maanviljelijän poikana. Kansakoulusta päästyään oli hänen ensimmäinen työnantajansa Karjalan Puutuote Oy ja tämän jälkeen Aunalan saha Oy. Suoritettuaan kansanopiston löysi hän myös elämän kumppaninsa ja tuli hankituksi pieni tila ja pidettyä ajuriliikettä Lahdenpohjan kauppalassa.

Sotavuosien jälkeen uudeksi kotipaikaksi tuli Saarijärvi, mihin hän perusti puusepänliikkeen opettaen sen ohessa veistoa kansakoululla. Vuonna 1945 hän siirtyi Uuraisiin, vuonna 1947 Hankasalmelle ja vuonna 1951 Suonenjoelle. Edellämainituissa hänellä oli maalaus- ja polkupyöräliike. Tampellan konepajan palvelukseen Sinkkonen tuli 1. 8. -57 maalausosastolle, missä Sinkkonen suorittaa hyvin ahkeroiden ja tunnollisesti työnsä.

Harrastuksista mainittakoon kalastus, jota hän harrastaa varsinkin kesällä omalla kesämökillä Muuratjärvellä. Myöskin kuorolaulua on Sinkkonen vapaa-aikoinaan harrastanut.

Työnjohto ja työtoverit yhtyvät onnitteluihin ja toivovat 60-vuotiaalle, hyväntuuliselle päivänsankarille hyvää jatkoa.

FRANS NIEMINEN 60 VUOTTA

Heinäkuun 15 p:nä saavuttaa pellavatehtaan maalari Frans Jaakko Nieminen 60 vuoden iän. Hän on syntynyt Vesilahdella kivityömiehen 7-lapsiseen perheeseen. Tamperelaisena hän kuitenkin kasvoi Amurin kaupunginosassa. Koulunkäynnin yhteydessä hän jo jakeli aamulla lehtiä ja siirtyi rakennuksille työhön. Tampellan palvelukseen Nieminen tuli 1. 5. -20 maalariverstaalle ollen kuitenkin ajan sääntöjen mukaan alaikäisenä puuseppäverstaan kirjoissa. Näissä merkeissä kului 4 vuotta ja hän siirtyi asepalvelustaan suorittamaan. Syyskuun 8 p:nä 1925 Nieminen tuli uudelleen Tampellaan ja työskenteli 6. 11. -29 saakka, jolloin ryhtyi kaupungilla urakoimaan erilaisia maalausurakoita. Iän karttuessa yksityisyrittäjänä oleminen ei tuntunut turvalliselta ja niinpä Nieminen vielä kerran astui 11. 5. -37 maalariverstaan palvelukseen toimien nykyisin osaston vanhimpana.

Siinä ominaisuudessa hän on myös toiminut 4 vuotta sairaskassan yhdysmiehenä osastollaan. Iltaisin ovat Niemisen harrastukset olleet melkein viime vuosiin saakka täynnä erilaisia remontteja ystäville ja tuttaville. Suinulaan hän on pystyttänyt perheelleen oivan kesänviettopaikan, minne nyt merkkipäivän johdosta kantautukoot työnjohdon ja työtovereitten lämpimät syntymäpäiväonnittelut ja virkistävän kesäloman toivotukset.

OLAVI BERGGREN 60 VUOTTA

Heinäkuun 28 p:nä täyttää levyseppä Olavi Fredrik Berggren 60 vuotta Messukylän konepajan 1 G-osastolla. Hän on syntynyt Torniossa, josta perhe myöhemmin muutti Ouluun. Täällä hän viettikin varsinaisen lapsuus- ja kouluaikansa. Siellä tuli eteen myös leipätyön etsintä. Metallin pariin hän joutuikin varsin nuorena ja siirtyessään Tampereelle oli

ensimmäinen suurempi työpaikka Lokomon konepaja. Työsuhteen katkaisi kuitenkin asevelvollisuusaika.

Tampellan konepajan palvelukseen hän tuli vuonna 1926 työskennellen vuoteen 1931. Armoton pulaaika katkaisi tällöin työsuhteen hänenkin kohdallaan. Uudelleen hän tuli konepajalle 11. 3. -35 ja on siitä lähtien työskennellyt yhtämittaisesti levysepän ammatissa.

Nuorempana hän oli mukana lukuisilla asennustyömailla, joista tuli erittäin pitkä luettelo. Mielenkiintoisin on ollut varmaan komennusmatka Viroon v. 1937.

Pitkäaikaisesta ja uskollisesta palveluksestaan hän on myös saanut vastaanottaa Tampellan 25-vuotismitalin.

Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon ennenkaikkea kalastus ja penkkiurheilu. Erikoisesti paini on hänen lempilajinsa. Hän väittää ettei itse ole koskaan osallistunut painikilpailuihin, mutta itsepintaiset huhut kertovat, että epävirallisia painiotteluja on ollut ja niissä hän on myös pärjännyt.

Työtoverien keskuudessa "Olli" tunnetaan muutenkin erittäin lupsakaksi, joka ei turhaan kanna suruja mukanaan. Rehevällä huumorillaan hän onkin tuonut usein vaihtelua työn yksitoikkoisuuden lomaan.

Niinpä työnjohto ja työtoverit toivottavatkin onnea ja menestystä nuorekkaalle 60-vuotiaalle.

LAURI NUMMELA 60 VUOTTA

Heinäkuun 28 p:nä saavuttaa 60 vuoden "rajapyykin" Tu-osastolla asentaja Lauri Jalmari Nummela. Hän syntyi maanviljelijän poikana Hollolan Saivakkolassa, missä vuodet kuluivat ja koulunkäynti jäi taakse. Kaupunki kangasteli maalaispojan mielessä. Ensimmäiseksi asuinpaikaksi tuli Hämeenlinna.

Puutalot olivat siihen aikaan valttia ja koska isän antamana eväänä hänellä oli kirvesmiehen taito kuluivatkin lähivuodet rakennuksilla ensin "timpurina" ja myöhemmin työnjohtajan tehtävissä. Pulavuodet toivat mukanaan hänellekin alan vaihdoksen. Piti aloittaa vähemmän suhdanneherkällä alalla, joista elintarvikeala oli silloin yksi. Nummela aloitti työnjohtajana perunajauhotehtaalla Hämeenlinnassa. V. 1935 tuli komennus Turkuun rakennuttamaan uutta tehdasta ja tehtaan valmistuttua uskottiin hänen huostaansa uuden tehtaan teknillinen- ja valmistuspuoli. Vastaavan työnjohtajan ominaisuudessa jatkui työskentely seuraavat kahdeksantoista vuotta. V. 1953 päivänsankarimme halusi jälleen kokeilla siipien kantavuutta ryhtymällä yksityisyrittäjäksi. Nummelan ja hänen poikiensa yhteistyön tuloksena syntyi tehdas Kalantiin. Yrittäjän taakka oli kuitenkin liian raskas, joten Nummela jätti sen nuorempien kannettavaksi ja siirtyi takaisin Hämeeseen.

Tampereella hän astui Tampellan konepajan palvelukseen v. 1955 kesäkuun 9 p:nä tullen Tu-osastolle kappaletarkastajaksi aarporille.

Leppoisana, aina auttavaisena työtoverina ja erittäin taitavana ja tunnollisena työntekijänä sekä perheensä eteen uurastavana isänä on päivänsankarimme saavuttanut suuren kunnioituksen ja ihailun niin työnjohdon kuin työntekijöitten keskuudessa, jotka nyt perhelehtemme välityksellä haluavat toivottaa onnea 60-vuotiaalle.

ALEKSI RINTAKOSKI 60 VUOTTA

Elokuun 17 p:nä täyttää teknikko Aleksi Verner Rintakoski 60 vuotta. Hän on syntynyt Porissa. Jo nuorena poikana hän kansa- ja ammattikoulun käytyään meni Rosenlew-yhtiön palvelukseen yhtiön Porin konepajaan. Siellä hän erilaisissa tehtävissä hankki itselleen hyvän konepajakokemuksen. Tarmokkaana ja eteenpäinpyrkivänä Rintakoski huomattiin pystyväksi vaativiin työnjohtotehtäviin.

Suoritettuaan Porin Teknillisen koulun hän palasi saman yhtiön palvelukseen, josta hän, saadakseen lisää oppia ja kokemusta, tuli Tampellan konepajalle 1. 10. -36 yhtiön vastaperustetun lentomoottoriosaston piirustuskonttoriin suunnittelijaksi. Tällä osastolla sai Rintakoski vaativissa suunnittelutehtävissä hyvän kokemuksen työkalujen suunnittelussa.

Tästä toimesta hän erosi 15. 2. -38 mennäkseen Kone & Terän palvelukseen.

Tampellan palvelukseen Rintakoski tuli uudelleen 1. 9. -40, jälleen lentomoottoriosastolle, osaston toiminnan lopettamiseen asti.

Kun sodan päätyttyä perustettiin uudet työnesivalmisteluosasot, tuli Rintakoski työnsuunnittelukeskuksen piirustuskonttoriin, jossa hän edelleen toimii konttorin esimiehenä.

Alansa järjestötoiminnassa Rintakoski on ollut kiinteästi mukana. Teknillisten toimihenkilöiden sekä Suomen työkaluteknillisen yhdistyksen nyttemmin Konepajamiesten toiminnassa hän on aktiivisesti ollut mukana. Hänen urheiluharrastuksestaan mainittakoon lähinnä jalkapallo. Porissa hän oli edustuspelaajana Porin Palloilijoissa. Monet ovat ne kovat ottelut niin koti- kuin vierailla kentillä, joissa hän on pelannut. Usein vieläkin suuntautuu hänen matkansa pallokentälle, joskin nykyään katsomoon.

Autoilu on myöskin Rintakosken harrastuksia ja AK:n toiminnassa mukana olevana seuraa kiinteästi yhteisiä kysymyksiä.

Pälkäneellä oleva kesäasunto ja sen kunnossapito tietysti luetaan hänen harrastuksiinsa.

Parhaimmat onnentoivotuksen nuorekkaalle ja reippaalle 60-vuotiaalle.

HELMI NIEMI 50 VUOTTA

Heinäkuun 2 p:nä täytti pellavatehtaan sisalosaston kertaaja Helmi Maria Niemi 50 vuotta. Hän on syntynyt Karkussa maanviljelijän tyttärenä. Koulunkäyntinsä suoritettuaan toimi hän lapsenhoitajana jonkin aikaa tullen sittemmin Tampereelle. Täällä

hän tuli Tampellan palvelukseen 1. 10. -38 ja työskentelee kertaajana sisalosastolla.

Iloisen ja ahkeran merkkipäivän viettäjän onnittelijoihin yhtyvät sisalosaston työnjohto sekä työtoverit.

INSINÖÖRI EILA TAKALA 50 VUOTTA

Lapinniemen kutomon mallinsuunnittelija insinööri Eila Takala on syntynyt Koivistolla 23. 6. 1914. Koulunsa hän on käynyt Tampereella ja pääsi ylioppilaaksi Tampereen Tyttölyseosta 1933. Sen jälkeen hän aloitti opintonsa Tampereen Teknillisessä Opistossa ja valmistui v. 1936 insinööriksi kutomaopintosuunnalta.

Pari vuotta ennätti ins. Eila Takala olla Suomen Trikoon sukkatehtaan palveluksessa, kunnes solmi avioliiton opiskelutoverinsa, nyk. kutomon johtajan ins. Paavo Takalan kanssa ja omistautui kokonaan kodille ja perheelle. Lasten vartuttua palasi hän uudelleen ansiotyöhön tullen Lapinniemen kutomon mallinsuunnittelijaksi v. 1952. Työssään on ins. Eila Takala ansiokkaasti suunnitellut erikoisesti kodinsisustustekstiileitä ja sen ohessa ottanut osaa myös kutomon käyttötehtäviin.

Hänen vapaa-aikana harrastamansa kieliopinnot ovat olleet avuksi työn vuoksi tapahtuneilla lukuisilla ulkomaanmatkoilla. Vapaa-ajan harrastuksista on vielä mainittava erikoisesti posliininmaalaus.

Työtoverit ja lukuisat ystävät yhtyvät onnitteluihin.

LAURI VALTONEN 50 VUOTTA

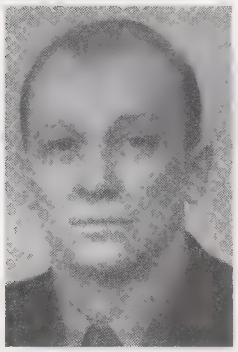

Kesäloman aattopäivinä 10. 7. -64 täyttää 50 vuotta konepajan lähetysosaston pakkaaja Lauri Valtonen. Syntymäpitäjänsä on Sakkola, joten sieltä lienee rakkaimmat elämänmuistot vilkkaasta karjalaisesta ympäristöstä. Siellä kehittyivät myöskin työtaidot ja innostus työtä kohtaan: "Kyll' mie tien, ku vaa tiän tarkotuksen, nii."

Kovimpien päivien muisteloihin kuuluvat kotialueen jättäminen, talvisodan Taipaleenjoen taistelut ja jatkosodan taistelut Itä-Karjalan suunnassa.

Nykypäivät kuluvat työnteossa konepajalla, jossa kirvesmies-pakkaajana toimiessa taito ja tarkkuus punnitaan, mutta onhan kokemusta takana jo 19. 7. 45 alkaen.

Omakotitalo Lempäälän pitäjässä odottaa iltaisin vaalijaansa.

"Olkoot merkkipäivä onnellinen ja elonkaari pitkällinen", toivottavat osaston työnjohto ja työtoverit.

MARTTI HEIKKINEN 50 VUOTTA

Heinäkuun 8 p:nä täyttää konepajalla työkaluhioja Martti Heikkinen 50 vuotta. Hän on syntynyt Kangasalla. Tampellan konepajan palvelukseen hän tuli 21. 6. 37 työkaluosastolle hiojaksi, missä työssä hän on edelleenkin.

Kätevänä miehenä Heikkinen rakensi kauniin omakotitalon, jonka puutarhanhoidossa kalastuksen ohella riittää puuhaa vapaa-ajoiksi.

Työnjohdon ja työtovereitten parhaat onnittelut rehdille päivänsankarille.

REINO VIIKARI 50 VUOTTA

Heinäkuun 13 p:nä täyttää teknikko Reino Emil Viikari 50 vuotta. Syntyjään hän on vesilahtelainen, mutta lapsuutensa hän on viettänyt Viialassa. Siellä hän vartuttuaan hakeutui ansiotyöhön työskennellen mm. Viialan Sahalla ja viilatehtaalla. 30-luvun loppupuolella hän tamperelaistui siirtyessään täkäläisen Tie- ja rakennuspiirin palvelukseen. Uransa Tampellan palveluksessa Viikari aloitti 30. 5. -41, jolloin hän tuli veturiosastolle viilaajaksi.

Työnteon ohella iltaisin suoritettu opiskelu ja vuonna 1947 Teknillisessä koulussa suoritettu teknikon tutkinto loivat edellytykset ammatin vaihdokseen, ensin tarkastajaksi ja vuonna 1954 työnjohtajaksi viilaustyöhön Tu-osastolle, missä hän edelleenkin tätä tointa hoitaa.

Työelämään liittyvä yhdistystoiminta on kiinnostanut Viikaria siinä määrin, että hän on Tampereen Työnjohtajat r.y:n jäsenenä toiminut usean vuoden ajan lähinnä Tampellan työnjohtajien jäsenhuoltajana ja yhdysmiehenä.

Työnjohtaja Viikari on aina ollut urheilumies. Viialan Pyryssä nuorena saamansa kipinä on jatkunut näihin päiviin saakka. Yleisurheilu, paini ja hiihto, voisi melkein sanoa, laji kuin laji on saanut harrastusta osakseen melkoisin tuloksin. Mittavimpana voitaneen mainita ikämiehenä Pesä-Peikkojen joukkueessa saavutettu Suomen mestaruus pesäpalloilussa. Oman aktiiviajan jälkeen hän on ollut kysytty mies monissa toimitsijatehtävissä mm. Helsingin olympialaisissa. Myös TUKI:n johtokuntaan hän on kuulunut monen vuoden ajan. Nykyinen kilpailuntarve kohdistuu keilailuun ja hän toimiikin seuransa Portin puheenjohtajana.

Kesäiset vapaa-ajat kuluvat nykyisin Tottijärvellä sijaitsevalla huvilalla sekä autoilun merkeissä.

Luonteeltaan ystävällisenä ja huumorintajuisena hän on tullut sangen pidetyksi tampellalaisten keskuudessa. Parhaat onnittelumme 50-vuotispäivän johdosta.

AHTI JÄRVINEN 50 VUOTTA

Heinäkuun 20 p:nä täyttää Tu-osaston aarporaaja Ahti Olavi Järvinen 50 vuotta. Hän on syntyisin Tyrväältä, missä varttui 7-päisen lapsijoukon vanhimpana vesana. Jo nuorena hän siirtyi Tampereelle setänsä huonekaluliikkeeseen verhoilijan oppiin. Asevelvollisuutensa suoritettuaan pioneerijoukoissa Korialla vv. 1932—33 hän edelleen jatkoi oppimaansa verhoilijan ammatia, kunnes YH keskeytti hänenkin osaltaan työt ja tuli kutsu "sinne jonnekin". Hänen osaltaan se oli Karjalan kannas ja siellä tykistössä alikersanttina.

Talvisodan päättymisen jälkeen jatkui edelleen vanha tuttu ammatti, kunnes elokuussa 1941 hänen tiensä johti Tampellaan ammusvarastolle sorvaajaksi ja myöhemmin teränasettajaksi.

Vuonna 1948 hän siirtyi U-osastolle aarporaajaksi, missä ominaisuudessa hän v. 1950 siirtyi Tu-osastolle.

Järvisen vapaa-ajan harrastuksiin kuuluvat erikoisesti autoilu, kalastus ja penkkuirheilu. Luonteeltaan hänet tunnetaan hilpeänä ja rehtinä työtoverina. Siksipä hän onkin niin esimiestensä kuin työtovereittensakin keskuudessa pidetty henkilö, joten parhaat onnentoivotukset merkkipäivänviettäjälle.

TOINI MÄKINEN 50 VUOTTA

Lapinniemen kehräämön työnopettaja Toini Mäkinen täyttää 50 vuotta 26 p:nä heinäkuuta. Hän on tullut Lapinniemen kehräämön palvelukseen jo 15. 8. 1928. Työnsä hän aloitti säättiläisenä 4. kerroksen kehruukoneilla ja oppi siellä tarkkana ja ahkerana tyttönä kehräämisen taidon. Kehräämisestä muodostuikin tavallaan hänelle elämäntehtävä, jonka vain lyhyt sota-aikana suoritettu paperilangan kertaus keskeytti. Sotien jälkeen alkoi näet työnopetus vallata alaa myös tekstiilialalla ja v. 1949 alkoi työnopetus tässä mielessä myös Lapinniemen kehräämössä. Opettajaa ei tarvinnut etsimällä etsiä, vaan neiti Mäkiselle tämä tehtävä oli kuin luotu. Siinä tarvittiin ammattitaitoa, kärsivällisyyttä, opettamisen halua ja oikeata asennoitumista tehtävään.

Neiti Mäkinen on kiitettävästi hotianut tämän tehtävänsä ja paljon on kehrääjiä, jotka kiittävät häntä oppimastaan ammattitaidosta. Uudet työntekijät ovat saaneet alkukoulutuksensa ja myöhemmin myös jatkosekä kertausmielessä ammattiinsa liittyvää opetusta.

Neiti Mäkisen työ on ollut arvostettua ja niin hän on varmaan saanut tyydytystä työssään siinä, että on voinut an taa oppilailleen ammattitaitoa ja työn iloa. Tampella-mitalin hän sai v. 1956.

Neiti Mäkisen harrastuksista on mainittava hänen toimintansa yhdysmiehenä Tampellan Huolto r.y:ssä ja ammattiosastossa sekä sen jäsenhuoltajana. Nuorempana neiti Mäkinen oli innokas voimistelija ja hän kuului Työvätn naisvoimisteluseuraan ja Tampereen Kilpaveljiin. Onnittelemme.

YRJÖ SUOMELA 50 VUOTTA

Heinäkuun 27 p:nä täyttää konepajan I-osastolla malliveistäjä Yrjö Fredrik Suomela 50 vuotta. Hän on syntynyt Tampereella. Vartuttuaan nuorukaiseksi haki hän itselleen työmahdollisuuksia saadakseen ammatin ja toive toteutuikin hänen päästyä Tampellan konepajan valimoon valajan oppilaaksi 15. 11. -33. Oppivuodet tuntuivat menevän nopeast,i koska ammatti miellytti ja halu päästä ammattimiesten kirjoihin oli kova. Työ jatkui valurin jalossa ja vaativassa ammatissa, josta muutaman vuoden kuluttua siirtyi keernatyöntekijän ammattiin. Molemmissa ammateissa hänet tunnettiin ahkerana ja hyvänä ammattimiehenä. Mutta sitten syntyi halu päästä isänsä sekä vanhemman veljensä ammattiin käsiksi, jotka olivat malliveistäjiä. Nyt Suomela anoi siirtoa konepajan I-osastolle, missä isä ja velikin työskentelivät. Siirto tapahtui heinäkuussa 1952 ja siitä uusi ammatti sai alkunsa. Hänelle oli malliveistäjän ammattiin sisälle pääsy helpompaa, koska oli kaavaajan sekä keernantekijän ammatti takana. Suurimman osan malliveistäjän ammatissa hän on työskennellyt monipuolisella Wadkin-jyrsinkoneella ja nyt penkkimiehenä vaativassa malliveistäjän ammatissa.

Työtovereitten keskuudessa Suomela tunnetaan rehtinä sekä huumorintajuisena henkilönä.

Työnjohto ja työtoverit toivovatkin hyväntuuliselle 50-vuotiaalle lisää reippaita elonpäiviä ja onnea merkkipäivänä.

OLAVI VIIRTELÄ 50 VUOTTA

Heinäkuun 29 p:nä täyttää levyseppä Olavi Viirtelä 50 vuotta. Hän on syntynyt Kangasalla, missä hän lyhyttä poissaoloa lukuunottamatta on asunut. Suoraman kylässä hän nykyisin omistaa komean omakotitalon. Kaksikymmenluvun nuorten tapaan joutui hänkin jo nuoresta pojasta hankkimaan elantonsa maatalous- ja metsätöissä toimien mm. kengitysseppänä. Yli kolmen vuosikymmenen ajan hän on työskennellyt metallialalla perehtyen pääasiallisesti ohutlevytyöhön, missä ammatissa hänen taitonsa ja näppäryytensä on tullut tunnetuksi. Eikä ainoastaan Tampellassa, vaan myös monen työtoverin "Mosse", "Mersu" ja "Po-

beda" ovat joko vanhuuttaan tai nokka lyttyyn ajettuna saaneet avun taitavan kirurgin kädestä.

Moninaiset ovat uutteran miehen harrastukset, joista on ennenkaikkea mainittava hänen aktiivinen osanottonsa yhteiskunnallisiin asioihin koko sodan jälkeisen ajan. Hänellä on ollut useita kunnallisia luottamustehtäviä kotikunnassaan Kangasalla, joista mm. kunnallisvaltuuston jäsenyys sekä nykyisin kunnallishallituksen jäsenyys ja useiden eri lautakuntien jäsenyys.

Työpaikalla hänet tunnetaan rehtinä ja huumorintajuisena työtoverina sekä luottamusta nauttivana osastonsa luottamusmiehenä, missä tehtävässä hän onkin toiminut useita vuosia.

Tampellan konepajan palvelukseen Viirtelä on tullut 12. 1. -48 ja työskentelee nykyisin levyseppänä Messukylän konepajan ohutlevyosastolla.

Kesälomallaan 50-vuotismerkkipäiviään viettävän päivänsankarin onnittelijoihin yhtyvät myös työnjohto ja työtoverit.

LAURI SANTAMÄKI 50 VUOTTA

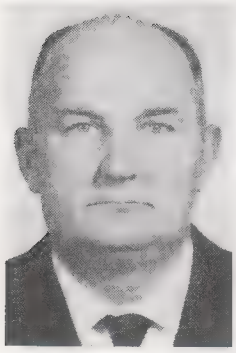

Elokuun 9 p:nä täyttää pellavatehtaan rakennusosaston työntekijä Lauri Santamäki 50 vuotta. Hän on syntynyt Ikaalisten Luhalanharjun kylässä pienviljelijän poikana. Perheen isä kuoli hänen ollessaan vielä nuori, joten nuoresta hänkin joutui vieraalle ansiotyöhön. Kouvolassa asevelvollisuutensa suoritettuaan hän lähti ansiotyöhön kotipitäjän ulkopuolelle työskennellen eri yhtiöiden voimalaitostyömailla koneporarina aina talvisotaan asti. Talvisodassa hän haavoittui saaden pysyvän invaliditeetin.

Tampellan palvelukseen Santamäki tuli vuonna 1941 helmikuussa. Ensin hän ryhtyi puuhiomoon puristajaksi ja sittemmin konemieheksi ja vihdoin vuoroesimieheksi työskennellen aina puuhiomon lopettamiseen saakka 1956. Yhteisistä asioista kiinnostuneena ja alansa asioista perillä olevana toimi hän usean vuoden ajan puuhiomon pääluottamusmiehenä ja puheenjohtajana. Puuhiomon tuotantokomitean jäsenenä hän oli loppuun asti toimien mm. puheenjohtajana joka toinen vuosi. Rakennusosaston kirjoihin siirtymisensä jälkeen hän on suoritellut erilaisia poraus- ja betonitöitä.

Tuloksellisesta vapaa-ajan käytöstä on mainittava vuonna 1950 Viialan omakotialueelle valmistunut omakotitalo. Paikalliseen omakotiyhdistystoimintaan Santamäki on aktiivisesti ottanut osaa kuuluen yhdistyksen johtokuntaan. Puutarhanhoito on Santamäelle mieluisaa puuhaa, metsästys- ja kalastusreissujen ollessa jo suurimmaksi osaksi taakse jäänyttä touhua hänen kohdallaan.

Vapaaehtoinen toiminta Sotainvalidien Veljesliiton piirissä ansaitsee myös maininnan.

Työnjohdon ja työtovereitten lämpimät onnentoivotukset merkkipäivän johdosta.

AILI NURMI 50 VUOTTA

Elokuun 11 p:nä täyttää pellavatehtaan karstaaja Aili Maria Nurmi 50 vuotta. Hän on syntynyt Tampereella. Jussinkylässä hän kasvoi ja varttui perheensä, äidin sekä veljen käydessä työssä Tampellassa. Aili Nurmi aloitti kuitenkin työnteon Finlaysonilla kutomossa. Vuonna 1942 hän sai komennuksen konepajalle erilaisiin töihin, joista siirtyi 24. 10. -44 häkilään. Siellä hän toimi lajittelijana, kunnes jälleen siirtyi v. 1953 karstaajaksi ja nykyiseen toimeensa, vaakaajaksi.

Aili Nurmessa tapaamme ahkeran, yritteliään, epäitsekkään ja vaatimattoman henkilön. Jo nuorena hän on asettanut itselleen korkeat vaatimukset, mistä onkin koitunut siunausta hänen elämäänsä. Vähemmän tunnetussa, mutta erittäin arvokkaassa Valkonauhaliiton työssä hän on ollut mukana jo vuodesta 1945. Kotiseututyön vaalijana hän on kuulunut myös Tampere-Seuraan, jonka mukana on kierrellyt myös kotimaatamme. Usein raskaan päivätyönsä jälkeen on Aili Nurmella kesäisin yli 30 vuoden ajan ollut virkistävänä keitaana Litukan siirtolapuutarha-alueella sijaitseva mökki.

Viihtyisässä osakkeessaan Sammonkadulla merkkipäiviään viettävälle pirteälle päivänsankarille työnjohdon ja työtovereitten lämpimät onnittelut.

KANTA-TAMPELLA

80 VUOTTA

Mattila, Anna Armida, synt. 7. 7. 1884. Tullut Tampellan palvelukseen 1. 12. -22 työskennellen karstaajana karstaamossa, kunnes 15. 12. -46 siirtyi eläkkeelle.

Viitanen, Juho Mateus, synt. 2. 8. 1884 Teiskossa. Tullut Tampellan palvelukseen 8. 8. -38 työskennellen viimeksi apumiehenä 6A-osastolla kunnes 19. 3. -56 siirtyi eläkkeelle.

Aro, Selma, synt. 28. 8. 1884 Pirkkalassa. Tullut Tampellan palvelukseen 13. 3. -05 työskennellen kutojana kutomossa, kunnes 15. 11. -51 siirtyi eläkkeelle.

75 VUOTTA

Mäkinen, Kalle Johannes, synt. 5. 7. 1889 Pirkkalassa. Tullut Tampellan palvelukseen 13. 7. -21 työskennellen viilaajana korjauspajalla, kunnes 1. 1. -58 siirtyi eläkkeelle.

70 VUOTTA

Pekkala, Johanna Aleksandra, synt. 2. 7. 1894 Koskella Hl. Tullut Tampellan palvelukseen 3. 8. -42 työskennellen viimeksi siivoojana 1 A-osastolla, kunnes 3. 2. -63 siirtyi eläkkeelle.

Salonen, Tyyne Sofia, synt. 18. 7. 1894 Tampereella. Tullut Tampellan palvelukseen 20. 5. -24 työskennellen puuhiomossa, kunnes 1. 1. -51 siirtyi eläkkeelle.

Hellberg, Oskar Olavi, synt. 29. 7. 1894 Tampereella. Tullut Tampellan palvelukseen 17. 6. -13 työskennellen sorvaajana sekä viimeksi varastonhoitajana, kunnes 13. 8. -60 siirtyi eläkkeelle.

Saarinen, Lahja Elisabet, synt. 7. 8. 1894. Tullut Tampellan palvelukseen 1. 2. -11 työskennellen vyyhteejänä vyyhtimössä, kunnes 15. 7. -47 siirtyi eläkkeelle.

Lehikoinen, Matti, synt. 28. 8. 1894 Juukassa. Tullut Tampellan palvelukseen 11. 4. -40 ensin ulkotyöosastolle ja sittemmin konepajan varastomieheksi, kunnes 28. 2. -62 siirtyi eläkkeelle.

60 VUOTTA

Halme, Jaakko, synt. 17. 7. 1904 Ylistarossa. Tullut Tampellan palvelukseen 5. 10. -25 ja työskentelee laitosmiehenä esikehruussa.

Raunio, Elli Ester, synt. 31. 7. 1904 Vesilahdella. Tullut Tampellan palvelukseen 19. 3. -20 työskennellen kehrääjänä märkäkehruussa, kunnes 12. 2. -62 siirtyi eläkkeelle.

Viitala, Ester Emilia, synt. 17. 8. 1904. Tullut Tampellan palvelukseen 6. 2. -26 Lapinniemelle tullen pellavatehtaan kutomoon 14. 1. -47, mistä lähtien on toiminut kutojana.

Johansson, Katri Helena, synt. 28. 8. 1904 Kangasalla. Tullut Tampellan palvelukseen 8. 4. -36 ja työskentelee kutojana kutomossa.

50 VUOTTA

Vuori, Frans Mikael, synt. 13. 8. 1914 Köyliössä. Tullut Tampellan palvelukseen v. 1935 pellavatehtaalle siirtyen 14. 2. -41 konepajalle, missä nykyisin työskentelee sorvaajana 1 A-osastolla.

LAPINNIEMI

85 VUOTTA

Niemi, Vilhelmiina, synt. 6. 7. 1879 Hangossa. Tullut Lapinniemen Puuvillatehtaan palvelukseen 8. 7. -03 työskennellen karsaajana karstaamossa, kunnes 10. 1. -45 siirtyi eläkkeelle.

75 VUOTTA

Humalamäki, Ida, synt. 29. 8. 1889 Kangasalla. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 10. 4. -28 työskennellen rullaajana sekä siivoojana kutomossa, kunnes 22. 11. -52 siirtyi eläkkeelle.

70 VUOTTA

Äimälä, Martta Josefina, synt. 3. 8. 1894 Tampereella. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 6. 9. -06—29. 10. -24; 4. 3. -29 työskennellen kehrääjänä kehruussa, kunnes 8. 9. -61 siirtyi eläkkeelle.

Siren, Serafia, synt. 22. 8. 1894 Loimaalla. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 10. 7. -16—4. 10. -23; 4. 1. -26 työskennellen kutojana kutomossa, kunnes 7. 8. -48 siirtyi eläkkeelle.

60 VUOTTA

Saarinen, Viljo Kustaa, synt. 5. 7. 1904 Orivedellä. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 18. 5. -61 ja työskentelee ulkotyöosastolla aputyömiehenä.

Koivunen, Tyyne Johanna, synt. 17. 7. 1904 Hämeenkyrössä. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 12. 8. -46 ja työskentelee kutojana kutomossa.

INKEROINEN

HERMAN HOHTI 80 VUOTTA

Eläkeläinen Herman Hohti on syntynyt Anjalassa 5. 7. 1884. Hän tuli ensi kerran työhön Inkeroisten tehtaille silloiselle kuorimolle jo v. 1910. Työskenneltyään tehtaalla 8 vuotta hän siirtyi maatyömieheksi Anjalan kartanoon. Vuonna 1923 hän tuli takaisin Tampellan palvelukseen jossa jatkoi työtään Kuorimolla. Raskaassa työssä hiomapuiden lastaajana hän suoritti pitkän päivätyön jääden eläkkeelle 15. 1. 1954 ehdittyään sitä ennen olla vartijanakin lyhyen ajan.

Herman Hohti sai pitkästä palveluksestaan Tampella mitalin jo kartonkitehtaan 75-vuotisjuhlan yhteydessä v. 1947. Vanha työn veteraani Herman Hohti on tavallaan yksi Tampellan väen kantaisiä, sillä hänen neljä poikaansa on edelleen Tampellan palveluksessa.

Parhaat onnittelut työn veteraanille hänen merkkipäivänsä johdosta.

EMIL SIROLA 80 VUOTTA

Eläkeläinen Emil Sirola on syntynyt Elimäellä 19. 9. 1884. Jo toisen kerran hän tuli Tampellaan työhön Pasilan maatilalle 2. 5. 1946 palveltuaan sitä ennen Tampellaa nuorena miehenä jo pitemmän ajan. Maatilalta Sirola siirtyi työhön paperitehtaan varastolle ja sieltä polttoaineosastolle polttopuiden jakajaksi, mistä tehtävästä jäi eläkkeelle 15. 2. 1955. Pitkästä uskollisesta palveluksesta Tampellassa on E. Sirola saanut Tampella mitalin.

Pitkän elämänsä varrella on E. Sirola ottanut osaa työväen ammattiyhdistysliikkeeseen. Hän on Inkeroisten työväenyhdistyksen perustajajäsen ja nimitetty yhdistyksen kunniapuheenjohtajaksi. Myös kunnalliseen elämään ja työväen osuustoimintaan on Sirola miehuusvuosinaan ottanut huomattavalla tavalla osaa. Entisenä aktiiviurheilijana on Sirola vielä vanhoilla päivilläänkin uskollisesti ollut mukana kilpailujen toimitsijatehtävissä ja nuorempien innoittajana. Lehtemme yhtyy onnittelemaan vanhaa työn veteraania hänen merkkipäivänään.

VIHTORI MERIVIRTA 70 VUOTTA

Eläkeläinen Vihtori Merivirta on syntynyt Ruotsinpyhtäällä 6. 7. 1894 kirvesmiehen poikana. Jo nuorena hän jäi orvoksi isästään ja äidistään ja joutui enonsa hoiviin.

Käytyään rippikoulun hän palveli metsätyömiehenä lähiseudulla. Miehuusvuosinaan Merivirta työskenteli rakennustöissä ja Kotkan satamassakin, sekä lyhyemmän ajan myös Tampellan sahalla ensimmäisen mailmansodan aikana.

Vuonna 1938 Merivirta rakensi oman asunnon Anjalan Ruokosuolle ja Tampellan palvelukseen hän tuli höyryvoimalaitoksen hiilikentälle 8. 10. 1940. Palveltuaan paperitehtaan varastolla polttoaineosastolla ja uudelleen höyryvoimalaitoksella hän jäi eläkkeelle 1. 1. 1960.

V. Merivirta on todellinen suurperheen isä, sillä perheessä on yhdeksän lasta, joista viisi on Tampellan palveluksessa. Vanhuuden ansaittuja lepopäiviä Merivirta viettää vaimonsa ja perheensä parissa omassa talossaan Anjalan Ruokosuolla. Parhaat onnittelumme merkkipäivän johdosta.

SELMA UKKOLA 60 VUOTTA

Lajittelija Selma Ukkola on syntynyt Sippolassa 8. 7. 1904. Selma Ukkola kuuluu niiden monien suomalaisten naisten joukkoon, jotka sodan kurimuksessa menettivät aviopuolisonsa. Hänen miehensä kaatui jatkosodan alkuvaiheessa 25. 8. 41. Perheen ainoa lapsi Pirjo tytär syntyi parisen kuukautta isän kaatumisen jälkeen. Urhea äiti jäi yksin pienen lapsensa kanssa. Onneksi heillä oli oma talo Pohjois-Mämmälässä rakennettu v. 1929. Varmaan äidillä oli aluksi voitettavana monia vaikeuksia. Niin ovat vain vuodet vierineet. Tytärkin ryhtyi heti, kun siihen kykeni, ansiotyöhön Tampellassa. Nyt hänkin on jo avioliitossa asuen perheensä kanssa kotinsa yläkerrassa. Tampellan palvelukseen Selma Ukkola tuli 10. 5. 57, koska räätälintyö, jota hän siihen asti oli tehnyt kävi kannattamattomaksi.

Erittäin tunnollisena työntekijänä hän toimii lajittelijana jätepaperin hajoitusosastolla. Päteviä ja tunnollisia työntekijöitä paperin lajittelussa tarvitaankin, sillä jätepaperin oikeasta lajittelusta suurelta osalta riippuu kuinka hyvää kartonkia jätepaperimassasta saadaan syntymään ja saadaanko kartonkikoneet häiriöittä toimimaan. Aina huolellisesta ja tunnollisesta työstään on Selma Ukkola saanut työnjohtonsa jakamattoman tunnustuksen.

Onnittelemme urheaa äitiä ja hyvää työntekijää hänen merkkipäivänään.

HANNES AHO 60 VUOTTA

Kuljetusosaston kirjuri Hannes Aho on syntynyt Kotkassa 2. 8. 1904. Nuoruudessaan hän kävi Otavan Kansanopiston ja opiskeli Kotkan Työväenopistossa. Ennen Tampellaan tuloaan Aho palveli Enso-Gutzeit Oy:ssä, Kyminlaakson Osuusliikkeessä ja Hallmanin tukkuliikkeessä autonkuljettajana. Tampellan palvelukseen hän tuli 17. 3. 1942 polttoaineosastolle josta siirtyi nykyiseen tehtäväänsä 1. 7. 1947.

Talvisodassa H. Aho osallistui Taipaleen ja Vuosalmen taisteluihin ja jatkosodassa hän oli JR 25:n alaisessa krh-komppaniassa. Hannes Ahon omakoti valmistui Inkeroisten Marinkylään v. 1958, missä hän nyt perheensä kanssa asuu.

Perheeseen kuuluu vaimo ja viisi lasta joista neljä työskentelee Tampellassa, nuorimman käydessä oppikoulua. Sairauttakin 60 vuotiaalla on jo ollut. Veritulpan takia hän on menettänyt näkökykynsä oikeasta silmästä. Työ tuntikirjanpitoineen ja polttoaineen jakoineen on vaativaa, mutta Aho pitää työstään ja viihtyy siinä hyvin. Työmatka päivittäin on 12 km. Onnittelemme tunnollista tuntikirjuria hänen merkkipäivänään.

AKSELI HEIKKILÄ 60 VUOTTA

Vuorokorjausmies Akseli Heikkilä on syntynyt Mäntyharjussa 4. 8. 1904. Palveltuaan 13 vuotta hitsaajana Kymi Oy:n Kuusankosken tehtailla hän tuli Tampellan palvelukseen kartonkitehtaan korjauspajalle 15. 6. 42, missä edelleen työskentelee.

Hänellä on viisi lasta, jotka ovat jo aikuisia. Heistä yksi poika palvelee Tampellaa samalla työosastolla isänsä kanssa. Akseli Heikkilä tunnetaan työpaikallaan erittäin uutterana ja työtovereihinsa hyvin sopeutuvana henkilönä. Perhelehtemme yhtyy onnitteluihin merkkipäivän johdosta.

HJALMAR SÖDERHOLM 60 VUOTTA

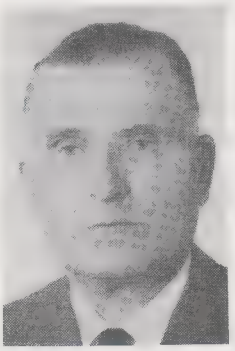

Metsäteknikko metsäosaston reviisori Hjalmar Söderholm on syntynyt Porvoossa 5. 8. 1904. Käytyään Tammisaaren Metsäkoulua hän palveli lyhyempiä aikoja Borenniuksen Metsätoimistossa, Fiskarss Oy:ssä ja n. 4 vuotta Thomén Metsätoimistossa. Kesällä v. 1930 hän tuli Inkeroisiin kartoittamaan Tampellan metsätiloja. Kun tämä työ oli suoritettu hän siirtyi 1. 9. -30 yhtiön palvelukseen metsäosaston hoitopuolen piiri-

esimieheksi. Metsäosaston hankinta- ja hoitopuoli yhdistettiin sotien aikana ja kun samoihin aikoihin v. 1944 alkoi melko laaja asutustoiminta, joka vuosien kuluessa koski melkein kaikkia Tampellan tiloja, sai hän tehtäväksi hoitaa yhtiön edustajana maanhankintalain mukaiset asutusasiat yhdessä varatuomari H. Strömbergin kanssa.

V. 1953 hänet nimitettiin metsäosaston reviisorin virkaan, mitä vastuunalaista tehtävää edelleen hoitaa.

Söderholmin perheeseen kuuluu kaksi poikaa, joista nuorempi on konepiirtäjänä Tampellassa ja vanhempi palvelee pankkialalla Lontoossa.

H. Söderholm osallistui molempiin sotiin. Talvisodassa osasto Berghin konekivääärikomppaniassa mm. Summassa ja jatkosodassa kenttäsairaala 25:n mukana. Sotilasarvoltaan hän on alikersantti.

Yhtiön omakotialueen ensimmäisiin uutisasukkaisiin kuuluvana hän v. 1945 osti yhtiön rakentaman omakotitalon omakotialueelta. Pari vuotta sitten hän myi omakotitalonsa ja siirtyi asumaan omaan osakehuoneistoon Inkeroisten kerrostalossa.

Vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä Söderholm oli aktiivisesti mukana. Pitkästä uskollisesta palveluksesta on Söderholm saanut Tampella mitalin ja toimihenkilöryhmän kultaisen ansiomerkin. Onnittelemme uskollista metsämiestä hänen merkkipäivänään.

VALDEMAR BACKMAN 60 VUOTTA

Metsäteknikko, väyläosaston työnjohtaja Valdemar Backman on syntynyt Pernajassa 11. 8. 1904. Suoritettuaan asevelvollisuutensa ratsuväessä ja käytyään Tammisaaren Metsäkoulun hän palveli konttoristina, metsätyönjohtajana ja lautatarhan hoitajana Loviisan Sahalla. Vuosina 1934—35 hän toimi Viipurin Puukonttori Oy:ssä puutavaran ostajana Itä-Uudellamaalla hoitaen myös laivaustehtäviä. Tampellan Metsäosaston palvelukseen V. Backman tuli 15. 10. -35, missä hän ansiokkaasti toimi työnjohtajana, piirityönjohtajana ja piiriesimiehenä yli 15 vuotta.

Nykyiseen tehtäväänsä Tampellan väyläosaston työnjohtajaksi V. Backman tuli 1. 1. 1950. Lähes 30 vuotta kestäneen Tampellan palveluksen on keskeyttänyt vain sota-ajat sen aikaisine tehtävineen. Talvisodan aikana Backman oli Elimäen nimismiespiirin käytössä ja jatkosodassa hän oli Pion. P 25:n mukana, Koulutuskeskuksessa ja Kev. Ptrsto 18 osallistuen sotatoimiin Viipurin, Äänislinnan, Karhumäen ja Syvärin lohkoilla. Armeijasta Backman vapautui kersantin arvolla. Pitkästä ansiokkaasta työnjohtajapalveluksestaan Tampellassa V. Backman on tunnustuksena saanut yhtiöltä kultakellon v. 1962.

Työpaikallaan työnjohtaja V. Backman tulee erinomaisen hyvin toimeen alaistensa kanssa ja saa vaikeatkin järjestelytyöt hyvin luistamaan. Hänen työmaallaan on aina kaikki paikallaan ja paikka kaikilla mikäli se työnjohtajasta riippuu. V. Backman kuuluukin Tampellan perhepiirin kantavanhempiin, sillä hänen perheensä neljästä lapsesta kolme on nykyään Tampellan palveluksessa. Uutteralle työnjohtajalle ei paljonkaan jää aikaa vapaa-ajan harrastuksille. Kesäisen vapaa-ajan vie kokonaan oma kesähuvila Loviisan kaupungin liepeillä.

Perhelehtemme yhtyy sydämellisiin onnitteluihin merkkipäivän johdosta.

AARNE NYMAN 60 VUOTTA

Varasto- ja korjausmies Aarne Nyman on syntynyt Sippolan Marinkylässä 6. 8. 1904. Aarne Nyman on palvellut Tampellaa oikeastaan koko elämänsä ajan, sillä jo nuorena poikana hän tuli Tampellan palvelukseen 13. 5. 1919. Ensimmäinen työmaa oli sahan höyläämö, missä hän toimi höyläääjän apulaisena. Sittemmin on palvelus jatkunut yhtäjaksoisena sotavuosia lukuunottamatta. Pisimmän palveluksen muodostaa vuorotyö vanhalla tehtaalla ja kirvesmiehen työt rakennusosastolla. Nykyään A. Nyman palvelee varasto- ja korjausmiehenä paperitehtaan rakennuskorjausosastolla.

Uutterana miehenä A. Nyman rakensi itselleen omakotitalon Inkeroisten urheilukentän alueelle jo v. 1937, missä hän edelleen vaimonsa kera asustaa.

Pitkästä uskollisesta palveluksesta A. Nyman on saanut Tampella mitalin v. 1956. 60-vuotiaan harrastuksiin kuuluu ennen kaikkea hyvä kirjallisuus ja kuntourheilu kävelyn merkeissä. Parhaat onnittelumme merkkipäivän johdosta.

ARVI KOIVUNEN 60 VUOTTA

Voitelija Arvi Koivunen on syntynyt Anjalan Muhniemellä 11. 8. 1904 työmiehen poikana. Nuorena poikana hän tuli isänsä kanssa maatöihin Anjalan kartanoon, missä palveli 19 vuotta eli sota-aikaan asti.

Palveltuaan sotien välillä Kymijoen Uittoyhdistyksessä Koivunen tuli Tampellan palvelukseen 10. 3. 1942 kartonkitehtaan varastolle lastaajaksi. Palveltuaan välillä yhden talvikauden rakennusosaston hevosmiehenä hän tuli nykyiseen tehtäväänsä paperitehtaan hiomon voitelijaksi 27. 5. 1946. Jo vuonna 1936 A. Koivunen rakensi itselleen omakotitalon Anjalan kirkolle Mäkelän mäelle missä edelleen perheensä kera asuu. Perheeseen kuuluu kaksi poikaa ja tytär. Vanhempi poika Matti on Tampellan parhaita hiihtäjiä ja on monena vuotena edustanut Tampellaa Kymenlaakson viestissä. Molemmat pojat ovat myös Tampellan palveluksessa. Parhaat onnittelut merkkipäivän johdosta.

HUGO TOIKKA 60 VUOTIAS

Varastomestari Hugo Toikka on syntynyt Inkeroisissa maanviljelijän poikana 23. 9. 1904. Hänen isänsä myi aikoinaan maatalonsa Tampellalle ja Hugo poika veljessarjan nuorimpana jo pikkupoikana tuli Tampellan palvelukseen 10. 5. 1920 aluksi tukkien uittajaksi silloiselle kuorimolle. Päästyään miehen ikään hän siirtyi hiomopuiden lastausryhmään, missä työskenteli talvisotaan asti. Sotien jälkeen hän aluksi toimi puutavaran vastaanottajana ja mittamiehenä, kunnes nimitettiin paperitehtaan varaston apulaismestariksi. Erittäin työteliäänä ja tunnollisena työnjohtajana H. Toikka nimitettiin paperivaraston vastaavaksi mestariksi v. 1949 mitä tehtävää edelleen hoitaa. Teollisuuden Työnjohto-opiston Peruskurssin n:o 4 H. Toikka suoritti v. 1947. Työnjohtajakerhon toimintaan hän vallankin nuorempana miehenä on ottanut innolla osaa. Pitkästä uskollisesta palveluksesta Tampellassa on hänelle myönnetty Tampella mitali Kartonkitehtaan 75-vuotisjuhlan yhteydessä v. 1947.

Pitkästä ja ansiokkaasta palveluksesta työnjohtajana on hän saanut yhtiön tunnustuksena kultakellon v. 1960.

Talvisotaan H. Toikka osallistui rannikkopuolustuksen joukoissa ja jatkosotaan JR 25 alaisessa krh-komppaniassa. Itä-Karjalassa hän sairastui ja joutui sotasairaalaan. Sairaudesta jäi muistoksi 30 %:n invaliditeetti.

Nuorempana H. Toikka oli aktiiviurheilija ja myöhemmin hän on innolla osallistunut urheilun toimitsijatehtäviin. Niinpä hän on toiminut viitisen vuotta urheiluseura Vihurin sihteerinä. Hän on myös Sotainvalidien Veljesliiton Inkeroisten osaston ja Tampellan Lauluveikkojen perustajajäsen, joiden riveissä hän nuorempana oli uskollisesti mukana.

Mestari H. Toikka asuu sukunsa perintötalossa Pohjois-Mämmälässä. Perheeseen kuuluu kaksi tytärtä, joista vanhempi on lukenut opettajaksi ja nuorempi palvelee konttoritehtävissä Tampellassa. Perhelehtemme yhtyy lukuisiin onnitteluihin merkkipäivän johdosta.

JENNY HONKANEN 50 VUOTTA

Siivooja Henny Maria Honkanen on syntynyt Jääskessä 2. 7. 1914 maatalon tyttärenä sisarusparven nuorimpana. Hän on ollut Kanneljärven Kansanopistossa vuosina 1937—38. Sen jälkeen työskennellyt meijeriharjoittelijana Enson- ja Elisenvaaran meijereissä ja käynyt Etelä-Karjalan maitolanhoitajakurssin v. 1939. Ollut Säkkijärvellä maitolanhoitajana talvisotaan saakka, jolloin oli lähdettävä evakkotaipaleelle.

Viimein johti tie Anjalaan ja edelleen Inkeroisiin, johon miehensä kanssa rakensi Urheilutien laitaan omakotitalon, joka valmistui jouluksi 1953. Rouva Honkanen oli ensin kotirouvana, mutta miehen sairastaessa oli hakeuduttava ansiotyöhön. Hän tuli Tampellan palvelukseen 15. 8. 57 Kartonkitehtaalle niputtajaksi, josta siirtyi Hajoitusosastolle lajittelijaksi 19. 2. 58, jossa tehtävässä ollut 12. 3. 62 asti. Sen jälkeen siirtynyt AP- sähköosaston siivoojaksi, jossa toimessa edelleen työskentelee. Miehensä kuoltua tammikuussa 1961 hän jäi yksin huoltamaan perhettä, johon kuuluu 3 lasta. Nyt on jo vanhempi poika Tampellassa työssä ja tytärkin on jo ansiotyössä, vain nuorempi poika on koulussa.

Vapaa-ajaksi riittää perheen äidillä työtä perheen hyväksi ja puutarhan hoitoa aivan tarpeeksi. Onnittelemme reipasta Karjalan äitiä hänen merkkipäivänään.

SALLI MIETTINEN 50 VUOTTA

Lajittelija rouva Salli Miettinen on syntynyt Lahdessa 16. 7. 1914 satamatyömiehen tyttärenä.

Avioiduttuaan jo nuorena syntyi hänelle kolme lasta, joista 25 vuotias poika on enää kotona ja hänkin perustaa oman kodin lähiaikoina. Erottuaan miehestään hän rakensi omakotitalon Keltakankalle.

V. 1958 rva Miettinen meni uudelleen naimisiin, josta avioliitosta hänellä on 6-vuotias poika. E.m. omakotitalo myytiin ja hän asuu nyt miehensä ja poikiensa kanssa toisessa omakotitalossa samalla paikkakunnalla lähellä Keltakankaan uutta ammattikoulurakennusta.

Ennen Tampellaan tuloaan hän oli 5 vuotta Myllykosken Paperitehtaalla paperisäkkientekijänä. Tampellaan hän tuli 8. 5. 1947. Tampellassa olonsa alkuaikoina hänelle sattui tapaturma, jolloin häneltä katkesi käsi.

Yksi päivänsankarin tyttäristä on myös Tampellan palveluksessa. Pitkä työmatka rasittaa hiukan, mutta muuten rva Miettinen on hyvin tyytyväinen elämäänsä. Kodin, kanojen ja puutarhan hoito vie hänen vapaa-aikansa. Onnittelemme merkkipäivän johdosta.

MUISTO VAINONEN 50 VUOTTA

Uittoväylän etumies Muisto Vainonen on syntynyt Inkeroisissa 29. 7. 1914. Vainonen on jo toisen polven Tampellalaisia, sillä hänen isänsä Alfred Vainonen palveli myös pitkään Tampellaa aina eläkeikään asti.

Jo nuorena poikana Muisto-poika tuli Tampellan palvelukseen 13. 7. 1930 aluksi ajopojaksi hevoskiertoiseen tukkien nostolaitteeseen. Tästä tehtävästä hän siirtyi sahalle, sieltä kuorimolle, josta

sitten nykyiseen tehtäväänsä uittoväylälle. Vainosen omakotitalo valmistui v. 1952 Inkeroisten Metsäkulmalle, missä hän perheensä kanssa asustaa. Perheeseen kuuluu vaimo ja kaksi lasta.

Muisto Vainonen kuuluu siihen ikäluokkaan, jonka osana oli osallistua molempiin käytyihin sotiin. Talvisodassa hän taisteli JR 4:n riveissä ja jatkosodassa JR 25:n alaisessa krh-komppaniassa.

Pitkästä uskollisesta Tampellan palveluksesta on Vainoselle myönnetty Tampella mitali 6. 12. 1955. Onnittelemme 50-vuotiasta.

ANNA VAKKARI 50 VUOTTA

Tikkusihdin hoitaja rouva Anna Vakkari on syntynyt Nilsiässä 3. 8. 1914. Avioliiton kautta hän tuli Inkeroisiin ja hänen miehensä kuoltua v. 1956 kolmelapsinen perhe jäi leskiäidin hoiviin. Rouva Vakkari pääsi Tampellan palvelukseen aluksi puutarhaosastolle 19. 5. 56 ja sieltä paperitehtaan konesalin siivoojaksi. Nykyiseen tehtäväänsä tikkusihdin hoitajaksi paperitehtaan hiomolle hän tuli 24. 9. 56.

Miehensä kanssa yhdessä he kunnostivat miehen kotitalosta oman kodin Inkeroisten Metsäkulmalle v. 1938, missä perhe nyt, äidin solmittua uuden avioliiton asustaa. Perheen vanhin tytär koulutettiin sairaanhoitajattareksi ja hän on jo muodostanut oman perheen. Nuorinta tytärtä koulutetaan edelleen oppikoulussa ja poika, käytyään ammattikoulun, on jo myös päässyt Tampellan palvelukseen.

Rasittavassa vuorotyössä leipänsä ansaiten on äiti vienyt perhettään eteenpäin, joten meillä on täysi syy esittää mitä parhaat onnittelut merkkipäivän johdosta.

ELVI ESTER STENROOS 50 VUOTA

Sihdinhoitaja leskirouva Elvi Ester Stenroos on syntynyt Lavialla 9. 8. 1914. Pian avioliiton solmiamisen jälkeen hänen miehensä sairastui vakavasti ja perheen äidin oli ryhdyttävä ansiotyöhön. Tampellan palvelukseen rouva Stenroos tuli aluksi Kartonkitehtaalle 18. 6. 1947 josta siirtyi rakennusosastolle. Palveltuaan jälleen kartonkitehtaalla ja paperitehtaan konesalin siivoojana hän tuli paperitehtaan hiomolle sihdinhoitajaksi 16. 4. 1955 missä tehtävässä edelleen työskentelee. Tarmokkaasti miehensä sairaudesta huolimatta rouva Stenroos ryhtyi puuhaamaan omakotitaloa Inkeroisten urheilukentän alueelle mihin talo valmistui v. 1946 Perheeseen kuuluu neljä lasta joista yksi on Tampellan palveluksessa. Perheen vanhinta ja nuorinta on leskiäiti sisukkaasti kouluttanut. Vanhin poika valmistuu piakkoin insinööriksi ja nuorin tytär on suorittanut keskikoulun. Onpa siinä äidin tarvinnut ahertaa raskaassa vuorotyössä aamusta iltaan ja illasta aamuun, että suuri perhe äidin ansiolla on niinkin hyvin päässyt eteenpäin.

Vapaa-ajan vietto on perheen äidiltä varmaan kulunut ruuan laittoon ja pyykin pesuun.

Onnittelumme merkkipäivän johdosta.

EINI KUJALA 50 VUOTTA

Laatikkotyöntekijä Eini Kujala on syntynyt 15. 8. 1914 Vehkalahdella.

Hän solmi avioliiton v. 1936 merkonomi Selim Kujalan kanssa ja nuoripari asettui aluksi asumaan Myllykoskelle. Selim Kujala tuli Tampellan palvelukseen jo v. 1938. Perhe rakensi omakotitalon Inkeroisiin, johon muuttivat asumaan v. 1954. Ehdittyään asua puolisen vuotta uudessa omassa talossaan kävi niin onnettomasti, että perheen isää kohtasi äkillinen kuolema v. 1955 ja perhe sekä talo jäi äidin huoltoon. Perheeseen kuului kolme lasta, joista tytär aikoinaan palveli myös Tampellaa, mutta on nyt avioliiton kautta muuttanut pois Inkeroisista. Eini Kujalan kaksi poikaa on nykyään myös Tampellan palveluksessa. Jäätyään leskeksi rouva Kujala tuli myös Tampellan palvelukseen jalostusosastolle 30. 1. 1956, missä edelleen työskentelee tunnollisena ja uutterana työntekijänä.

Vapaa-ajan harrastuksena 50-vuotiaalla sikäli kun vapaa-aikaa työn ja kodinhoidon välillä jää on hyvä kirjallisuus, jonka parissa voi rentoutua ja unohtaa koko kiireinen elämäntahti. Parhaat onnittelumme merkkipäivän johdosta.

HENRY VALJAKKA 50 VUOTTA

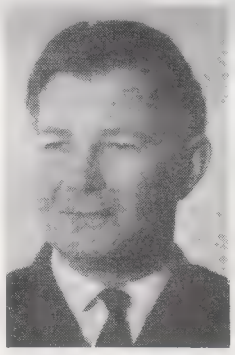

Nosturinkuljettaja Henry Jalmari Valjakka on syntynyt Pyhtäällä 18. 8. 1914. Tampellan palvelukseen hän tuli jo rippikouluiässä v. 1920 aluksi Sahalle kimpipojaksi. Sahalta hän siirtyi rakennusosastolle korjausmieheksi ja samaan tehtävään Kuorimolle josta syksyllä 1939 siirtyi paperitehtaan varastolle nosturinkuljettajaksi mitä tehtävää edelleen hoitaa. Pitkästä uskollisesta palveluksesta on H. Valjakka saanut Tampella mitalin v. 1947. Tampellan työntekijänä on hän hoitanut monia vaativia luottamustehtäviä. Hän kuuluu Tampellan avustuskassan hallitukseen, työturvallisuustoimikuntaan ja on työntekijöiden edustajana Tampellan tuotantokomiteassa. Tampellan tehtailla harjoitettuun aloitetoimintaan on Valjakka aktiivisesti ottanut osaa ja on hänen nimissään viisi palkittua aloitetta Ammattiyhdistystoiminnassa on hän myös ollut mukana toimien useita vuosia osaston puheenjoh-

tajana, sekä luottamusmiehenä. Työlainsäädännän edellyttämänä sosiaalisena luottamusmiehenä on hän menestyksellisesti toiminut kahdeksan vuoden ajan. Tarmokkaana toiminnan miehenä on H. Valjakka joutunut hoitamaan monia kunnallisia luottamustehtäviä. Hän on toiminut kunnan vuositilintarkastajana. Nykyisin hän kuuluu Anjalan kunnan sosiaalilautakuntaan työvoimatoimikuntaan, terveydenhoitolautakuntaan, eläketoimikuntaan ja sairausvakuutustoimikuntaan. Lisäksi hän on kunnallinen ammattientarkastaja. H. Valjakka on rakentanut perheelleen kauniin omakotitalon Kymijoen koskenalusjärven Anjalan puoleiselle rannalle. Tunnustuksena kotipuutarhan hoidosta hän on saanut puutarhayhdistyksen kuntoisuusmestaruuslaatan. Perheeseen kuuluu vaimo ja kolme lasta joista kaksi käy oppikoulua ja kolmas on pyrkimässä ammattikouluun. Toimeliaan miehen harrastukset ulottuvat myös musiikin pariin. Nuoruudessaan hän oli mukana Inkeroisten Työväenyhdistyksen soittokunnassa ja tanssiorkestereissa. Nykyään Valjakka kuuluu Inkeroisten musiikkiyhdistyksen orkesteriin. Parhaat onnittelut työn ja toimen miehelle hänen merkkipäivänään.

VEIKKO PEKKARINEN 50 VUOTTA

Kuormaaja Veikko Pekkarinen on syntynyt Ruokolahdella 19. 9. 1914. Ennen Tampellaan tuloaan hän palveli Enso-Gutzeit Oy:n Harakan sahalla. Hän osallistui molempiin käytyihin sotiin, talvisodassa JR 4:ssä ja jatkosodassa JR 6:n tykkikomppaniassa. Tampellan palvelukseen V. Pekkarinen tuli 4. 5. 1948 sahalle taaplaajaksi. Palveltuaan välillä pienemmän ajan Kuorimolla hän tuli uudelleen sahalle 2. 11. 53 kuormaajan tehtävään missä edelleen työskentelee. Pekkarinen on edelleen innokas urheilumies sillä hän nuoruudessaan harrasti painia 20 vuoden ajan. V. Pekkarinen on rakentanut itselleen ja perheelleen omakotitalon Anjalan kirkolle v. 1949. Perheeseen kuuluu vaimo ja neljä lasta. Onnittelumme merkkipäivän johdosta.

VIHTORI SIEVERS 50 VUOTTA

Autonkuljettaja Vihtori Sievers on syntynyt Sippolassa Inkeroisten tehtailla 12. 9. 1914 työmiehen poikana. Jo nuorena poikana V. Sievers tuli Tampellan palvelukseen hevospoikana huoltoajoja suorittamaan 26. 4. 1928. Tästä alkaen onkin Tampellan palvelus jatkunut yhtäjaksoisena asevelvollisuus- ja sotaaikaa lukuunottamtta. Vieläpä työkin on samoja huoltoajoja. Hevosen tilalle on vain muuttunut auto. Työnsä puolesta V. Sievers onkin Tampellan virkailijakunnan kaikkien rouvien hyvä tuttu. V. Sievers kuuluu siihen ikäluokkaan jonka osana oli osallistua molempiin viimeksi käytyihin sotiin. Talvisodassa hän oli JR 5:n mukana ja jatkosodassa JR 25:n alaisessa kranaatinheitinkomppaniassa. Talvisodassa ollessaan pikakiväärimampujana hän haavottui lievästi. V. Sievers on innolla ottanut osaa paikkakunnalla urheilurientoihin ja oli nuorempana myös itse aktiiviurheilija, Tampellan omissa urheilutilaisuuksissa on päivän sankari aina mukana toimitsijatehtävissä.

Työväen osuustoimintaliikkeessä on V. Sievers aina ollut aktiivisesti mukana. Hän kuului aikanaan osuusliike Keski-Kymen johtokuntaan ja nykyään vastaavaan luottamustehtävään Osuusliike Kymenmaassa. V. Sieversin kaunis omakotitalo valmistui Karjalaisten kylään v. 1961 missä hän nyt perheensä kanssa asuu. Yksi hänen pojistaan on jo myös Tampellan palveluksessa. Pitkästä uskollisesta palveluksestaan on hänelle myönnetty Tampella mitali jo v. 1954. Parhaat onnittelumme merkkipäivän johdosta.

REINO SALMI 50 VUOTTA

Työnjohtaja Reino Salmi on syntynyt Luumäellä 20. 9. 1914. Ennen Tampellaan tuloaan hän palveli Oy Kaukas Ab:n Selluloosatehtaalla keittäjän apulaisena. Tampellan palvelukseen hän tuli 1. 5. 1939 aluksi sahalle. Välillä olivat sotavuodet ja 28. 11. 1944 Salmi tuli Kartonkitehtaalle aluksi hiojaksi, josta edelleen eri tehtävien kautta joulukuulla 1946 vuoromestarien vapaapäivien tekijäksi ja hiomon etumieheksi. Hiomon lakattua toimintansa tulivat etumiespäivien tilalle työntutkimustehtävät. Vuonna 1957 hänestä tuli vuoromestari, jota tehtävää edelleen hoitaa. Tarmokkaana, työteliäänä miehenä on Reino Salmi uutteralla itseopiskelulla kehittänyt tietojaan ja taitojaan sekä suorittanut Teollisuuden Työnjohto-opiston Peruskurssin jo v. 1946. R. Salmi on rakentanut itselleen kauniin omakotitalon, joka valmistui Inkeroisten Hallasenlammille v. 1949. Perheeseen kuuluu kolme lasta, joista yksi on Tampellan palveluksessa, toiset opin tiellä.

Salmi osallistui molempiin sotiin. Talvisodassa hän oli JR 65:n mukana Suomussalmen suunnalla ja jatkosodassa JR 25:n riveissä Karjalan kannaksella ja Itä-Karjalassa. Talvisodassa hän sai vaikeita paleltumisvammoja, joiden parantuminen vei pitkän ajan. Sotilastehtävissään hän kunnostautui hyvin ja palasi sodasta ylennettynä luutnantiksi.

Työteliään työnjohtajan vapaa-ajan harrastuksiin kuuluu puutarhanhoito, kuorolaulu, itseopiskelu ja kalastus.

R. Salmi tulee tänä vuonna palvelleeksi Tampellaa 25 vuotta, joten hän ensi itsenäisyyspäivänä liittyy Tampellan mitalimiesten kunniakkaaseen joukkoon. Parhaat onnittelumme merkkipäivän johdosta.

HEINOLA

JUHO PAASONEN 60 VUOTTA

Rakennustyömies Juho Paasonen täyttää Heinolan maalaiskunnan Myllyojalla 60 vuotta 18. 6. Hän on syntynyt Heinolan maalaiskunnan Paistjärvellä. Mieheksi vartuttuaan hankki hän naapurikylästä Imjärveltä pienen 5.5 ha:n tilan, jossa peltoa oli 2 ha. Tila antoi osan perheen toimeentulosta. perheenpään hankkiessa rahatuloja metsätöillä ja erilaisilla muilla töillä vieraissa.

Paasonen myi tämän tilan v. 1951 ja hankki Pertunmaalta toisen maatilan, jota hoiteli kolmisen vuotta. Tampellan palvelukseen hän tuli 2. 11. 1959.

Teollisuuden palveluksessa työskennellessään on Paasosella ollut helpompi huolehtia 7-lapsisen perheen toimeentulosta kuin aikaisemmin turpeesta leivän ottaessaan. Jatkosodassa Paasonen taisteli kiväärimiehen vakanssilla kuuluissa Laguksen joukoissa ja JR 1:ssä. Hän osallistui myös sotatoimiin saksalaisia vastaan Lapissa. Tampella Tänään lehti onnittelee uhrautuvaa perheenisää ja uutteraa rakennusmiestä.

EEVA VAHLROOS 50 VUOTTA

Voimalaitoksella siivoojana työskentelevä Eeva Vahlroos täyttää 50 vuotta 15. 7. Hän on syntynyt pienviljelijän tyttärenä Kuhmoisissa. Pieni tila ei voinut antaa riittävää toimeentuloa perheen seitsemälle lapselle, vaan oli heidän aikuiseksi vartuttuaan lähdettävä työpaikan hakuun asutuskeskuksiin.

Eeva Vahlroosin tie johti Heinolaan, josta työpaikka löytyi. Täällä hän solmi avioliiton myös Kuhmoisista kotoisin olevan miehen kanssa. Hän on työskennellyt Heinolan Faneritehtaalla ja Itä-Hämeen Lihassa, viimeksimainitussa työpaikassa 5 vuotta.

Tampellan Heinolan tehtaitten palvelukseen rva Vahlroos tuli rakennusvaiheen aikana 28. 9. 1960.

Hänen harrastuksistaan kodinhoidon ohella voidaan ensisijassa mainita musiikki. Tampella Tänään lehti esittää parhaat onnittelut.

LEHTEMME SEURAAVA NUMERO

ilmestyy syyskuun loppupuolella ja siihen tarkoitetut kirjoitukset ja kuvat pyydämme jättämään toimitukselle **15. 8. -64** mennessä.

METSÄOSASTO

METSÄTYÖNJOHTAJA OTTO NIKULAINEN 60 VUOTTA

Heinäkuun 13 p:nä täyttää metsätyönjohtaja Otto Nikulainen 60 vuotta Hankasalmella. Työnjohtaja Nikulainen on syntynyt maanviljelijän poikana Haukivuorella. Suoritettuaan Tuomarniemen metsäkurssin hän siirtyi metsäalalle ja toimi eri yhtiöiden palveluksessa useita vuosia, kunnes tuli vuonna 1938 Oy Tampella Ab:n metsäosaston palvelukseen. Hänen nykyinen asuinpaikkansa on Hankasalmi ja työalueensa Hankasalmen pitäjä.

Metsätyönjohtaja Nikulainen on osallistunut molempiin sotiin ja haavoittui elokuussa 1941. Hän on toiminut Metsä- ja Uittotyönjohtajat järjestössä sen perustamisesta alkaen ja on nykyään Hankasalmen Metsätyönjohtajat ry:n puheenjohtaja.

Pitkästä uskollisesta palveluksesta on Nikulaiselle myönnetty Tampella-mitali 6. 12. 1963. Hänen harrastuksistaan mainittakoon metsästys ja kalastus.

Työtovereiden lämpimät onnentoivotukset merkkipäivän johdosta.

Tampellan maastojuoksukilpailut

pidettiin Kaupin maastossa perjantania 29. 5. 64 aurinkoisen sään vallitessa. Miesten yleinen ja yli 35 v. sarjat juoksivat 2.6 km ja muut sarjat 1.3 km:n matkat. Osanottajia oli yhteensä 25. Tulokset:

Miesten yleinen sarja: 1) Aarno Tissari 8.13, 2) Aarne Mörsky 8.25, 3) Pertti Lahtinen 8.25, 4) Osmo Englund 9.00, 5) Veikko Vartinen 9.26.

Ikämiehet yli 35 v.: 1) Onni Hämäläinen 9.31, 2) Tyko Salonen 9.43, 3) Ossi Tolppanen 10.03, 4) Erkki Nieminen 10.11, 5) Torleif Diehl 11.23.

Yli-ikämiehet yli 45 v.: 1) Paavo Savijoki 4.52.

Veteraanit yli 50 v.: 1) Manne Salminen 5.32, 2) Eino Seppälä 6.07, 3) Väinö Peltomkäi 6.12.

Pojat alle 17 v.: 1) Markku Järvinen 4.47, 2) Timo Peltonen 5.01, 3) Pertti Helin 5.11.

Pojat alle 19 v.: 1) Raimo Riekkola 4.43, 2) Seppo Lifländer 5.08.

Naisten sarja: 1) Aune Mäkinen 5.13, 2) Tuula Launama 5.47.

Tytöt alle 17 v.: 1) Ritva Kievari 5.49, 2) Kirsti Havulinna 5.57.

Tytöt alle 19 v.: 1) Ritva Lehtonen 5.53, 2) Maija-Liisa Pyrrö 5.57.

Kesäkoti kuntoon koko perheen voimalla

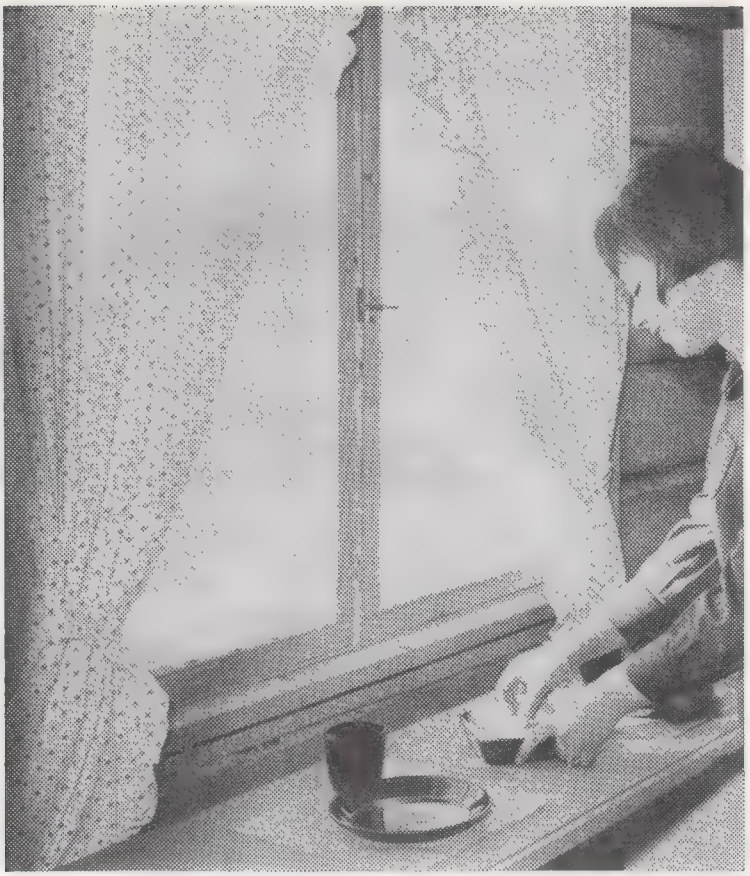

Puuvilla on suhteellisen huokea materiaali, joten sitä voi käyttää runsaasti kesäkodin viihtyisyyden lisäämiseksi. Tässä suomalaisesta ilmavankeveästä puuvillakankaasta valmistetut kesämökin verhot.

Alkaa olla korkea aika suunnitella kesäkotia olkoon se sitten kaupungin talviasunto tai ikioma kesämökki.

Tietenkään emme voi ostaa kaupunkiasuntoon keveitä kesäkalusteita mutta voimme kuitenkin antaa kodille aivan uuden, keveämmän ja valoisamman luonteen kesäajaksi. Käärimme talvimatot kesäsäilöön ja ripustamme ikkunoihin ilmavat keveät puuvillaverhot. Jo näinkin pienellä vaivalla saamme kotiin uuden ilmeen. Jos olemme edes hiemankin käteviä käsistämme voimme valmistaa myös tuoleihin irtopäälliset iloisista puuvillakankaista, jotka suojaavat arvokkaita talvipäällisiä tomulta ja auringolta. Päälliskankaiksi kannattaa valita helppohoitoista puuvillaa ja sellaista laatua, jota on helppo käsitellä. Melkein kaikki suomalaiset korkealaatuiset puuvillakankaat on viimeistelty kutistumattomiksi ja siliäviksi. Tarkastakaa pakkalapusta että näin on asianlaita. Jos kangas ei ole kutistettu tehtaalla on se kutistettava kotona ennen päällisten ompelua. Tietenkin irtopäällisten kankaiden värien ja kuosien valinta riippuu suurelta osalta kodin muusta sisustuksesta, mutta kesällä voi aina käyttää rohkeasti värejä.

Kesämökin sisustuksessa olkoon ensimmäisenä sääntönä, että sinne ei viedä missään tapauksessa kaupunkiasunnon kuluneita pehmustettuja nojatuoleja tai mattoja. Kesämökin olisi saatava oma kalustuksensa, jotta kesästä tulisi viihtyisä ja mukava koko perheelle. Mieluummin liian vähän kuin liian paljon huonekaluja olkoon toisena sääntönä ja se mikä hankitaan hankitaan harkiten. Paljon voi tehdä perheen voimalla kotonakin, jyhkeitä lavereita istuma- ja nukkumatiloiksi, yksinkertaisia pöytiä ja jakkaroita. Kun aikaansaannokset viimeistellään iloisilla irtotyynyillä ja patjoilla ja pöydälle levitetään värikäs pöytäliina sekä ikkunaan raikkaat uudet verhot on mökki kuin mökki mitä kodikkain lomanviettopaikka.

Nimenomaan kesäloman ja kesäisen vapaa-ajan tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen viettoon kuuluvat nykyaikaiset puuvillatekstiilit eri muodoissaan erottamattomana osana.

Puuvilla on monipuolinen ja kaiken lisäksi suhteellisen huokea materiaali, jolle on lukemattomia käyttötarkoituksia kesäisen vapaa-aikamme miljöössä. Puuvillan modernit, iloiset värit piristävät ja luovat oikeata rentouttavaa vapaa-ajan tunnelmaa.

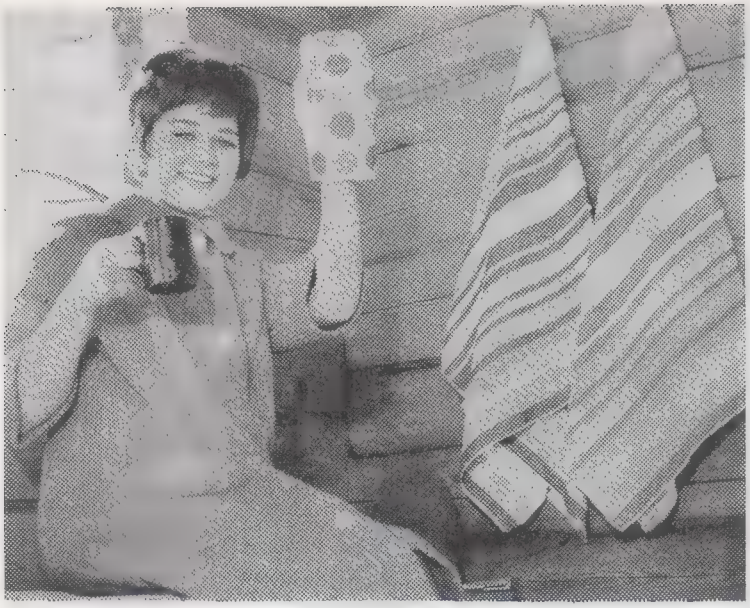

Kesämökistä ja saunasta puheenollen

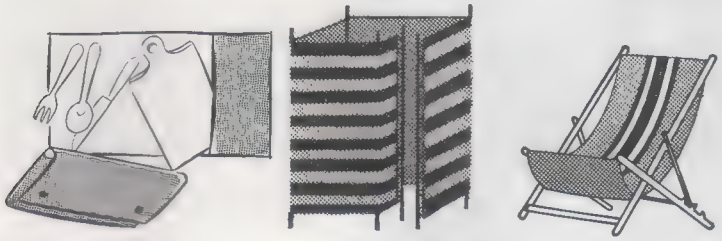

Kesäsaunaan kuuluvat väreiltään raikkaat froteepyyhkeet ja kylpykaavut. Tyttö on pukeutunut oranssinväriseen chenille-takkiin. Alhaalla piknik-tasku ruokailuvälineitä varten. Kangas kestävää ja helppohoitoista puuvillaa. Keskellä pukeutumiskoppi, "yksiö", joka syntyy markiisikankaasta ja puu- tai metallitangoista, jotka työnnetään maahan pystyyn. Ehkäpä rantatuolitkin kaipaavat uudistumista.

Oletteko tulleet ajatelleeksi että:

Puuvillafrotee ja vohvelikangas ovat mainioita materiaaleja kesäkodin tyynyjen ja patjojen päälliskankaina. Ne ovat miellyttävän tuntuisia ihoa vasten, eivät rypisty ja pesu on kotioloissakin yksinkertaista, silitystäkään ei tarvita. Loppujen lopuksi voi päällisestä tehdä vielä pyyhkeitäkin kun ne ovat aikansa palvelleet.

— — —

Keveät ja huokeat uudinkankaat ovat mitä parhaita kesämökin ikkunaverhoiksi. Ne ovat ilmavan keveitä ja tuovat valoisan tunnun huoneeseen. On myös kangasta, jonka toiseen reunaan on jo tehtaalla ommeltu ilmava röyhelöreunus. Kesäkodin verhoasetelmassa on myös hauska yhdistellä kahta kangasta, varsinkin kun suomalaisissa puuvillakankaissa on nyt paljon sellaisia yksivärisiä kankaita, joita voi väriensä puolesta hyvin yhdistellä kuviollisten kanssa. Esimerkiksi reippaanruudullinen kappa ja yksiväriset sivuverhot, jotka voi vetää sivuille kapan kankaasta valmistetuilla nauhoilla. Romanttisen kukalliset sivuverhot ja yksivärinen kappa voivat myös olla hauska ratkaisu.

— — —

Ainakin alkukesästä on kesämökeissä usein kosteaa ja kylmää, joten on viisasta varata perheelle mukaan kunnon flanellista valmistetut yöasut, jotka pitävät nukkujan läpimänä.

— — —

Kapea rantatuolikangas on mainio myös saunamattona. Rantatuolikankaasta voi tehdä myös tyynyjä, kaitaliinoja tai käyttää sitä kesämökin koristetekstiiliksi, sillä se on väreiltään erittäin raikas ja aurinkoinen.

— — —

Mökkimme väritykseen sopivasta markiisikankaasta valmistamme tarpeelliset aurinkosuojat ja rantatuolit. Sillä voimme rakentaa useinkin hyvin tarpeellisen näkösuojan pihamme aitaan. Markiisikankaasta voimme laittaa myös viihtyisän ruokailuparvekkeen aurinkokatoksen.

Näkymä Tampellan teatterikerhon kerhoillasta. Edessä vas.:lla illan esiintyjä ohjaaja-näyttelijä Lauri Leino keskustelemassa kerhon puheenjohtajan ins. Eino Koskisen ja sihteerin Vappu Hulmin kanssa.

Teatterikerhon kevätjuhla 25. 5. 1964

Juhlassa oli keväinen tunnelma. Sen loihtivat iloiset kukkalaitteet pöydillä, naisten värikkäät kesäiset puvut ja pihanpuolen ikkunoista saliin sattuva iltaaurinko.

Ohjelmassa kuultiin kerhon puheenjohtajan ins. Eino Koskisen oiva esitys, Laurin saarna, Seitsemästä veljeksestä, mitä hauskasti tehosti esittäjän ulkoinen asukin; hän oli näet pukeutunut entisaikaisiin pellavaisiin vaatteisiin, ja oli todella miltei uskottava Aleksis Kiven Lauri.

Musiikkipuolesta vastasivat Jokelan sisarukset Pirjo ja Leena, jotka kansallispuvuissaan olivat soma nähdä, mutta ennenkaikkea kuulla, sillä heidän laulunsa helisi salissa raikkaana ja nautittavana. Heitä säesti musiikinopettaja Jenny Mustonen ja laulut olivat suomalaisia kansanlauluja.

Illan varsinainen tarkoitus oli kuitenkin saada kuulla ohjaaja-näyttelijä Lauri Leinon mielipiteitä ja kokemuksia teatterin maailmasta, ja tästä muodostuikin mielenkiintoinen keskustelutuokio.

Yleisö teki näyttelijä Leinolle kysymyksiä ja hän vastaili koruttomaan vaatimattomaan tapaansa. Vastaukset olivat asiallisia ja tyhjentäviä ja monia mielenkiintoisia asioita siinä selvisi, joita ei näin rampin toisella puolen osaa arvatakaan. Lauri Leinolla on pitkä taival jo takanaan näyttämön palkeilla ja niinpä hän saattoi kertoa havaintojaan ja kokemuksiaan aina vuodelta 1929 lähtien, jolloin hän oli Kosti Elon aikana iltanäyttelijänä Tampereen Työväen Teatterissa.

Hänellä on rakkautta työhönsä ja sitä tarvitaan myös aina kulloinkin esitettävään osaankin, jotta siitä tulee todellinen, hän sanoi. Suuri oli illan yleisön ilo, kun Leino lopuksi pyynnöstä esitti katkelman "Havukka-ahon ajattelijasta". Se oli jälleen sitä Leinon korutonta, mukaansa tempaavaa kertoilemista, joka meille jo teatterista on niin tuttua, mutta joka viehättää yhä uudelleen ja uudelleen.

Lopuksi sekä Leino että yleisö toivoivat, että saataisiin jälleen kesän mentyä viettää tällainen kodikas yhdessäolotuokio.

H. A.

Tampellan moottorikerhon vuosikokous

Kenttäpäällikkö Pajunen selostaa mm. rautat.aseman edustan liikennettä moottorikerhon vuosikokouksessa.

Vuosikokouksessaan 23. 3. 64 valitsi Tampellan moottorikerho yksimielisesti puheenjohtajakseen uudelleen fil.maist. Artturi Tienarin, ja muiksi johtokunnan jäseniksi: konepajalta tekn. Urho Jokisen ja työnjoht. Vilho Rajaaillan, Lapinniemeltä ns. O. Holmström'in ja M. Reinolan sekä Pellavatehtaalta liik.pääll. Vilho Järvisen ja sos.virk. Niilo Eerolan.

Alkaneen vuoden toimintasuunnitelmassa on mm. kaksi st-autokilpailua ja kaksi esitelmätilaisuutta, joista ensimmäinen pidettiin heti vuosikokouksen päätyttyä, jolloin saimme kuulla hov.ausk. Veikko P a j u s e n mielenkiintoisia ajatuksia ajankohtaisista liikennekysymyksistämme. Toinen esitelmätilaisuus on syyspuolella ja st-kilpailuista ilmoitetaan kiertokirjeillä.

Näkymä Tampellan moottorikerhon vuosikokouksesta.

MIETTEITÄ

Ei minulla ole aihetta tuhlata rahojani Las Vegasissa tai kilpa-ajoradoilla. Minun on pidettävä yllä valtiota.

(Bob Hope)

Kun kuulen jonkun huokaavan, että "elämä on kovaa", mieleni tekisi aina kysyä: "Verrattuna mihin?"

(Sydney Harris)

Merkillinen juttu, ettei aikaa milloinkaan näytä olevan tarpeeksi jonkin työn tekemiseen kunnolla, mutta aina on riittävästi aikaa tehdä se uudelleen.

(English Digest)

Ellet koskaan tee enemmän kuin mistä sinulle maksetaan, et voi odottaa saavasi enemmän maksua siitä mitä teet.

(Farmand)

Tampellan Erästäjät riistanhoitotyötä suorittamassa

Viime kevään aikana Tampellan Erästäjät viettivät monia tunteja riistanhoitotyön parissa, talven aikana pesäpönttöjä rakennellen ja keväällä niitä paikalleen asetellen. Lumen sulamisen jälkeen suoritettiin mm. riistapellon muokkausta ja -kylvöä Oy Enqvistiltä vuokratulla alueella. Kuvat kertovat eri toimenpiteistä.

Heikki Lahtinen (puussa) ja Viljo Mansikkamäki pesäpönttöä asettamassa telkälle.

Tampellan Erästäjiä lähdössä riistapellon tekoon.

Riistapellon kylvö käynnissä.

Vas. Viljo Mansikkamäki, Jorma Koistinen, Reino Mattila ja Ilmari Kolehmainen riistapeltoa kylvämässä.

RETKEILYHIIHTO

Olkinuoraan, Lielahteen, Kuuselaan ja Sulervoon suoritettiin ajalla 2. 2.—28. 3. 64, joten suoritusaikaa oli 8 viikkoa ja enimmäissuoritukseksi laskettiin keskimäärin neljä käyntiä viikossa, näin ollen täydeksi käyntimääräksi muodostui 32 käyntiä, minkä tuloksen saavutti kaikkiaan 42 henkilöä. Eri kohteisiin hiihdettiin seuraavasti: Olkinuoraan 1867 kertaa, Lielahteen 513, Kuuselaan 201 ja Sulervoon 163 kertaa. Lisäksi laskettiin loppuun suoritetusta Tampellan hiihdosta yksi piste, joten hiihtosuoritusten yhteismääräksi muodostui 2.808.

Tulokset: Tampellan palveluksessa olevien sarja: seuraavilla 38:lla oli täydet 32 käyntiä: Alpo Haikonen, Pertti Helin, Pertti Häyrinen, Viljo Jäppinen, Johannes Koho, Pentti Kokki, Niilo Koskinen, Mikko Kotoharju, Vilho Kulmala, Pentti Laakso, Rauno Laakso, Leo Lahtinen, Maila Laine, Antti Laurila, Kalle Lindell, Jorma Louhivuori, Erkki Mali, Erkki Montonen, Jalmari Niemi, Hilja Nieminen, Lauri Niinimäki, Eero Ollila, Erkki Ollila, Väinö Peltomäki, Timo Peltonen, Arvi Pystynen, Elo Riekkola, Matti Riitijoki, Voitto Ristonen, Oskari Saarinen, Paavo Savijoki, Eino Seppälä, Saara Sorvari, Ossi Tolppanen, Erkki Vartinen, Kalle Virtanen, Veikko Vartinen ja Tarmo Visti, 39) Kaino Koskinen 26 käyntiä, 40) Reijo Lappalainen 26, 41) Raimo Lappalainen 22, 42) Seppo Rajanen 21, 43) Matti Kukkasniemi 21, 44) Kaarlo af Hällström 20, 45) Tyko Salonen 19, 46) Matti Peltomäki 18, 47) Johan Mäki 17, 48) Väinö Valkiala 16, 49) Tauno Valkiala 16, 50) Into Järvinen 16, 51) Erkki Nieminen 15, 52) Seppo Alanen 15, 53) Heikki Kaipola 14, 54) Reijo Jokinen 14, 55) Thorvald Eriksson 14, 56) Riitta Seppälä 13, 57) Veikko Peltonen 13, 58) Erkko Lahtinen 13, 59) Erkki Vesa 13, 60) Eero Mälkönen 12, 61) Voitto Lindeqvist 12, 62) Esko Uusitalo 11, 63) Lauri Syrjänen 11, 64) Karl Stén 11, 65) Keijo Lindfors 11, 66) Matti Järvinen 11, 67) Onni Hämäläinen 11, 68) Niilo Asikainen 11, 69) Väinö Vapaavuori 10, 70) Armas Pellinen 10, 71) Aarne Näveri 10, 72) Eero Kajander 10, 73) Osmo Englund 10.

Tampellalaisten perheenjäsenten sarja: Täydet 32 käyntiä seuraavilla: Jorma Koskinen, Jukka Kulmala, Aili Mali ja Martta Ollila, 5) Tapio Mälkönen 31 käyntiä, 6) Juhani Vartinen 28, 7) Mirja Riekkola 28, 8) Irja Määttänen 26, 9) Erkki-Pekka Mali 26, 10) Taimi Vesa 16, 11) Ensi Pellinen 16, 12) Liisa Ollila 14, 13) Kari Savijoki 13, 14) Seppo Mälkönen 13, 15) Tuomo Pitkänen 12, 16) Irma Mälkönen 12, 17) Pasi Eriksson 12, 18) Ritva Ollila 11, 19) Antti Lahtinen 11, 20) Päivi Eriksson 11, 21) Pirkko Vesa 10, 22) Pertti Stén 10, 23) Anneli Jokinen 10, 24) Anssi Hirvonen 10.

Näkymä kevään palkintojenjakotilaisuudesta.

Imatran Voiman ja Tampellan ampujia odottelemassa kilpailun alkamista. Edessä keskellä parhaan yhteistuloksen ampunut P. Simola Imatran Voimasta.

Imatran Voima voitti myöskin ampumaottelun

Samanaikaisesti tennisotteluitten lomassa suoritettiin myöskin Tampellan ja Imatran Voiman välinen ampumaottelu Tampellan sisäampumaradalla. Ammuttiin pistoolilla 20 laukauksen koulu- ja kuvioammunta neljän miehen joukkuein. Kilvan voitti Imatran Voima 60:n pisteen etumatkalla, heidän yhteispistemääränsä ollessa 1359 Tampellan 1299:ää vastaan.

Mieskohtaiset tulokset: 1) P. Simola I.V. 353 pist., 2) J. Ojanen I.V. 349 p., 3) M. Nieminen T. 337 p., 4) E. Pullinen T. 330 p., 5) R. Heikkinen I.V. 330 p., 6) L. Kamppinen I.V. 327 p., 7) E. Kievari T. 321 p., 8) U. Viljanen T. 311 p.

Retkeilyhiihdon täyden määrän käyneet noutamassa palkintojaan.

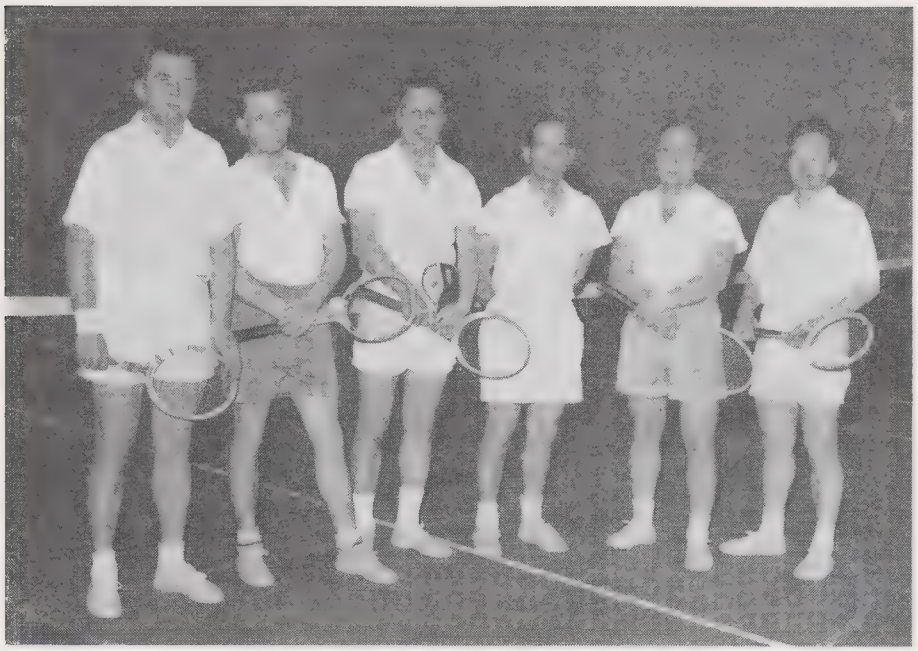

Imatran Voiman ja Tampellan välisen tennisottelun osanottajat. Pelaajat vasemmalta: Laisi I.V., Laine T., Saares I.V., Pramberger T., Holm I.V., Pyörtänö T.

Tennisottelu Tampella - Imatran Voima

Tampereella 18. 4. 64

Viime vuosien malliin oli ottelu nytkin tasaväkinen, joskaan ei ratkaisu tällä kerralla jäänyt aivan viimeisen ottelun varaan. Imatran Voiman 7-miehinen joukkue osoitti tällä kerralla niin vakuuttavaa kuntoa, että sen 6—3 voitto oli täysin ansaittu. Näin katkesi Tampellan kolmen perättäisen voiton sarja ja kiertopalkinto meni Helsinkiin, jossa siitä jälleen syksyllä kilpaillaan ulkokentillä.

Ottelutulokset (Tampellan pelaaja mainittu ensin):

Vettenranta	—	Holm	2—6; 6—3; 4—6
Laine	—	Laisi	3—6; 4—6
Autero	—	Heino	6—2; 6—4
Pystynen	—	Jokinen	5—6; 6—5; 5—7
Hiltunen	—	Partonen	5—6; 5—6
Viheriälä	—	Lintukankare	4—6; 4—6
Pramberger	&	Pyörtänö —	
Holm	&	Saares	6—5; 6—1
Nykopp	&	Sakari —	
		isi	6—5; 6—3
		uppila —	
		tonen	3—6; 6—5; 2—6

HARRASTUSKÄVELYKILPAILUUN

ajalla 1. 10. 63—1. 2. 64 ja 29. 3.—25. 4. 64 osallistui 189 eri henkilöä ja oli heillä yhteensä 7.914 kävelysuoritusta.

Tulokset: Tampellalaisten sarjassa oli täyden laskettavan käyntimäärän 88 käyntiä suorittaneita yhteensä 41, eli seuraavat: Sirkka Anttalainen, Osmo Englund, Pentti Eskola, Urho Helin, Heikki Jantunen, Viljo Jantunen, Vilho Jäppinen, Into Järvinen, Teuvo Karvonen, Johannes Koho, Pentti Kokki, Martti Koskinen, Niilo Koskinen, Mikko Kotoharju, Vilho Kulmala, Kauko Laaksonen, Maila Laine, Antti Laurila, Anni Lehtola, Kalle Lindell, Orvo Lymi, Erkki Merviö, Eino Mäkinen, Arvo Nieminen, Lauri Niinimäki, Boris Olski, Väinö Peltomäki, Voitto Ristonen, Lasse Saari, Oskari Saarinen, Reino Salakoski, Eino Seppälä, Pentti Siren, Matti Stolt, Seija Suutari, Ossi Tolppanen, Juhani Viitala, Kalle Virtanen, Tarmo Visti ja Impi Vuorinen. 42) Tyyne Penttinen 82 käyntiä, 43) Laina Mäkelä 82, 44) Eino Svärd 79, 45) Matti Jantunen 79, 46) Sulo Tella 78, 47) Jalmari Niemi 78, 48) Pekka Narvanne 74, 49) Markku Helin 73, 50) Erkki Toivola 72, 51) Ritva Lyytinen 65, 52) Airi Helin 62, 53) Raine Virtanen 54, 54) Paavo Savijoki 53, 55) Matti Kukkaisniemi 51, 56) Timo Peltonen 50, 57) Elo Riekkola 49, 58) Artturi Tienari 48, 59) Orvo Kanerva 48, 60) Hilja Savinen 47, 61) Matti Aronen 45, 62) Thorolf Aspholm 45, 63) Heikki Kaipola 43, 64) Aune Mäkinen 38, 65) Riitta Seppälä 29, 66) Erkki Rasku 28, 67) Erkki Montonen 28, 68) Leo Siren 27, 69) Siviä Leppänen 26, 70) Väinö Valkiala 23, 71) Emil Vaissi 23, 72) Iris Seppälä 23, 73) Topi Lehto 23, 74) Kalle Lindroos 22, 75) Pertti Helin 22, 76) Reijo Lappalainen 21, 77) Reino Kukkaisniemi 21, 78) Pauli Talvio 20, 79) Lauri Peltonen 20, 80) Matti Peltomäki 20.

Tampellalaisten perheenjäsenten sarjassa oli täydet 88 käyntiä seuraavilla: Heikki Hyöty, Jukka Järvinen, Heikki Karvonen, Hilkka Karvonen, Jorma Koskinen, Pentti Laurila, Timo Laurila, Lydia Olski, Arto Saari, Harri Saari, Anna Saarinen, Juha Siren ja Liisa Siren. 14) Martta Kaipola 67 käyntiä, 15) Tapio Särkkä 47, 16) Helmi Peltonen 41, 17) Mirja Riekkola 40, 18) Tiina Peltonen 39, 19) Anna Lymi 33, 20) Vieno Seppälä 30, 21) Inkeri Seppälä 30, 22) Kari Savijoki 30, 23) Antti Siren 28, 24) Päivi Siren 26, 25) Rakel Visti 25, 26) Lyyli Laurila 24, 27) Timo Lehto 23, 28) Helga Lehto 23, 29) Anne Lehto 23, 30) Pirjo Visti 22, 31) Pekka Numminen 22, 32) Helvi Lindroos 22, 33) Inkeri Numminen 20.

Harrastuskävelyn täyden määrän käyneitä palkintoa saamassa.

Tampellan mieskuoron kvartettilaulukilpailut

25. 4. -64

Tampellan mieskuoron kvartettikilpailun voittanut joukkue: Yrjö Anttila, Aimo Siuvo, Kalle Raunio ja Alpo Mäkinen. Kuoron kunniajäsenen Kalle Mäkelän lahjoittamasta kiertopalkinnosta kilpailtiin ensimmäistä kertaa. Palkinnon ojentaa rouva Mirjam Ranta.

Perinteelliseen tapaan päätti mieskuoro toimintakautensa laulamalla, kvartettikilpailujen muodossa. Kilpalaulanta tapahtui "Kotimaani ompi Suomi" -sävelin. Kaikkiaan saatiin kokoon kahdeksan kvartettia, joskin muutamat pääsivät laulamaan useampaan kertaan. Kvartetit kokoonpantiin arpomalla, joten ei päässyt syntymään mitään ammattilaisyhdistelmää. Vieraaksi kutsutun kuuntelijan oli mielenkiintoista seurata yritteliäitä esiintyjiä, jotka kukin vuorollaan kajauttivat laulunsa raikumaan. Jos olivat laulajat lujilla, niin olivat välillä kuuntelijatkin. Mikäli alku ei onnistunut, niin ei jatkokaan hyvää luvannut. Hermopaine oli kova, sillä virallisten arvostelijoiden kansakoulunopettaja Tauno S o l a n ja teknikko Vesa M e t s o l a n lisäksi muut kuorolaiset omaisineen seurasivat korvat tarkkoina esityksiä.

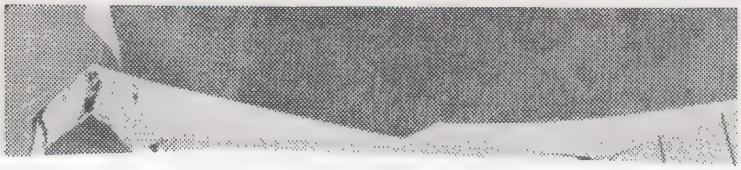

Tulokset muodostuivat seuraaviksi:

(I ten. II ten. I bas. II bas.)

ıttila, A. Siuvo, A. Mäkinen,
unio

ttila, S. Hiltunen, U. Niemi-
Σ. Raunio

rnio, K. Nieminen, H. Mäki,
unio

ɜai henkilökunnanpäällikön
n ojentamana vastaanottaa
Kalle Mäkelän lahjoittaman
n ensimmäistä kertaa kil-
erikoispalkintoja harjoitus-
sekä viime että tältä vuo-
Aarne Näverille sekä Toivo
olevia kuorolaisia muistet-
visuudestaan kuoron toimin-

ı kuoron laajasta varastosta
sen johtajan Matti H a k a-

ıstä laulajien illasta jäi mie-

M. R.

Havaijilainen muu ja paneelipuuvilla

Paneeli ja kameli. Hyvin suurikuvioisesta puuvillasta valmistettu "putki", joka on saanut vaikutteita havaijilaisesta vaateparresta. Paneelipuvut ovat kesän hilpeimpiä uutuuksia.

Nyt puhutaan paljon paneelipuuvillasta. Paneelikuosit ovat kankaita, jotka on painettu hyvin suurikuvioisiksi. Kuvio toistuu esimerkiksi n. 65 cm:n välein ja kangas on niin leveää, että siitä voidaan leikata puku poikittain. Tarvitaan siis vain kaksi kuviota pukua kohden.

Suomalainen puuvillateollisuus on valmistanut paneelikuoseja valmisvaateteollisuuden käyttöön ja ensi kesäksi on saatavana paneelipukuja, jotka useissa tapauksissa ovat malliltaan kapeita "sukkapukuja" — väreiltään ja kuvioiltaan tehokkaita ja koristeellisia. Tätä kapeaa hihatonta ja kauluksetonta linjaa kutsutaan Amerikassa Pacific-linjaksi ja Ranskassa putkilinjaksi.

"Putkityyli" on saanut alkunsa klassillisesta kiinalaisesta puvusta, jota kutsutaan nimellä cheong-sam ja myös heikosti vartaloa myötäilevästä puvusta, jota Amerikassa kutsutaan havaijilaisella nimellä muumuu.

Muu-muun tarina on hauska. Havaijille lähetyssaarnaajiksi tulleet puritaanit vaativat alkuasukkaita peittämään pronssinväristä ihoaan niin pitkälti kuin mahdollista. Havaijilaiset suostuivat mutta muunsivat vieraan vaateparren paremmin omaan tyyliinsä ja ilmastoon soveltuvaksi. Näin sai alkunsa havaijilaisten loistavanvärinen painetusta kankaasta valmistettu vaate, jota alettiin kutsua nimellä muu-muu. Lystikäs muu-muu-nimitys saatta juontaa juurensa kiinalaisesta sanasta mu, joka tarkoittaa äitiä.

SAHARASTA MAALAISIDYLLIIN

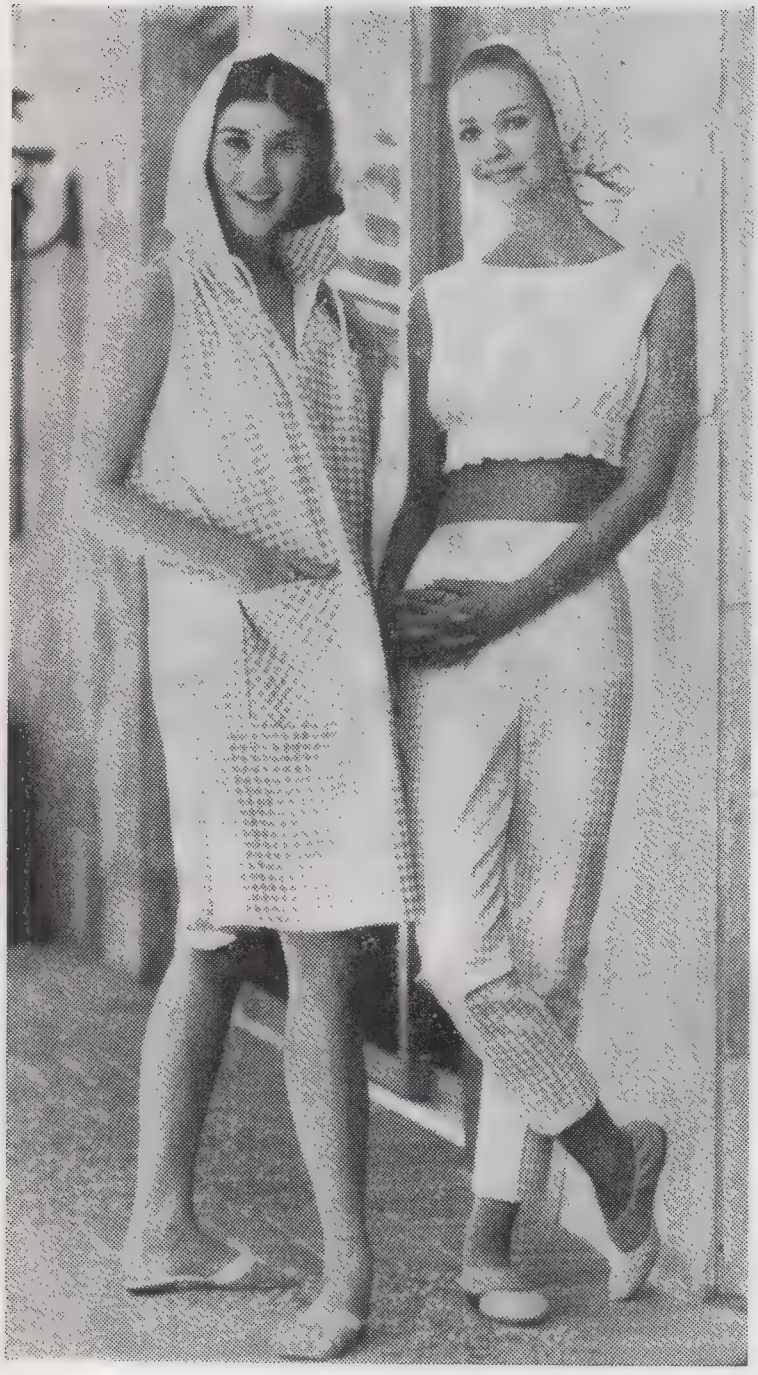

Gingham-muotia kannattaa seurata meilläkin varsinkin kun korkealaatuisissa suomalaisissakin ginghameissa on valikoimaa kerrakseen. Kuvassa pieniruutuisista herttaisista ginghameista valmistettuja loma-asuja. Oikealla pitkät housut ja lyhyt pusero uimarannalle. Hupullinen kaapu vedetään ylle liiallisen auringon tai tuulen suojaksi.

Kesämuodin lystikkäitä piirteitä

Filmimaailma on aina vaikuttanut muotiin. Tämän kesän muodissa on havaittavissa useitakin piirteitä, jotka ovat saaneet vaikutteita milloin filmitähdistä milloin filmeistä.

Aavikkounivormuja puuvillagabardiinista

Sheikkiromantiikka heräsi uudelleen henkiin Arabian Lawrence-filmin myötä ja heti alkoi ilmestyä muotiluomuksia, jotka jäljittelevät milloin beduiinien kaapuja milloin aavikkosotilaiden univormuja. Erityisen suosittuja ovat hiekkarannoilla nilkkoihin ulottuvat frotee-kaavut, joissa on kiinteä huppu. Puuvillagabardiinista valmistetaan univormumaisia jakkupukuja sotilastaskuineen ja muine reippaine yksityiskohtineen. Arabian Lawrencen ansioksi voidaan varmasti myös laskea että hiekan värit ovat suurta muotia tänä kesänä puhumattakaan tietenkään kamelista, joka on kesän suuri suosikki.

Gingham-kuume nousee

Brigitte Bardot'n ansioksi on pantava, että gingham on jälleen tullut esille pitkällisestä unhon yöstä. Kaikki muistamme hänen viettävän hääpukunsa, joka oli valmistettu rosa-valkoruudullisesta ginghamista. Niin tyrmistyttävä vaikutus oli tällä asulla että alkoi aivan ennen näkemätön ginghamkuume, joka jatkuu yhä. Meillä Suomessa ei ehkä vielä voida ymmärtää, että niin huokea ja yksinkertainen kangas kuin gingham voi olla myös muodikaskin, mutta Amerikasta tulee viestejä, jotka kertovat että siellä parhaillaan on vallalla mitä innokkain ginghamkausi. Valmisvaateteollisuus valmistaa pieniruutuisista ginghameista mitä hauskimpia loma-asuja, bermudashortseja, pitkiä housuja, toppeja, väljiä puseroita, uimapukuja, erilaisia kaapuja uimarannoille.

Jättiläishihat ja niskarusetti

Aivan uusimpana muodin piirteenä puhutaan Tom Jones-hihoista ja niskaruseteista. Tämä muodin piirre jäljittelee Englannissa 1700-luvulla vallinnutta maalaismuotia ja yhtä hyvin miesten kuin naistenkin muoti on ottanut siitä vaikutteita. Henry Fieldingin romaanin mukaan on nimittäin tehty filmi, jossa Tom Jones seikkailee rehevässä ja kursailemattomassa maalaismiljöössä. Tom Jones-hihat ovat hyvin väljät ja poimutetut. Amerikassa on jo saatavana puuvillabatistisia puseroita, joissa on valtavan laajat hihat. Hihat ovat ranteiden kohdalta kiinteät ja jatkuvat ilmavana röyhelönä.

MIESTEN HUOLETONTA PUUVILLAKESÄÄ.

Shortsien ja uimahousujen seuraksi voi mies valita monenlaisia vaatekappaleita puseroista takkeihin ja erilaisiin kaapuihin saakka. Tässä erilaisia huolettomia rantavaatteita, jotka on valmistettu kestävistä ja mukavista puuvillakankaista.

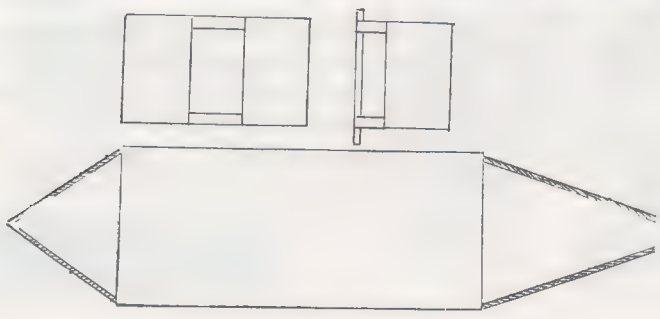

Riippukeinussa on mukava loikoilla. Keinu on valmistettu kestävästä suomalaisesta markiisikankaasta. Tyynynä oleva "kaksois"-pussi on tehty 45 cm levyisestä rantatuolikankaasta.

Kiitämme

Lämmin kiitokseni huomaavaisuudesta, jonka sain osakseni merkkipäiväni johdosta.

Ossi Hallinen

Parhaimmat kiitokseni työtovereilleni ja kaikille muille, jotka muistivat minua raha- ja kukkalahjoin siirtyessäni eläkkeelle.

Viljo Koskinen

Kiitokseni Huolto r.y:lle saamastani rahasta sekä kaikille, jotka ottivat osaa suruuni äitini kuoleman johdosta.

Kerttu Lahtinen

Kiitän Tampellan Huolto r.y:tä saamastani kodinhoitoavusta vaimoni sairauden aikana.

Ilkka Leino

Sydämelliset kiitokseni kaikille, jotka kunnioittivat mieheni Viljo Johannes Henellin muistoa ja ottivat osaa suruuni.

Liisa Henell

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Paavo Lehtinen

Kiitän Tampellan Huolto r.y:tä saamastani rahalahjasta siirtyessäni eläkkeelle.

Milja Kujala

Kiitos kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni 20. 5. 64.

O. Heikkinen

Kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni 24. 3. -64.

Viljo Välimäki

Lämpimät kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani tuesta sairauteni aikana.

Toivo Koivunen

Parhaat kiitokseni 7 A-osaston entisille työtovereilleni sekä kaikille, jotka lahjoin sekä kukin muistivat minua 25. 5. -64 täyttäessäni 70 vuotta.

U. A. Malinen

Lämpimät kiitoksemme Tampellan Huolto r.y:lle saamastamme taloudellisesta tuesta.

Pentti Valkama perh.

Kiitämme lämpimästi Tampellan konepajan johtoa, Tu-osaston työnjohtajia ja työtovereita sekä kaikkia, jotka kunnioittivat mieheni ja isämme Aarne Kuuluvaisen muistoa ja tukivat meitä surussamme.

Puoliso ja lapset

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni 2. 5. -64.

Unto Nieminen

Lausun sydämelliset kiitokset sisalosaston työnjohtaja Reino Torikalle ja kaikille työtovereilleni huomaavaisuudesta, jota sain osakseni täyttäessäni 60 vuotta.

Salli Vesasto

Sydämelliset kiitoksemme konepajan työnjohtajille ja työtovereille, jotka kunnioititte Erkki Yliahon muistoa ja otitte osaa suruumme.

Vieno Yliaho ja lapset

Sydämelliset kiitokseni työnjohdolle ja työtovereilleni merkkipäivänäni saamistani lahjoista ja huomaavaisuudesta.

Väinö Tuomi

Kiitän lämpimästi konepajan johtajaa, teknillistä johtajaa, osastoinsinööriä sekä alatyöpajan työnjohtajia ja työntekijöitä osakseni tulleesta tuesta.

Raoul Jokinen

Parhaimmat kiitokset kaikille teille, jotka muistitte minua merkkipäivänäni.

Eeva Pitkänen

Parhain kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Hanna Thurlin

Sydämelliset kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua 60-vuotispäivänäni.

Eero Koskinen

Sydämelliset kiitokseni konepajan johtajalle, työnjohtajille ja kaikille työtovereilleni, jotka muistivat minua täyttäessäni 70 vuotta.

Lauri Nieminen

Kiitän sydämellisesti kaikkia niitä, jotka muistivat minua 8. 4. -64.

Otto Nurminen

Tuntematon Sotilas

Tampellalaisille ilmoitamme, että Tampereen Sotaveteraanien Huoltoyhdistys r.y. on jälleen tänä kesänä saanut ostaa Pyynikin Kesäteatterilta kaksi "Tuntematon Sotilas"-esitystä. Esitykset ovat seuraavina iltoina:

Torstaina 6 p:nä elokuuta 1964 klo 19.00
Lauantaina 15 p:nä elokuuta 1964 klo 19.00

Lippujen hinta on 10,— nykymarkkaa kappale.

Koska lipuilla näyttää jo nyt olevan entistä suurempi kysyntä ja joka haluaa tänä kesänä nähdä näytelmän, "Tuntematon Sotilas", kehoitamme tekemään pääsylippuvarauksensa ajoissa Pyynikin Kesäteatterin toimistosta, jonka kautta ostamiemme esitysten liput myydään ja jonka osoite on:

Sukka- ja Trikoobaari om. A. Hakala
Verkatehtaank. 11, Tampere, puh. 26 792 ja 22 963

Toimisto on avoinna, arkisin 8.30—17.00
lauantaisin 8.30—15.00
ja sunnuntaisin 10.00—14.00

Kiitän kaikkia, jotka muistivat minua täyttäessäni 50 vuotta.

Matti Heinonen

Kiitän sydämellisesti Lapinniemen isännistöä, kutomon insinöörejä, työnjohtajia ja työtovereitani sekä Tampellan Huolto r.y:tä saamistani lahjoista eläkkeelle siirtyessäni.

Selma Moisio

Lämpimät kiitokset tehtaan johdolle, osastoinsinöörille, työnjohtajille sekä työtovereilleni osakseni tulleesta huomaavaisuudesta merkkipäivänäni.

Salli Kallioniemi

Sydämelliset kiitokseni huomaavaisuudesta merkkipäivänäni.

Kalervo Kautto

Parhain kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani rahasta sairauteni aikana.

Hilkka Jokinen

Sydämelliset kiitokset työnjohtajille ja työtovereilleni rahalahjasta sekä huomaavaisuudesta.

Lempi Jalava

Lämpimät kiitokseni Tampellan johdolle, Huolto ry:lle, konepajan sairaskassalle, herra ja rouva Vallisalolle sekä rva Murotielle Mieltälämmittävästä huomaavaisuudesta ja osanotosta suureen suruuni mieheni Frans Järvisen kuoleman johdosta.

Elsa Järvinen

Parhaimmat kiitokseni konepajan sairaskassalle, Huolto r.y:lle ja työtovereilleni kaikesta avusta ja tuesta, jota olen saanut sairauteni aikana.

Reino Seppänen

Sydämelliset kiitokseni konepajan avustuskassalle ja Huolto r.y:lle saamastani tuesta sairauksieni aikana ja myös eläkkeelle siirtymiseni yhteydessä saamastani Huolto r.y:n rahalahjasta.

Sakari Kalves

AJA OHI TAITAVASTI PÄÄSTÄ OHI SOPUISASTI

TALJA

Lähtiessään ohittamaan taitava kuljettaja
- peiliin sekä sivuille vilkaisemalla varmistuu siitä, että toinen ei ole takana myös ohitusaikeissa
- antaa edellä ajavalle ääni- tai valomerkin
- harkitsee oikein ohitusmahdollisuutensa ottamalla huomioon
  - riittävän näkyvyyden
  - ajoneuvojen nopeuseron
  - oman ajoneuvonsa kiihtyvyyden
  - keliolosuhteet ja tienpinnan laadun
- siirtyy ohitetun eteen vasta silloin, kun ei vaaranna hänen kulkuaan.

Taitava ja kohtelias kuljettaja
- tarkkailee peilistä vähän väliä takaa tulevaa liikennettä
- vastaa viipymättä ohittajan merkinantoon ja
- antaa takaa lähestyvälle viipymättä tilaisuuden ohittamiseen hiljentämällä vauhtiaan ja siirtymällä mahdollisimman paljon oikealle.

ENEMMÄN TAITOA
— vähemmän selityksiä

MOPEDILLA LOMALLE....
(OHJEITA MOPEDISTEILLE).

AINAHAN PÄÄSTÄÄN RISTEYKSEEN MUTTA TAIDOLLA SIITÄ EDELLEEN

TALJA

Tullessaan risteykseen taitava kuljettaja
- aina vähentää nopeuttaan siten, että voi tarvittaessa pysäyttää ennen risteystä tai suojatietä
- antaa tilaa suojatietä ylittävälle jalankulkijalle
- aina pysähtyy, jos toinen ajoneuvo on pysähtynyt viereiselle kaistalle suojatien tai risteyksen eteen
- kääntyessään vasemmalle
  - näyttää ajoissa suuntamerkin
  - tarkkailee takaatulevaa liikennettä
  - ryhmittyy 2-suuntaisella ajoradalla tien keskiviivan viereen sen oikealle puolelle
  - väistää vastaantulevaa liikennettä

ENEMMÄN TAITOA
— vähemmän selityksiä

Vielä ehtii mukaan Tampellan terveysuintikilpailuun

Suoritusmahdollisuus joka arkipäivä (ei lauantaisin) kello 11.00—12.00 Myllysaaren ja Lapinniemen uimaloissa.

HARRASTUSUINNISSA 50—200 m — 1 piste
yli—200 m — 2 pistettä

Yksi suoritus päivässä ilman aikarajoitusta.

Naiset ja miehet eri sarjoissa.

Hyvä uimataito = paras henkivakuutus

TAMPELLAN URHEILULAUTAKUNTA

KALEVA 19
Teiskontie 21 C 24
Laurila Antti

Tampere
Kirjapaino Hermes Oy
1964